

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

М.М. Гуменюк

ПРАКТИКУМ ІЗ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Навчальний посібник

м. Чернівці
Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича
2020

УДК: 336.64 (075.8)

Г 945

Друкується за ухвалою редакційно-видавничої ради
Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича
(протокол №11 від 25.09.2017 р)

Рецензенти:

С.Д. Лучик, д.е.н, професор, завідувач кафедри обліку і аудиту
Чернівецького торговельно-економічного інституту
КНТЕУ;

О.А. Бігтер, д.е.н, професор кафедри суб'єктів господарювання
ЛНУ ім. І. Франка

Г 945 **Гуменюк М.М.**

Практикум із фінансів підприємств : навч. посібник / М.М. Гуменюк.
– Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 168 с.

Практикум містить методичні рекомендації для самостійної підготовки студентів з 11 тем дисципліни «Фінанси підприємств» обсягом повної програми курсу, структурно-логічні схеми та таблиці, які допоможуть студентам систематизувати та поглибити знання із дисципліни «Фінанси підприємств».

Для студентів, аспірантів, викладачів і спеціалістів-практиків.

УДК: 336.64 (075.8)

© Чернівецький національний
університет ім. Юрія Федьковича,
2020
© Гуменюк М.М., 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ТЕМА 1. Основи фінансів підприємств	6
ТЕМА 2. Організація грошових розрахунків підприємств	15
ТЕМА 3. Грошові надходження підприємств	25
ТЕМА 4. Формування і розподіл прибутку	36
ТЕМА 5. Оподаткування підприємств	48
ТЕМА 6. Обігові кошти	57
ТЕМА 7. Кредитування підприємств	65
ТЕМА 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	72
ТЕМА 9. Оцінка фінансового стану підприємства	81
ТЕМА 10. Фінансове планування на підприємствах	92
ТЕМА 11. Фінансова санація підприємств	101
ВІДПОВІДІ ДО ФІНАНСОВОЇ ГРИ	108
ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК	112
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	127
ДОДАТКИ	134

ВСТУП

Фінансам підприємств як складовій фінансової системи належить визначальне місце у структурі фінансових відносин суспільства. До найважливіших завдань фінансів підприємств належить забезпечення стабільності економіки країни. Це досягається за оптимізації розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту як на рівні підприємств, так і на загальнодержавному рівні. На макроекономічному рівні фінанси підприємств забезпечують формування фінансових ресурсів країни через бюджет та позабюджетні фонди.

Вивчення організації фінансів підприємств в сучасних умовах набуває особливої актуальності, оскільки розвиток ринкової інфраструктури докорінно змінюють економічне та правове поле діяльності суб'єктів господарювання. Належне функціонування фінансового механізму неможливе без відповідно підготовлених кадрів, які були б обізнані з теоретичними та практичними аспектами організації фінансів підприємств, аналізу процесів фінансування та кредитування, здійснення оцінки та планування показників фінансово-господарської діяльності підприємства.

Майбутні фахівці в сфері фінансів повинні вміти об'єктивно оцінювати економічні процеси, розуміти суть і тенденції розвитку фінансових відносин і їхніх особливостей у фінансовій сфері, а також уміти вирішувати актуальні питання практики формування фінансової політики підприємства. Оцінка фінансово-господарської діяльності здійснюють за системою спеціальних показників, які обчислюють на основі даних фінансової звітності підприємств.

Практикум з навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» дає можливість студентам повністю вивчити і оволодіти практичними навичками з основ оцінки організації фінансів підприємств та порядку здійснення грошових розрахунків, порядку формування, планування, розподілу та використання фінансових результатів діяльності підприємства, аналізу стану та ефективності використання оборотних активів

та основних засобів, оцінки фінансового стану підприємства та ймовірності його банкрутства.

Практикум містить навчальні завдання та методичні рекомендації по їх виконанню, а також типові завдання для самостійного вирішення, що дасть можливість студентам відпрацювати матеріал практичних занять. Більша частина задач побудована на основі реальних фінансових показників діяльності підприємства, що значно підвищує їх практичну цінність. Для закріплення теоретичних знань студентів, пропонується фінансовий кросворд і тестові завдання, розгляд яких дає змогу студентам не тільки перевірити, але і систематизувати набуті знання

ТЕМА 1. ОСНОВИ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

На базі фінансової звітності та історичної довідки про діяльність підприємства ТДВ «Трембіта» (дод. Б.1, Б.2, В.1, В.2, Г.1, Г.2, Д.1, Д.2, Е.1, Е.2):

- вказати: назву підприємства, дату заснування і реєстрації, юридичну адресу, організаційно-правову форму господарювання, величину статутного капіталу, мету та предмет діяльності, розмір підприємства;
- дослідити історію розвитку ТДВ «Трембіта»;
- охарактеризувати виробничу діяльність підприємства, його продукцію: призначення, ринки збуту, конкурентоспроможність;
- визначити основних конкурентів та постачальників;
- описати організаційну структуру підприємства.

Методичні вказівки до виконання:

ТДВ «Трембіта» – промислове підприємство з пошиття ділового чоловічого та жіночого одягу. Адреса: м. Чернівці, вул. Комарова, 3. Володіє брендами «Трембіта», Trembita, представлене мережею магазинів одягу для чоловіків і жінок в Україні.

У 1944 році на основі наказу Чернівецького управління легкої промисловості організована Чернівецька фабрика масового пошиття одягу. У 1946 році фабрика перейменована на Чернівецьку швейну фабрику №1, а з 1956 року – Чернівецьку державну швейну фабрику. У 1964 році засноване Чернівецьке виробниче швейне об'єднання «Трембіта», до складу якого увійшли: Чернівецька державна швейна фабрика, Чернівецька швейна фабрика №2 та Садгірська швейна фабрика. За часи Радянського Союзу до швейного об'єднання поступово приєднувалися інші фабрики – у 1967 році Чернівецька фабрика спорттоварів, у 1975 році Чернівецька швейна фабрика №3 та Кам'янець-Подільська швейна фабрика (до 1984 року). Відтоді підприємство не раз змінювало форму власності та

організаційно-правову форму: у 1991 році – орендне підприємство; з 1993 року – акціонерне товариство відкритого типу; з 2010 року – товариство з додатковою відповідальністю «Трембіта».

ТДВ «Трембіта» за рік виготовляє понад 500 тис. одиниць швейних виробів. Підприємство оснащене обладнанням нового покоління таких провідних фірм, як «Вастема» – автоматизована лінія розкрою тканин, «Пфафф», «Джуккі», «Дюркопп» – швейні автомати та машинки, «Індупресс» – лінії волого-теплової обробки продукції.

ТДВ «Трембіта» один із лідерів на ринку України з пошиття чоловічого класичного одягу.

Продукція ТДВ «Трембіта» відповідає всім міжнародним і європейським стандартам та експортується до Італії, Німеччини, Франції, Великої Британії, Голландії, США, Канади та інших країн.

Підприємство успішно співпрацює та шиє на замовлення таких відомих брендів, як: Armand Thiery, Scherrer, Mario Dessuti, Celio, Gianni Ferrucci, Galeries Lafayette, Burton, Dev, O.D.V., Sted and Barneys, Combipel, Villa Vasari, Father an Sons, Paul Hagen, Prado, Benetton, Fellini, Facit, Ovies та ін.

Відзнаки: «Краща торговельна марка», «Золота торговельна марка», «Вища проба», «Європейська якість», орден «Знак пошани», диплом «100 кращих товарів України», «Реєстр кращих товарів України», «Буковинська якість», «Кращий вітчизняний виробник», «Краща модель одягу» та багато інших.

Задача 2

На основі даних табл. 1.1 визначити, чи відноситься підприємство до категорії середніх.

Таблиця 1.1

Вихідні дані для розрахунку розміру підприємства

№	Показник	Квартал			
		1	2	3	4
1	2	3	4	5	6
1.	Чисельність штатних працівників, осіб	23	26	27	26

Продовження табл.1.1

1	2	3	4	5	6
2.	Чисельність працівників за сумісництвом	29	25	25	15
3.	Валовий дохід від реалізації продукції, тис. грн	1256	2284	3065	2287
4.	Курс євро, грн	28,5	29,0	29,4	30,0

Методичні вказівки до виконання:

Згідно з листом Державної фіскальної служби України від 08.11.2016 р. №24033 /6/99-99-14-03-03-15 суб'єктами мікропідприємництва є фізособи-підприємці та юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 млн євро.

Суб'єктами малого підприємництва є фізичні особи-підприємці та юридичні особи – господарюючі суб'єкти будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб, а річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 млн євро.

Суб'єктами великого підприємництва є юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Інші суб'єкти господарювання належать до суб'єктів середнього підприємництва.

Задача 3

На основі фінансової звітності ТДВ «Трембіта», яка наведена в дод. Б.1, Б.2, В.1, В.2, заповнити табл. 1.2 та проаналізувати основні показники фінансово-господарської діяльності

підприємства. За результатами аналізу зробити обґрунтовані висновки.

Таблиця 1.2

Динаміка результатів фінансово-господарської діяльності підприємства

Показники	Попередній період	Звітний період	Абсолютне відхилення (+,-)
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн			
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн			
Валовий прибуток, тис. грн			
Чистий прибуток, тис. грн			
Загальна вартість капіталу підприємства			
Власний капітал, тис. грн			
Позиковий капітал, тис. грн			
Необоротні активи, тис. грн			
Оборотні активи, тис. грн			

Методичні вказівки до виконання:

Оцінювання основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства необхідне для того, щоб одержати певну кількість основних, найінформативніших параметрів, які дають об'єктивну та точну картину фінансово-господарського стану підприємства.

Оцінювання фінансового стану підприємства здійснюється за такими показниками:

1. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (ЧД) визначається шляхом вирахування з доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідних податків, зборів, знижок тощо. Джерело інформації: форма № 2, ряд. 2000.

2. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (СБ), яка показує виробничу собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) або собівартість реалізованих товарів. Джерело інформації: форма № 2, ряд. 2050.

3. Валовий прибуток (збиток) (ВП) розраховується як різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Джерело інформації: форма № 2, ряд. 2090, 2095.

4. Чистий прибуток (збиток) (ЧП) розраховується як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від звичайної діяльності та надзвичайного прибутку, надзвичайного збитку та податків із надзвичайного прибутку. Джерело інформації: форма № 2, ряд. 2350, 2355.

5. Загальний капітал підприємства (валюта балансу) (А, К (ВБ)) – засоби підприємства, вкладені в суб'єкт господарювання для здійснення господарської діяльності з метою отримання прибутку. Це підсумок балансу, який, з одного боку, показує загальну суму засобів підприємства (актив), а з іншого – суму джерел утворення цих засобів (власний капітал і зобов'язання). Джерело інформації: форма № 1, ряд. 1300 або 1900.

6. Власний капітал (ВК) – це частина в активах підприємства, яка залишається після вирахування його зобов'язань. Джерело інформації: форма № 1, ряд. 1495.

7. Позиковий капітал (ПК) – це зобов'язання підприємства, тобто заборгованість, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, які втілюють у собі економічні вигоди. Позиковий капітал включає довгострокові зобов'язання (форма № 1, ряд. 1595), поточні зобов'язання (форма № 1, ряд. 1695).

8. Необоротні активи (НА) – це всі активи, що не є оборотними. Джерело інформації: форма № 1, ряд. 1095.

9. Оборотні активи (ОА) – грошові кошти та їх еквіваленти, не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи дванадцяти місяців із дати балансу. Джерело інформації: форма № 1, ряд. 1200.

1.2. Задачі для розв'язання

Задача 1

На основі даних табл. 1.3 визначте, чи буде віднесене підприємство до категорії малих.

Таблиця 1.3

Вихідні дані для розрахунку розміру підприємства

№	Показник	Квартал			
		1	2	3	4
1.	Чисельність штатних працівників, осіб	19	26	26	27
2.	Чисельність працівників за сумісництвом	32	22	21	19
3.	Валовий дохід від реалізації продукції, тис. грн, в т.ч.	7256	8284	8865	9050
	реалізація за готівку	6500	7684	8205	8550
	реалізація за бартером	756	600	660	500
4.	Курс євро, грн	28,5	29,0	29,4	30,0

1.3. Фінансова гра

Перше завдання «Дешифрувальник». За допомогою поданих цифр та інформаційних даних дод. А відгадайте словосполучення:

- 1) 7452564 54356435662;
- 2) 75652 242655664;
- 3) 3265525444;
- 4) 745256524 6366664;
- 5) 4254624.

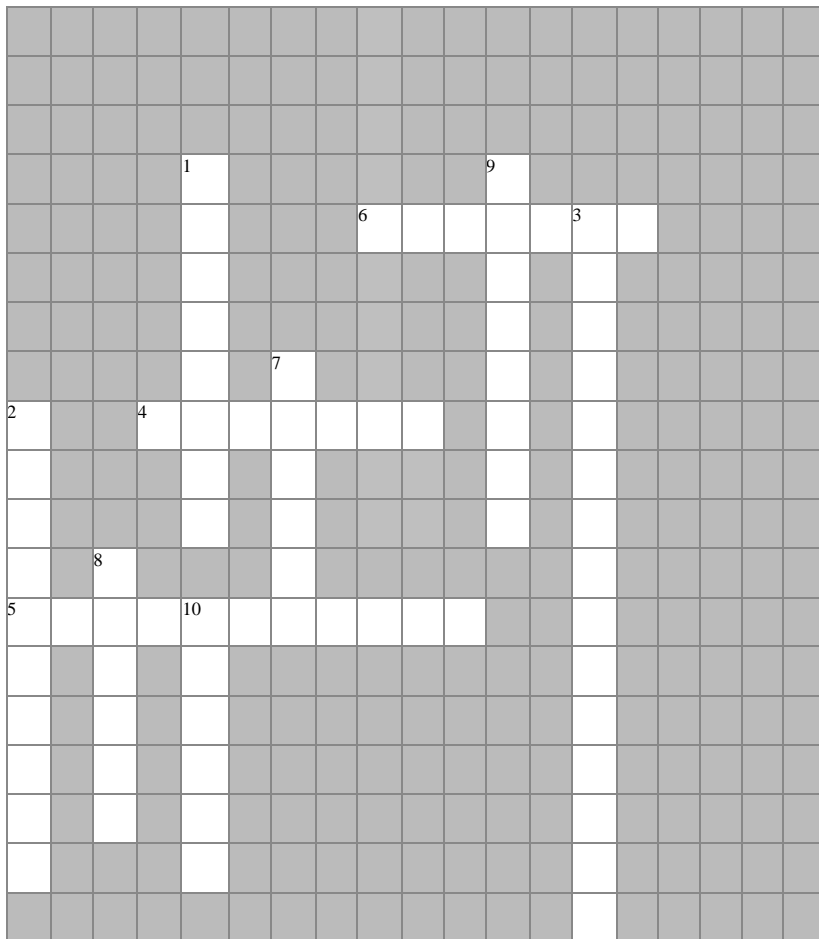
Друге завдання «Кросворд».

По горизонталі:

4. Економічні відносини пов'язані з рухом грошей, формуванням грошових потоків, розподілом і використанням доходів і грошових фондів суб'єктами господарювання в процесі відтворення.

5. Одна з функцій фінансів підприємств, яка полягає у реалізації розподілу національного доходу.

6. Грошові нагромадження та доходи, які є у розпорядженні підприємства, створюються у процесі розподілу та перерозподілу виручки і прибутку та зосередження у відповідних фондах – це фінансові...

По вертикалі:

1. Система управління фінансами, призначена для організації фінансових відносин і грошових фондів з метою оптимізації їх

впливу на кінцевий результат діяльності, називається фінансовий...

2. Функція фінансів підприємств, яка полягає у контролі за формуванням і використанням фінансових ресурсів.

3. Один із принципів організації фінансів підприємств – це форма ведення господарської діяльності, за якої досягається ситуація пропорційної збалансованості сукупних економічних показників, які дають змогу стабільно й автоматично підтримувати бажаний ефективний режим функціонування підприємства та стабільні прибутки.

7. Набір фінансових показників, через які керуюча система може здійснювати вплив на господарську діяльність – це фінансові...

8. Функціонування у сфері товарно-грошових відносин, відображення лише тих грошових відносин, які відображаються у вартісних вимірниках, та наявність матеріального носія – це основні ... фінансів підприємств.

9. Фінансово-кредитні установи, держава, органи статистики – основні ... фінансів підприємств.

10. Економічні відносини, пов'язані з рухом, формуванням та використанням грошових коштів.

Третє завдання «Вставити пропущені слова».

1. Метою планування ... є визначення можливості найефективнішого витрачання матеріальних, трудових та ... ресурсів на одиницю продукції.

2. Аналіз і контроль ... діяльності підприємства – це діагноз його фінансового ..., який дає можливість визначити недоліки та прорахунки, виявити та мобілізувати внутрішньогосподарські резерви, збільшити доходи і прибутки, зменшити ... підприємства, поліпшити фінансово-господарську діяльність загалом.

3. Оперативна та поточна фінансова робота на ... спрямовується на практичне втілення фінансового забезпечення підприємницької ... , постійне підтримання платоспроможності на належному ... .

1.4. Тестові завдання

Тест 1. *Фінанси підприємств – це...*

- 1) грошові кошти;
- 2) кредитні ресурси;
- 3) економічні відносини в грошовій формі, які виявляються в процесі руху вартості;
- 4) грошові фонди підприємства;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 2. *Об'єктом розподільчих фінансових відносин є...*

- 1) грошові надходження на підприємство;
- 2) валовий дохід від операційної діяльності;
- 3) дохід від здавання в оренду майна;
- 4) необоротні активи підприємства;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 3. *Грошові кошти підприємства – це...*

- 1) амортизаційні відрахування та прибуток;
- 2) кошти, які перебувають на всіх рахунках і в касі підприємства;
- 3) фонд оплати праці;
- 4) резервний і страховий фонди;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 4. *До власних джерел фінансових ресурсів належить...*

- 1) зареєстрований капітал;
- 2) цільові внески юридичних і фізичних осіб;
- 3) короткотермінові банківські кредити;
- 4) бюджетні субсидії;
- 5) страхові відшкодування.

Тест 5. *До залучених джерел формування фінансових ресурсів підприємства не належать...*

- 1) кредиторська заборгованість;
- 2) довгострокові банківські кредити;
- 3) кошти, мобілізовані на фінансовому ринку;
- 4) амортизаційні відрахування;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 6. *Фінанси підприємств не виконують таку функцію...*

- 1) відтворювальну;
- 2) розподільчу;

- 3) контрольну;
- 4) ресурсоформуючу;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 7. За яким критерієм фінансові ресурси поділяються на фондові та нефондові?

- 1) за способом формування;
- 2) за джерелом формування;
- 3) за часом формування;
- 4) за способом використання;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 8. Основний орієнтир для підприємства, яке діє в умовах ринку, це...

- 1) максимізація грошових коштів;
- 2) максимізація прибутку;
- 3) максимізація обсягів виробництва;
- 4) підвищення рентабельності;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 9. Організація фінансів підприємств базується на ...

- 1) фінансових розрахунках;
- 2) економічних розрахунках;
- 3) саморегулюючому механізмі;
- 4) прогнозних розрахунках;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 10. До об'єктів фінансового управління не належать...

- 1) фінансові ресурси підприємства;
- 2) фінансові відносини з іншими підприємствами;
- 3) товарний оборот;
- 4) грошовий оборот;
- 5) немає правильної відповіді.

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

На поточному рахунку підприємства станом на 1 січня

поточного року залишок коштів становив 25 тис. грн. Підприємство повинно здійснити такі операції: виплата заробітної плати – 13 тис. грн, перерахування прибуткового податку із заробітної плати – 3,5 тис. грн, перерахування внесків до Пенсійного фонду – 4,2 тис. грн, Фонду соціального страхування України – 1,5 тис. грн, перерахування податку на додану вартість – 20 тис. грн, здійснення авансових платежів по податку на прибуток – 7,8 тис. грн. Необхідно визначити, у яких розмірах повинні бути виписані платіжні документи на перерахування коштів.

Методичні вказівки до виконання:

1) загальна сума платежів:

$$13 + 3,5 + 4,2 + 1,5 + 20 + 7,8 = 50 \text{ тис. грн};$$

2) питома вага залишку коштів в загальній сумі платежів:

$$25 / 50 \times 100 \% = 50 \%;$$

3) сума коштів, на яку повинен бути виписаний чек для виплати з/п: $13 \times (50 / 100) = 6,5$ тис. грн;

4) сума коштів, на яку повинен бути виписаний чек для сплати прибуткового податку: $3,5 \times (50 / 100) = 1,75$ тис. грн;

5) сума коштів, на яку повинен бути виписаний чек для сплати внесків до Пенсійного фонду: $4,2 \times (50 / 100) = 2,1$ тис. грн;

6) сума коштів, на яку повинен бути виписаний чек для сплати внесків до Фонду соціального страхування: $1,5 \times (50 / 100) = 0,75$ тис. грн;

7) сума коштів, на яку повинен бути виписаний чек для сплати ПДВ: $20 \times (50 / 100) = 10$ тис. грн;

8) сума коштів, на яку повинен бути виписаний чек для сплати авансових платежів до податку на прибуток: $7,8 \times (50 / 100) = 3,9$ тис. грн.

Задача 2

Торговельне підприємство отримало за останні 10 днів виручку від реалізації у такому обсязі: 12000 грн, 10000 грн, 8000 грн, 9800 грн, 12000 грн, 3800 грн, 14000 грн, 9900 грн, 12700 грн, 9100 грн. Для забезпечення нормальних розрахунків із покупцями по трьох торговельних точках, які в нього є, йому

необхідно мати на початок робочого дня залишок у касі сумою 3000 грн.

Середньоденна витрата готівкових коштів на господарські потреби підприємства дорівнює 500 грн. Обчислити ліміт каси підприємства за умови, що виручка ним здається до банку:

- 1) щодня;
- 2) один раз на три дні.

Методичні вказівки до виконання:

Середньоденна виручка від реалізації = 10130 грн.

1) якщо щодня здається виручка, ліміт каси становить суму для забезпечення покриття господарських витрат, які виникають щодня.

Ліміт каси = $3000 + 500 = 3500$ грн.

2) якщо виручка здається не щодня, то ліміт визначається з урахуванням середньоденної суми виручки у розрахунку на кількість робочих днів.

Ліміт каси = $10130 \times 3 = 30390$ грн.

Задача 3

Для забезпечення господарських потреб підприємства відділу постачань виділено 20.05 поточного року три чекові книжки на загальну суму 1 500 тис. грн, які були депоновані банком на рахунку «Розрахунки чеками», причому, ліміт третьої книжки становив 600 тис. грн.

20.06 поточного року відділ збуту, звітуючи перед бухгалтерією, склав реєстр використаних чеків, загальна сума якого за першою книжкою становить 420 000 грн.

Залишок за другою книжкою – 140 000 грн.

Третя книжка використана повністю.

Усього відділ збуту використав чеків на загальну суму 1 300 тис. грн.

Підрахувати, у межах якої суми ліміту видана кожна книжка.

Методичні вказівки до виконання:

1) $1300 - 600 - 420 = 280$ тис. грн – використано за другою книжкою;

- 2) $280 + 140 = 420$ тис. грн – залишок за другою книжкою;
3) $1500 - 420 - 600 = 480$ тис. грн – ліміт за першою книжкою.

1.2. Задачі для розв'язання

Задача 1

Підприємство станом на 20.05 поточного року отримало такі надходження:

- виручка від реалізації на суму 2 350 грн;
- передплата за продукцію на суму 1 570 грн;
- комунальні платежі за здане в оренду приміщення – 590 грн.

Залишок коштів на поточному рахунку станом на 20.05 поточного року дорівнював 3 750 грн.

20.05 – це термін, коли банк здійснює розрахунки за договором про касове обслуговування. Відповідно до цього договору послуги банку становлять 1 % від обороту за касою та оплата за перебування коштів на поточному рахунку – 0,5 % від обороту за поточним рахунком.

Оборот за касою за звітний місяць становив 15 780 грн.

Протягом звітного місяця на поточному рахунку підприємства щоденно в середньому було коштів на суму 2 500 грн.

Визначити залишок коштів на поточному рахунку станом на 21.05 поточного року.

Задача 2

Підприємство ПП «Мрія» в рахунок своєї заборгованості перед банком за неповернений кредит оформило вексель терміном на 3 місяці під 36 % річних.

Банк, купуючи комп'ютерну техніку через 2 місяці після оформлення векселя, розрахувався із ПП «Інтертехніка» векселем, перевівши його на суму 10 600 грн.

Яка первісна вартість векселя? Яку суму отримає ПП «Інтертехніка» від ПП «Мрія» в результаті інкасації векселя після закінчення терміну його дії?

Задача 3

Підприємство станом на 10.04 на поточному рахунку мало кошти у сумі 4 350 грн.

Упродовж дня на поточний рахунок було ще зараховано платежів на загальну суму 20 700 грн.

Крім того, до банку надійшла низка платіжних доручень щодо списання із рахунка підприємства податку на прибуток у сумі 2 750 грн, оплати рахунку-фактури за поставку комплектуючих у сумі 9 500 грн.

Також банк отримав вимоги-доручення енергопостачальної організації державного комунального господарства у сумі 3 730 грн, підприємства-постачальника на підставі рішення арбітражного суду у сумі 10 000 грн.

У якій послідовності прийме до сплати ці розрахункові документи операціоніст банку? Чи вистачить коштів на поточному рахунку? Якщо ні, то які можливі дії підприємства?

Задача 4

ТОВ «Склобетон» оформило заборгованість перед енергопостачальною організацією простим векселем.

Енергопостачальна організація розрахувалася за обладнання з постачальником ТОВ «Енерготрейд» векселем ТОВ «Склобетон» способом передання векселя наступним власникам (індосанту). Вексель індосовано з від'ємним дисконтом 30 % на загальну суму 28 000 грн. Яка первинна вартість векселя?

Задача 5

ПП «Мир» уклало договір з іноземним партнером «Transit» на закупівлю технологічного обладнання. Порядок розрахунків у договорі передбачено способом відкриття акредитиву.

Акредитивний договір передбачає оплату послуг банку в розмірі 5 % від суми поставки, що становить 5000 грн.

Акредитив відкрито 20.05. Через 5 днів після відкриття поставлено обладнання на суму 69 000 грн. Решту обладнання поставлено на 20-й день від моменту відкриття акредитива.

На яку суму зроблено другу поставку? Яка загальна сума поставки?

1.3. Фінансова гра

Перше завдання «Дешифрувальник». За допомогою поданих цифр та інформаційних даних дод. А відгадайте словосполучення:

- 1) 246334642;
- 2) 423527346943 35252932559;
- 3) 233256424524 6536276544;
- 4) 2346343322379;
- 5) 2353737426.

Друге завдання «Кросворд»:

<i>п</i>	<i>г</i>	<i>о</i>	<i>т</i>	<i>і</i>	<i>в</i>	<i>к</i>	<i>о</i>	<i>в</i>	<i>і</i>	<i>л</i>	<i>е</i>	<i>т</i>
<i>р</i>	<i>д</i>	<i>я</i>	<i>і</i>	<i>ц</i>	<i>а</i>	<i>з</i>	<i>і</i>	<i>н</i>	<i>а</i>	<i>г</i>	<i>ж</i>	<i>н</i>
<i>о</i>	<i>е</i>	<i>р</i>	<i>о</i>	<i>м</i>	<i>і</i>	<i>м</i>	<i>і</i>	<i>ж</i>	<i>у</i>	<i>р</i>	<i>д</i>	<i>і</i>
<i>з</i>	<i>п</i>	<i>д</i>	<i>з</i>	<i>р</i>	<i>с</i>	<i>ч</i>	<i>н</i>	<i>м</i>	<i>і</i>	<i>о</i>	<i>ю</i>	<i>і</i>
<i>р</i>	<i>о</i>	<i>і</i>	<i>п</i>	<i>а</i>	<i>ц</i>	<i>ь</i>	<i>л</i>	<i>е</i>	<i>с</i>	<i>ь</i>	<i>б</i>	<i>н</i>
<i>а</i>	<i>з</i>	<i>п</i>	<i>о</i>	<i>к</i>	<i>е</i>	<i>е</i>	<i>к</i>	<i>е</i>	<i>і</i>	<i>к</i>	<i>і</i>	<i>г</i>
<i>х</i>	<i>и</i>	<i>т</i>	<i>д</i>	<i>р</i>	<i>в</i>	<i>в</i>	<i>е</i>	<i>р</i>	<i>а</i>	<i>н</i>	<i>ж</i>	<i>о</i>
<i>у</i>	<i>і</i>	<i>ч</i>	<i>і</i>	<i>е</i>	<i>і</i>	<i>я</i>	<i>д</i>	<i>о</i>	<i>і</i>	<i>м</i>	<i>і</i>	<i>т</i>
<i>н</i>	<i>н</i>	<i>ь</i>	<i>л</i>	<i>д</i>	<i>и</i>	<i>т</i>	<i>н</i>	<i>и</i>	<i>в</i>	<i>н</i>	<i>ж</i>	<i>о</i>
<i>к</i>	<i>у</i>	<i>т</i>	<i>н</i>	<i>і</i>	<i>ч</i>	<i>и</i>	<i>і</i>	<i>с</i>	<i>о</i>	<i>о</i>	<i>г</i>	<i>п</i>
<i>и</i>	<i>д</i>	<i>е</i>	<i>е</i>	<i>к</i>	<i>е</i>	<i>в</i>	<i>к</i>	<i>а</i>	<i>к</i>	<i>т</i>	<i>з</i>	<i>т</i>
<i>а</i>	<i>к</i>	<i>р</i>	<i>л</i>	<i>і</i>	<i>м</i>	<i>і</i>	<i>т</i>	<i>о</i>	<i>в</i>	<i>і</i>	<i>е</i>	<i>б</i>

Знайти слова відповідно до наведених трактувань:

1. Відносини, що виникають між підприємствами у процесі реалізації, розподілу та перерозподілу суспільного продукту на підставі здійснення статутної діяльності.

2. Розрахунки, які застосовуються для обслуговування населення – виплата заробітної плати, матеріального заохочення, дивідендів, пенсій, грошової допомоги.

3 Грошові розрахунки здійснюювані за допомогою записів на рахунках у банках, коли гроші (кошти) списуються з рахунка платника і переказуються на рахунок отримувача коштів.

4. Розрахунки між покупцем і постачальником продукції, якщо їх обслуговує одна установа банку або коли банк постачальника і банк покупця розміщені в тому самому населеному пункті.

5. Розрахунки між покупцем і постачальником через банки (постачальника і покупця), що знаходяться в різних регіонах.

6. Розрахунки, які здійснюються за операціями купівлі-продажу через банк постачальника, яким є зарубіжний банк.

7. Граничний розмір суми готівки, який може залишатися в касі в позаробочий час.

8. Рахунки, які відкриваються для зберігання грошових коштів та здійснення всіх видів банківських операцій.

9. Рахунки, які відкриті підприємствами, яким виділяються кошти за рахунок державного або місцевого бюджетів для цільового їх використання.

10. Рахунки, відкриті в будь-якій установі банку, яка має право видавати кредити (ці рахунки призначено для обліку кредитів, наданих способом оплати розрахункових документів чи переказу коштів на поточний рахунок позичальника відповідно до умов кредитної угоди).

11. Рахунки, які відкриваються між власником рахунка та установою банку на визначений строк.

12. Письмове розпорядження платника своєму банку сплатити зі свого рахунка відповідну грошову суму.

13. Розрахунковий документ із дорученням однієї кредитної установи іншій здійснити за рахунок спеціально задепонованих коштів оплату товарно-транспортних документів за відвантажений товар.

14. Це письмове безумовне зобов'язання, боргова розписка стандартної форми, яка дає право її власнику вимагати

визначеної сплати від особи, яка видала дане зобов'язання, у відповідний строк і у відповідному місці.

15. Рахунки, призначені для попереднього зарахування коштів у іноземній валюті.

Третє завдання «Так/Ні». Обгрунтуй, чи правильні нижчезазначені твердження:

1. Більша частина грошового обороту припадає на готівковий оборот, який охоплює всі сфери господарських відносин підприємств і організацій, банківських і фінансових установ, населення.

2. Безготівковий грошовий оборот повністю здійснюється через банківські установи, в яких відкрито рахунки суб'єктів підприємницької діяльності.

3. Готівковим грошовим розрахункам, як правило, віддають перевагу.

4. Безготівкові розрахунки – це грошові розрахунки, які здійснюються за допомогою записів на рахунках у банках, коли гроші (кошти) списуються з рахунка платника і переказуються на рахунок отримувача коштів.

5. У класифікації безготівкових розрахунків розрізняють: розрахунки за товарними операціями, розрахунки за послуги.

6. Розрахунковий документ – це відповідно оформлений документ на переказ грошових коштів.

7. Національний банк України – методичний центр із розробки форм і засобів розрахунків у народному господарстві, правил документообігу, організації банківського контролю за проведенням розрахунків.

8. Усі підприємства мають поточні рахунки в банку, але не зобов'язані саме там зберігати свої кошти.

9. Суб'єкти підприємницької діяльності (юридичні та фізичні особи) для зберігання коштів і здійснення всіх видів банківських операцій відкривають рахунки в банках на власний вибір і за згодою цих банків.

10. Кожне підприємство може відкривати два і більше поточних рахунків у національній валюті та рахунки в іноземній валюті.

11. Депозитні рахунки відкриваються для зберігання грошових коштів та здійснення всіх видів банківських операцій.

12. Кошти на депозитні рахунки переказуються з поточного рахунка і після закінчення терміну зберігання повертаються на нього ж. Відсотки на депозитні вклади перераховуються на поточний рахунок або зараховуються на поповнення депозиту.

13. Банківські рахунки в іноземній валюті поділяються на: поточні, розподільчі, вкладні, депозитні.

14. Поточний рахунок в іноземній валюті відкривається підприємству для проведення розрахунків у готівковій іноземній валюті у разі здійснення поточних операцій.

15. Момент здійснення платежу має бути максимально наближеним до часу відвантаження товарів, виконання робіт, надання послуг.

1.4. Тестові завдання

Тест 1. Момент здійснення платежу повинен максимально наближатися до моменту відвантаження товарів – це один із принципів...

- 1) господарського розрахунка;
- 2) кредитування;
- 3) безготівкових розрахунків;
- 4) факторингу;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 2. Платіжний документ, за яким банк дає розпорядження іншому банку за рахунок спеціально заброньованих коштів оплатити товарно-транспортні документи за відвантажений товар, – це...

- 1) акцепт;
- 2) чек;
- 3) платіжне доручення;
- 4) акредитив;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 3. Якого пріоритету у виконанні розрахункових документів дотримується банк під час надходження кількох розрахункових документів?

- 1) платіжне доручення за поставку товарів;

- 2) платіжна вимога-доручення за відвантажені товарно-матеріальні цінності;
- 3) платіжна вимога на підставі судового рішення;
- 4) платіжне доручення на сплату платежів до бюджету;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 4. *Планом обігу наявних грошей, в якому відображають надходження та витрачання готівки, є...*

- 1) баланс доходів і витрат;
- 2) кредитний план;
- 3) платіжний календар;
- 4) касовий план;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 5. *Грошовий оборот – це...*

- 1) формування та розподіл грошових фондів;
- 2) розподіл виручки від реалізації продукції;
- 3) виявлення сутності грошей у русі;
- 4) виробництво та реалізація продукції;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 6. *Безготівкові розрахунки – це...*

- 1) розрахунки, які здійснюються готівкою;
- 2) розрахунки за бартером;
- 3) розрахунки за допомогою чеків;
- 4) розрахунки, які здійснюються за допомогою записів на рахунках у банках;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 7. *Прямі безготівкові розрахунки – це...*

- 1) розрахунки, пов'язані з кредитною системою;
- 2) розрахунки, які здійснюються в межах одного населеного пункту;
- 3) розрахунки, які здійснюються безпосередньо між постачальниками;
- 4) розрахунки, які забезпечують гарантію платежу за рахунок депонування коштів;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 8. *Готівкові розрахунки – це...*

- 1) списування коштів із рахунків платника;
- 2) розрахунки, за яких платіж не гарантується;

3) розрахунки, здійснювані між покупцем і постачальником, які перебувають в одному регіоні;

4) платежі готівкою між підприємствами за реалізовану продукцію;

5) платежі готівкою між підприємствами за операції, не пов'язані з реалізацією продукції.

Тест 9. *Платіжне доручення – це...*

1) документ, який містить доручення чекодавця банку переказати з його рахунка певну суму;

2) письмове боргове зобов'язання, яке дає право вимагати від боржника сплати відповідної суми;

3) письмове доручення платника банку про списування з його рахунка певної суми й переказування на рахунок одержувача;

4) комбінований документ, який містить вимогу постачальника та доручення платника;

5) немає правильної відповіді.

Тест 10. *За якої умови підприємство буде звільнене від обов'язкового продажу 50 % отриманої валютної виручки...*

1) за умови спрямування коштів на погашення податкової заборгованості;

2) за умови спрямування коштів на погашення банківського кредиту, отриманого в іноземній валюті;

3) за умови спрямування коштів на оплату іноземним постачальникам;

4) за умови зняття коштів, які надійшли готівкою до каси підприємства;

5) правильною відповіддю немає.

ТЕМА 3. ГРОШОВІ НАДХОДЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

ТОВ «Медікус» закупило в оптовій фірмі ПП «ВВС+» лікарські засоби та вироби медичного призначення для

подальшої реалізації в асортименті, визначеному в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Вихідні дані для розрахунку виручки від реалізації

Найменування товару	Ціна виробника за одиницю товару, грн. (в т.ч. ПДВ)	Закуплено за оптовою ціною за одиницю товару, грн.	Кількість реалізованого товару, тис. шт.	Питома вага продукції, реалізованої оптом, %
1. Анальгін	5,7	5,9	100	20
2. Цитрамон	6,6	6,9	300	30
3. Корвалмент	10,0	10,4	30	10

Торгова націнка визначена підприємством на рівні 15 % від ціни виробника й на рівні 30 % для реалізації через роздрібну торгівлю. Розрахувати обсяг грошових надходжень ТОВ «Медікус» за звітний період. I варіант: від реалізації товарів оптом. II варіант: від реалізації через мережу аптек.

Методичні вказівки до виконання:

I варіант: від реалізації товарів оптом.

II варіант: від реалізації через мережу аптек.

1) *виручка:*

Анальгін = $5,7 \times 100\ 000 = 570\ 000$ грн.

Цитрамон = $6,6 \times 300\ 000 = 1\ 980\ 000$ грн.

Корвалмент = $10 \times 30\ 000 = 300\ 000$ грн.

2) *реалізація товарів оптом:*

Анальгін = $570\ 000 \times 20\ \% = 114\ 000$ грн.

$1\ 980\ 000 \times 115\ \% = 2\ 277\ 000$ грн.

Цитрамон = $1\ 980\ 000 \times 30\ \% = 594\ 000$ грн.

$594\ 000 \times 115\ \% = 683\ 100$ грн.

Корвалмент = $300\ 000 \times 10\ \% = 30\ 000$ грн.

$30\ 000 \times 115\ \% = 34\ 500$ грн.

Разом = 2994600 грн.

3) *реалізація через мережу аптек:*

Анальгін = $570\ 000 \times 80\ \% = 456\ 000$ грн.

$1\ 980\ 000 \times 130\ \% = 2\ 574\ 000$ грн.

Цитрамон = $1\ 980\ 000 \times 70\ \% = 1\ 386\ 000$ грн.

$1\ 386\ 000 \times 130\ \% = 1\ 801\ 800$ грн.

Корвалмент = $300000 \times 90 \% = 270000$ грн.

$270000 \times 130 \% = 351000$ грн.

Разом = 2410200 грн.

Усього = 5404800 грн.

Задача 2

ТДВ «Техно» із виробництва і реалізації бензину за звітний період мало такі показники:

1. Обсяг виробленого та реалізованого бензину марки А-95 – 720 т.

2. Собівартість 1 т бензину – 15000 грн (без ПДВ)

3. Націнка 20 %.

4. Ставка акцизу – 202 євро за 1 т.

5. Курс гривні до євро – 30,92 грн за 1 євро.

Визначити суму виручки від реалізації за відпускними цінами, якщо продукція підлягає оподаткуванню акцизним податком і ПДВ.

Методичні вказівки до виконання:

1) акцизний податок (А) = $202 \times 720 \times 30,92 = 4\,497\,004,8$ грн;

2) собівартість (СБ) = $15000 \times 720 = 10\,800\,000$ грн;

3) націнка = $10\,800\,000 \times 0,2 = 2\,160\,000$ грн;

4) ПДВ = $(А+СБ+Н) \times 0,2 = (4\,497\,004,8 + 10\,800\,000 + 2\,160\,000) \times 0,2 = 3\,491\,400,8$ грн;

5) виручка від реалізації (ВР) = $4\,497\,004,8 + 10\,800\,000 + 2\,160\,000 + 3\,491\,400,8 = 20\,948\,404$ грн.

Задача 3

Розрахувати планову суму виручки від реалізації продукції (без ПДВ) на II квартал 2018 року методом прямого розрахунку на підставі нижченаведених даних.

Молокозавод випускає такі види продукції:

– масло вершкове «Селянське»,

– сир «Буковинський»,

– молоко 1,8 % жирності в упаковці 1 л.

Випуск продукції характеризується показниками, які наведені в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Вихідні дані для розрахунку планової суми виручки

Асортимент	Залишки на 01.04. 2018р.	Очікуваний товарний випуск	Залишки на 01.07. 2018р.	Виробнича собівартість одиниці, грн.	Рентабельність продукції, %
Масло «Селянське», кг	20	372	18	18,10	12
Сир «Буковинський», кг	26	198	37	28,00	14
Молоко 1,8 %, л	37	6500	-	2,60	7

Методичні вказівки до виконання:

1) знаходимо планову кількість реалізованої продукції:

масло «Селянське»: $Q_1 = 20 + 372 - 18 = 374$ кг;

сир «Буковинський»: $Q_2 = 26 + 198 - 37 = 187$ кг;

молоко 1,8 %: $Q_3 = 37 + 6500 = 6537$ л;

2) знаходимо планову оптову ціну кожного виду продукції:

масло «Селянське»: $Ц_0 = 18,10 \times 1,12 = 20,27$ грн;

сир «Буковинський»: $Ц_0 = 28,0 \times 1,14 = 31,92$ грн;

молоко, 1,8 %: $Ц_0 = 2,60 \times 1,07 = 2,78$ грн;

3) знаходимо планову суму виручки від реалізації кожного виду продукції:

$ВР_1 = 374 \times 20,27 = 7580,98$ грн;

$ВР_2 = 187 \times 31,92 = 5969,04$ грн;

$ВР_3 = 6537 \times 2,78 = 18172,86$ грн;

4) знаходимо планову суму виручки від реалізації всієї продукції:

$ВР = 7580,98 + 5969,04 + 18172,86 = 31722,88$ грн.

1.2. Завдання для розв'язання**Задача 1**

Підприємство випускає такі види продукції: масло селянське, сир «Буковинський», сметана 15 %, вершки 35 %, молоко 3,2 %

жирності. Випуск продукції характеризується такими показниками (табл. 3.3):

Таблиця 3.3

Дані про випуск продукції

	Одиниці виміру	Виробнича собівартість одиниці, грн.	Рентабельність одиниці, %
Масло селянське	1 кг	10,00	10
Сир «Буковинський»	1 кг	8,70	15
Сметана 15 %	1 л	3,68	2
Вершки 35 %	1 л	4,49	2
Молоко 3,2 %	1 л	0,77	5

Підприємство має свій фірмовий магазин, де реалізує вказану продукцію. Торгова націнка становить: масло селянське – 5 %, сир «Буковинський» – 1,5 %, сметана (15%) – 2 %, вершки (35%) – 2 %, молоко (3,2%) – 2 %.

Розрахувати відпускну (оптову) та роздрібну ціни кожного виду продукції.

Задача 2

На основі даних задачі 1 визначити планову виручку від реалізації продукції на II квартал 2018 року, якщо відомі такі планові показники (табл. 3.4):

Таблиця 3.4

Продукція	Залишки на 1.04.2018	Товарний випуск	Залишки на 1.07.2018
Масло селянське	0,2	300	0,4
Сир «Буковинський»	1,0	210	10,0
Сметана 15 %	0,8	107	2,2
Вершки 35 %	0,3	203	4,0
Молоко 3,2 %	0,1	170	0,05

Результати розрахунків оформити як таблицю.

Задача 3

Розрахувати виручку від реалізації продукції за такими даними:

1. Виробнича собівартість одиниці продукції 108,5 грн.
2. Планова рентабельність одиниці продукції – 20 %.
3. Ставка акцизного податку – 15 %.
4. Кількість реалізованої продукції – 127 шт.

1.3. Фінансова гра

Перше завдання «Дешифрувальник»: За допомогою поданих цифр та інформаційних даних дод. А відгадайте словосполучення:

- 1) 565364749;
- 2) 24356645207452;
- 3) 7455662563559;
- 4) 2466742;
- 5) 2743544055644;
- 6) 45864.

Друге завдання «Кросворд»:

По горизонталі:

1. До яких факторів відносять загальну платіжну кризу в країні та низький розвиток виробництва?

2. Що являє собою сукупність розподілених у часі надходжень і виплат грошових коштів, що генеруються господарською діяльністю підприємства?

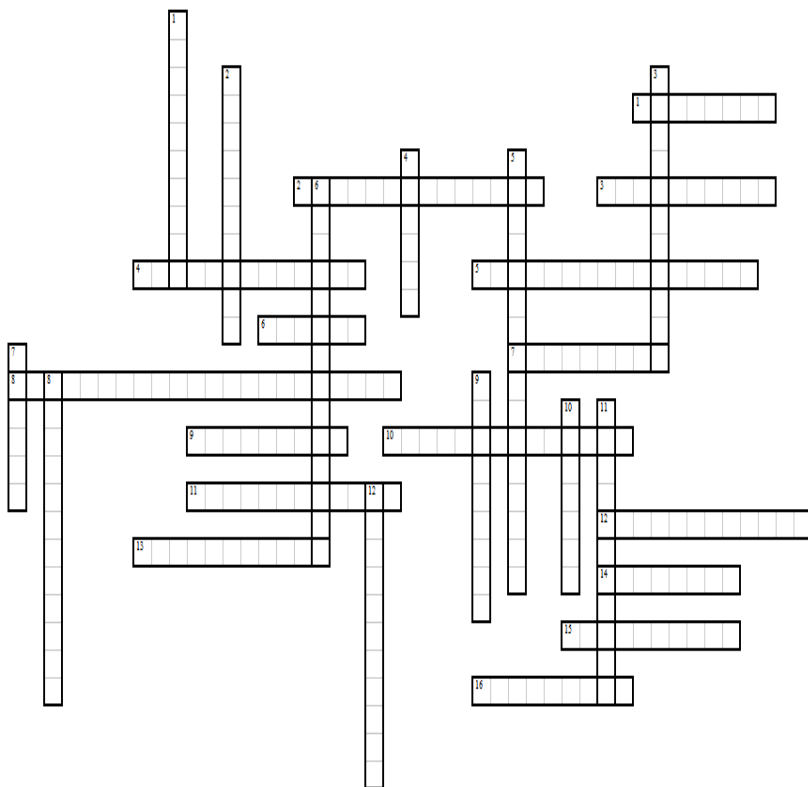
3. Cash-flow, який характеризує здатність підприємства забезпечити операційну діяльність та планові інвестиції за рахунок внутрішніх фінансових джерел?

4. Коефіцієнт який визначається як відношення вхідних грошових потоків до вихідних грошових потоків.

5. Як називається надходження і виплати коштів, пов'язані із змінами довгострокового капіталу?

6. Коефіцієнт який визначається як відношення чистого прибутку за мінусом амортизаційних відрахувань до загальної суми заборгованості підприємства.

7. До яких факторів відносять низьку якість продукції в поєднанні з її високою ціною?

---

8. Коefіцієнт який визначається як відношення чистого грошового потоку до середньої суми активів?

9. ЧГП від якої діяльності визначаються як різниця між вхідними та вихідними грошовими потоками від фінансової діяльності?

10. Базується на визначенні макроекономічних параметрів минулого періоду з метою отримання інформації про те, як підприємство функціонувало у минулому періоді і яких результатів досягло.

11. Коефіцієнт який визначається як відношення чистого грошового потоку від операційної діяльності до вихідних грошових потоків від операційної діяльності?

12. До якої діяльності відносять грошові платежі на придбання ОЗ нематеріальних та інших довгострокових активів?

13. Кошти, які надходять на поточні й інші рахунки підприємств у банках та в касу підприємств.

14. Метод заснований на аналізі статей балансу і звіту про фінансові результати.

15. Грошовий потік характеризує надходження або витрачання грошових коштів, пов'язаних із здійсненням одиничних господарських операцій.

16. Грошовий потік, що оцінюється за вартістю наступного моменту часу.

По вертикалі:

1. Діяльність організації, яка має на одержання прибутку як основної мети, або не має одержання прибутку як такої мети у відповідності з предметом і цілями діяльності.

2. Грошовий потік характеризує надходження або витрачання коштів по окремим господарським операціям, які здійснюється постійно.

3. Коефіцієнт який визначається як відношення чистого грошового потоку до суми сплати основного боргу за кредитами, суми приросту запасів, виплачені дивіденди.

4. Обсяг грошових потоків, що визначається як різниця між вхідними і вихідними грошовими потоками.

5. Що вважають надходження і виплати коштів, пов'язані із змінами довгострокового капіталу?

6. Коефіцієнт який визначається як відношення різниці чистого грошового потоку і виплачених дивідендів до суми приросту реальних інвестицій і приросту довгострокових фінансових інвестицій.

7. Метод заснований на аналізі руху грошових коштів на рахунках підприємства.

8. Грошовий потік, при якому надходження коштів суттєво перевищує реальну потребу підприємства в цілеспрямованому їх витрачанні.

9. Визначається на основі аналізу змін у статтях розділу балансу «Необоротні активи» та статті «Поточні фінансові інвестиції» як різниця між вхідними та вихідними грошовими потоками за цими статтями.

10. Обсяг грошових потоків, що характеризує всю сукупність грошових коштів на підприємстві.

11. Коефіцієнт який визначається як відношення різниці вхідного грошового потоку і зміни залишків грошових активів до вихідного грошового потоку.

12. Грошовий потік що оцінюється за вартістю поточного моменту часу.

Третє завдання «Ребуси»:

1.4. Тестові завдання

Тест 1. До зовнішніх факторів, які впливають на величину грошових надходжень підприємств, належить...

- 1) обсяг виробництва;
- 2) умови та порядок банківського кредитування;
- 3) склад і структура витрат підприємства;
- 4) система оподаткування підприємств;
- 5) правильної відповіді немає.

Тест 2. *Грошові надходження підприємства – це...*

- 1) дохід від товарообмінних операцій підприємства;
- 2) грошові кошти, які після первинного розподілу надходять до централізованих фондів;
- 3) кошти, які надходять у касу та на поточні й інші банківські рахунки підприємств;
- 4) податковий кредит, який виникає в результаті придбання сировини;
- 5) правильної відповіді немає.

Тест 3. *До зовнішніх джерел формування грошових потоків належить...*

- 1) чистий прибуток підприємства;
- 2) амортизаційні відрахування;
- 3) банківський кредит;
- 4) виручка від реалізації продукції;
- 5) правильної відповіді немає.

Тест 4. *До надходжень від надзвичайних подій відносять...*

- 1) надходження від іншої операційної діяльності;
- 2) надходження коштів у формі страхового відшкодування;
- 3) надходження коштів унаслідок погашення векселів;
- 4) надходження від фінансових операцій;
- 5) правильної відповіді немає.

Тест 5. *Не визнаються доходами ...*

- 1) надходження за договорами комісії;
- 2) надходження від первинного розміщення цінних паперів;
- 3) надходження податкових платежів у виручці від реалізації продукції;
- 4) усі попередні відповіді правильні;
- 5) усі попередні відповіді неправильні.

Тест 6. *Фіксовані ціни встановлюються ...*

- 1) для регулювання рівня рентабельності товарів першої необхідності;
- 2) під впливом попиту та пропозиції за домовленістю сторін;
- 3) з метою поширення експорту виготовлених товарів;
- 4) на товари, які монопольно виготовляються державою;
- 5) правильної відповіді немає.

Тест 7. *Сутність пропорційного методу ціноутворення полягає в тому, що ...*

- 1) ціна встановлюється як функція цін на аналогічну продукцію конкурентів;
- 2) ціна встановлюється залежно від обсягів продажу продукції;
- 3) ціна формується з урахуванням відсотка на вкладений капітал;
- 4) ціна формується в результаті оцінювання переваг, які матиме споживач;
- 5) усі відповіді правильні.

Тест 8. *Зміст комбінованого методу розрахунку плану реалізації продукції полягає у...*

- 1) розрахунку виручки від реалізації шляхом множення кількості реалізованих виробів на їх реалізаційну ціну та додавання отриманих значень;
- 2) розрахунку виручки шляхом додавання залишків нереалізованої продукції на кінець періоду до обсягу виробництва та віднімання дебіторської заборгованості;
- 3) множенні середнього залишку дебіторської заборгованості на період її обороту та додаванні до отриманої величини результату від множення кількості реалізованих виробів на їх реалізаційну ціну;
- 4) розрахунку виручки від реалізації основних видів продукції шляхом множення кількості реалізованих виробів на їх реалізаційну ціну, а для інших виробів користуються укрупненим методом;
- 5) правильної відповіді немає.

Тест 9. Основним джерелом відшкодування коштів на виробництво та реалізацію продукції, утворення доходів і формування фінансових ресурсів є...

- 1) банківські кредити;
- 2) кредиторська заборгованість;
- 3) чистий дохід від реалізації продукції;
- 4) сплачені податкові зобов'язання;
- 5) правильної відповіді немає.

Тест 10. Сутність прямого методу розрахунку руху грошового потоку (Cash-flow) полягає у...

- 1) коригуванні операційних прибутків (збитків) на статті доходів та витрат, які не впливають на обсяг грошових засобів, а також на зміни в оборотних активах і зобов'язаннях;
- 2) визначенні різниці безпосередньо між вхідними та вихідними грошовими потоками;
- 3) визначенні грошового вільного потоку, спрямованого на використання в інвестиційних процесах підприємства з коригуванням на амортизацію;
- 4) додаванні приросту оборотних та необоротних активів підприємства;
- 5) правильної відповіді немає.

ТЕМА 4. ФОРМУВАННЯ І РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ

1.1. Приклади розв'язання типових завдань

Задача 1

Визначити планову суму прибутку, використовуючи такі методи розрахунку прибутку від реалізації продукції:

1. Метод прямого розрахунку.

ПАТ «Міраж» наступного року планує реалізувати 500 столів. Собівартість одного стола 56 грн. Ціна готового виробу 75 грн.

2. Метод розрахунку прибутку на підставі показника витрат на 1 грн продукції:

Витрати на 1 грн стільців, виготовлених ПАТ «Міраж» і реалізованих у звітному періоді 90 коп. (розраховується діленням собівартості продукції на обсяг реалізації в оптових цінах). Планується зниження витрат на 1 грн продукції, яка буде реалізована, на 4 коп. Обсяг реалізації стільців у запланованому періоді в оптових цінах 12000 тис. грн.

3. Економічний метод.

Прибуток ПАТ «Міраж» у звітному році – 25 тис. грн, собівартість диванів – 140 тис. грн. У запланованому періоді собівартість диванів становитиме 150 тис. грн, планується її зниження на 2 %. Визначити заплановану суму прибутку та вплив окремих факторів на його розмір.

Методичні вказівки до виконання:

1. Метод прямого розрахунку:

прибуток = $500 \times (75 - 56) = 9500$ грн,
або

прибуток = $(500 \times 75) - (500 \times 56) = 9500$ грн.

2. Метод розрахунку прибутку на підставі показника витрат на 1 грн продукції:

1) витрати пл. = $90 - 4 = 86$ коп.;

2) загальні витрати пл. = $12000 \times 0,86 = 10320$ грн;

3) прибуток = $12000 - 10320 = 1680$ грн;

або

1) витрати пл. = $90 - 4 = 86$ коп.;

2) дохід = $100 - 86 = 14$ коп.;

3) прибуток = $12000 \times 0,14 = 1680$ грн.

3. Економічний метод:

1) рентабельність (Р) = $25000 / 140000 = 17,9$ %;

2) СБ пл. = $150000 - 2\% = 147000$ грн;

3) прибуток (за рахунок зниження СБ) = $150000 - 147000 = 3000$ грн;

4) прибуток = $147000 \times 17,9\% = 26313$ грн;

5) прибуток (за рахунок збільшення обсягу виробництва) = $26313 - 25000 = 1313$ грн.

Задача 2

На підставі даних фінансової звітності ТДВ «Трембіта» (дод. Б.1, Б.2, В.1, В.2, Г.1, Г.2, Д.1, Д.2, Е.1, Е.2) розрахувати основні показники рентабельності продукції відповідно до показників, наведених у табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Динаміка показників рентабельності продукції

%

Показники	За попередній період	За звітний період	Відхилення (+,-)
Рентабельність реалізованої продукції за валовим прибутком			
Рентабельність реалізованої продукції за операційним прибутком			
Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком			
Рентабельність продукції за валовим прибутком			

Зробити висновки за результатами аналізу.

Методичні вказівки до виконання:

1. Рентабельність за валовим прибутком:

$$R_{вп} = ВП \times 100 \% / ЧД$$

$$R_{вп} = (\Phi.2 (2090) \times 100 \% / \Phi.2 (2000))$$

Показує, скільки прибутку припадає на 1 грн собівартості реалізованої продукції. Характеризує прибутковість (вигідність) виробництва продукції, виконання, надання послуг або продажу товарів.

2. Рентабельність за операційним прибутком (ОП):

$$R_{оп} = ОП \times 100 \% / ЧД$$

$$R_{оп} = (\Phi.2 (2190) \times 100 \% / \Phi.2 (2000))$$

Показує, скільки гривень (копійок) операційного прибутку припадає на 1 грн чистого доходу (виручки). Може визначатися й у процентах. Чим вищий цей показник, тим краще.

3. Рентабельність за чистим прибутком:

$$Р_{\text{чп}} = \text{ЧП} \times 100 \% / \text{ЧД}$$

$$Р_{\text{чп}} = (\text{Ф.2 (2350)} \times 100 \% / \text{Ф.2 (2000)})$$

Показує, скільки гривень (копійок) чистого прибутку припадає на 1 грн чистого доходу (виручки).

За світовим досвідом норма рентабельності за чистим прибутком 6-12 %.

Задача 3

На підставі даних фінансової звітності підприємства ТДВ «Трембіта» розрахуйте основні показники рентабельності відповідно до показників наведених в табл. 4.2.

Таблиця 4.2

Динаміка показників рентабельності підприємства

%

Показники	За попередній період	За звітний період	Відхилення (+,-)
Рентабельність активів			
Рентабельність необоротних активів			
Рентабельність оборотних активів			
Рентабельність власного капіталу			
Рентабельність позикового капіталу			

Зробити висновки за результатами аналізу.

Методичні вказівки до виконання:

1. Рентабельність активів:

$$P_a = \text{ЧП} \times 100 \% / A_{\text{с.р.}}$$

$$P_a = \text{Ф.2 (2350)} \times 100 \% / (\text{Ф.1 (1300 гр.3} + 1300 \text{ гр.4)} / 2)$$

Характеризує рівень прибутку, який створюється всіма активами підприємства, які перебувають у його використанні згідно із балансом. Тобто показує, скільки прибутку припадає на 1 грн активів. Зменшення рівня рентабельності активів може свідчити про спадний попит на продукцію підприємства та перенагромадження активів.

2. Рентабельність необоротних активів:

$$R_{на} = \text{ЧП} \times 100 \% / \text{НА}_{с.р.}$$

$$R_{на} = (\text{Ф.2 (2350)} \times 100 \% / (\text{Ф1 (1095 гр.3} + 1095 \text{ гр.4)} / 2)$$

Характеризує величину чистого прибутку, який припадає на кожну гривню необоротних активів. Може розраховуватись у відсотках. Зростання цього показника є позитивним результатом.

3. Рентабельність оборотних активів:

$$R_{оа} = \text{ЧП} \times 100 \% / \text{ОА}_{с.р.}$$

$$R_{оа} = (\text{Ф.2 (2350)} \times 100 \% / (\text{Ф.1 (1195 гр.3} + 1195 \text{ гр.4)} / 2)$$

Характеризує величину чистого прибутку, який припадає на кожну гривню оборотних активів. Може розраховуватись у відсотках. Зростання цього показника – позитивний результат.

4. Рентабельність власного капіталу:

$$R_{вк} = \text{ЧП} \times 100 \% / \text{ВК}_{с.р.}$$

$$R_{вк} = (\text{Ф.2 (2350)} \times 100 \% / \text{Ф.1 (1495 гр.3} + 1495 \text{ гр. 4)} / 2)$$

Характеризує ефективність використання власного капіталу. Показує, яка віддача (норма прибутку) на вкладений власний капітал. Максимізація цього показника – головне завдання управління підприємством.

5. Рентабельність позикового капіталу:

$$R_{пк} = \text{ЧП} \times 100 \% / \text{ПК}_{с.р.}$$

$$R_{пк} = \text{Ф.2 (2350)} \times 100 \% / \text{Ф.1} ((1595 \text{ гр.3} + 1595 \text{ гр. 4} - ((1520-1530)\text{гр.3}+(1520-1530)\text{гр.4})) + ((1695 \text{ гр.3} + 1695 \text{ гр. 4}) - ((1660-1670) \text{ гр.3}+(1660-1670) \text{ гр.4}))) / 2)$$

Він характеризує рівень прибутковості позикового капіталу, використовуюваного у конкретних видах діяльності або господарських операціях.

6. Рентабельність діяльності підприємства:

$$R_{дп} = \text{Прибуток від звичайної діяльності} \times 100 \% / \text{ВБ}$$

$$R_{дп} = \text{Ф.2 (2290)} \times 100 \% / (\text{Ф.1 (1300гр. 3} + 1300 \text{ гр. 4)} / 2)$$

Характеризує ефективність господарської діяльності підприємства.

1.2. Завдчі для розв'язання

Задача 1

1. Чистий дохід підприємства – 700 тис. грн.
  2. Виробнича собівартість реалізованої продукції, тис. грн:
    - 520,4 (матеріальні витрати);
    - 6,5 (нерозподілені витрати);
    - 8,6 (наднормативні виробничі витрати).
- Визначити валовий прибуток підприємства.

Задача 2

1. Сума валового прибутку підприємства, визначена у задачі 1.
  2. Адміністративні витрати – 60 тис. грн.
  3. Витрати на збут – 35 тис. грн.
  4. Інші витрати – 2,8 тис. грн.
  5. Сума штрафів отриманих за порушення господарських договорів, які визнані боржником – 5 тис. грн.
  6. Прибуток від реалізації інших обігових активів – 5 тис. грн.
  7. Прибуток від реалізації іноземної валюти – 9 тис. грн.
- Визначити суму операційного прибутку підприємства.

Задача 3

Розрахувати прибуток на основі показника витрат на 1 грн продукції за такими даними:

- обсяг реалізації продукції в оптових цінах у базовому періоді 335 тис. грн;
- повна собівартість продукції 275 тис. грн;
- планується зниження витрат на 1 грн продукції, яка буде реалізована на 0,05 грн;
- обсяг реалізації продукції у запланованому періоді в оптових цінах 380 тис. грн.

Задача 4

Визначити вплив окремих чинників на формування прибутку підприємства на основі таких даних:

1. Прибуток минулого періоду – 34 тис. грн.
2. Собівартість реалізованої продукції минулого періоду – 58 тис. грн.
3. Зниження собівартості реалізованої продукції у звітному періоді – 5 %.
4. Собівартість реалізованої продукції звітного періоду – 60 тис. грн.

Задача 5

Статутний капітал ПАТ «Промінь» становить 30 тис. грн. Акціонерним товариством усього продано 3000 шт. акцій, у тому числі звичайних – 2700 шт. і привілейованих – 300 шт.

Загальна сума чистого прибутку, яка підлягає розподілу у формі дивідендів, дорівнює 6300 грн. За привілейованими акціями фіксована ставка затверджена в розмірі 30 %.

Визначити розмір дивідендів на кожен привілейовану та звичайну акції.

Задача 6

За поданими даними визначте заплановану суму валового, операційного та чистого прибутку підприємства ПАТ «Камалія», якщо наступного року плануються такі показники діяльності:

1. Дохід (виручка) від реалізації продукції – 2870 тис. грн.
2. Сума непрямих податків – 478 тис. грн.
3. Собівартість реалізованої продукції – 2195 тис. грн.
4. Адміністративні витрати – 80 тис. грн.
5. Витрати на збут – 27 тис. грн.
6. Втрати від участі в капіталі – 3 тис. грн.
7. Інші операційні витрати – 5 тис. грн.
8. Дохід від реалізації інших оборотних активів – 4 тис. грн.
9. Дохід від реалізації іноземної валюти – 11 тис. грн.
10. Сума доходів від надзвичайної діяльності – 2 тис. грн.

1.3. Фінансова гра

Перше завдання «Дешифрувальник»: За допомогою поданих цифр та інформаційних даних дод. А відгадати словосполучення:

- 1) 5642664;
- 2) 63562234954669;
- 3) 65742495207654749;
- 4) 746644 56426654;
- 5) 2245244056426654;
- 6) 6535534497207654749;
- 7) 6365450546555664.

Друге завдання «Кросворд»:

По горизонталі:

3. Показник, який характеризує економічну ефективність виробництва на підприємствах, комплексно відображає використання матеріальних, трудових і надходження ресурсів

5. Фактор, який генерує ризик знецінення майбутніх доходів, формуючи схильність власників до росту поточних виплат.

6. Рентабельність, яка показує скільки гривень (копійок) операційного прибутку припадає на 1 грн чистого доходу. Може визначатись у відсотках. Позитивною тенденцією даного показника є його зростання.

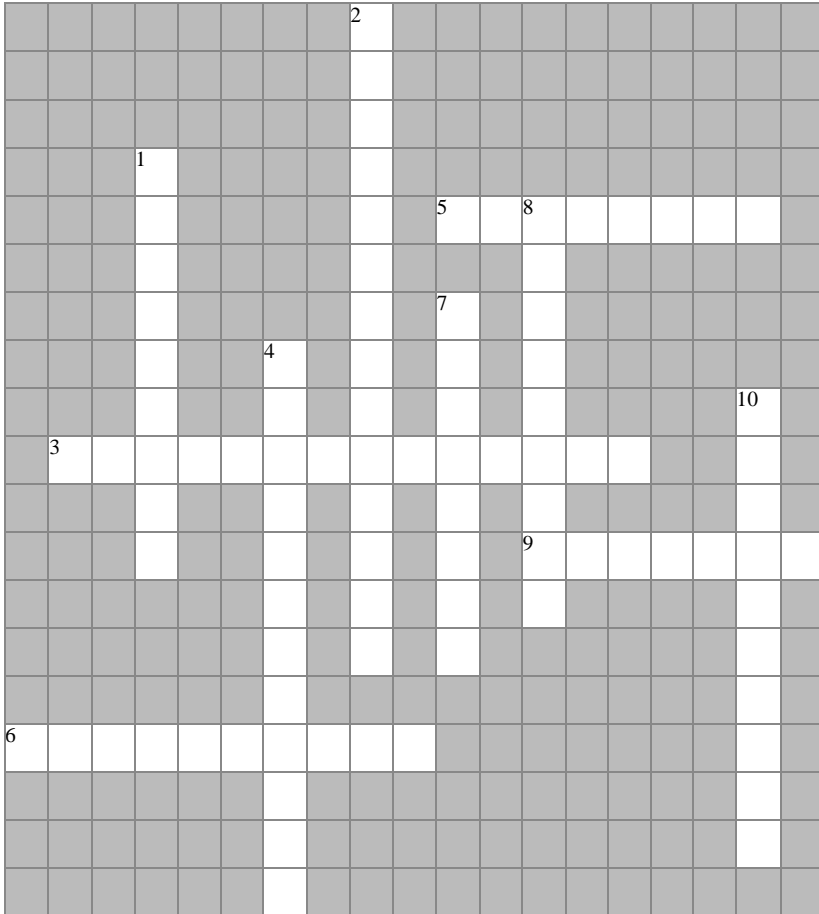
9. Прибуток підприємства від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг, який визначається як різниця між чистим доходом, виручкою від реалізації продукції та собівартістю виробленої продукції.

По вертикалі:

1. Фонд на підприємстві, який формується шляхом постійних відрахувань з чистого прибутку у розмірі 5 %.

2. Прибуток, у широкому розумінні як прибуток, що використовується в діяльності підприємства свідчить про його фінансову стійкість, про наявність джерела для подальшого розвитку.

4. Виражені в грошовій формі поточні витрати підприємства на їх виробництво.

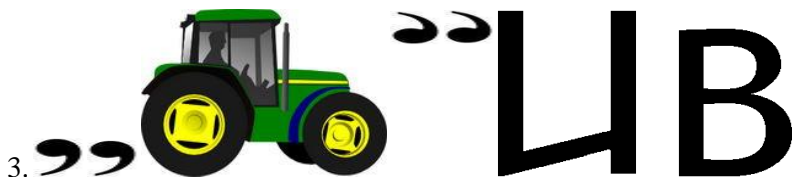
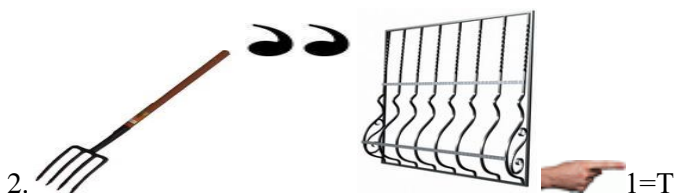
7. Група факторів, яка включає: правові обмеження, альтернативні джерела формування фінансових ресурсів і темп інфляції.

8. Витрати, до складу яких входять витрати на сплату відсотків за користування кредитами, за випущеними облігаціями, витрати, пов'язані з фінансовою орендою та інші витрати, які пов'язані із залученням позикового капіталу.

10. Метод виплат дивідендів, який передбачає, що фонд виплати дивідендів формується за залишковим принципом лише

після того, як за рахунок чистого прибутку профінансовано інвестиційні потреби підприємства.

Третє завдання «Ребуси»:

1.4. Тестові завдання

Тест 1. Інформація про формування прибутку підприємства відображається у таких формах фінансової звітності...

- 1) баланс;
- 2) звіт про рух грошових коштів;
- 3) звіт про фінансові результати;
- 4) звіт про власний капітал;
- 5) примітки до фінансової звітності.

Тест 2. Чистий прибуток підприємства використовується за такими напрямками ...

- 1) фінансування забезпечень наступних витрат і платежів;
- 2) сплата процентів за позиками;
- 3) виплата грошових дивідендів;
- 4) формування резервного фонду;
- 5) поповнення статутного капіталу.

Тест 3. Складові відпускної ціни одиниці продукції підприємства – це...

- 1) собівартість продукції;
- 2) дивіденди;
- 3) акцизний збір;
- 4) прибуток;
- 5) податок на додану вартість.

Тест 4. Повна собівартість продукції підприємства формується з таких елементів, як ...

- 1) нерозподілений прибуток;
- 2) непрямі податки;
- 3) виробнича собівартість реалізованої продукції;
- 4) витрати на реалізацію;
- 5) грошові дивіденди;

Тест 5. Виробнича собівартість реалізованої продукції підприємства складається з таких елементів, як...

- 1) адміністративні витрати;
- 2) податок на додану вартість;
- 3) прямі витрати на оплату праці;
- 4) виплати матеріального заохочення працівникам;
- 5) змінні та постійні загальновиробничі витрати.

Тест 6. Чистий прибуток підприємства використовується на ...

- 1) виплату матеріального заохочення працівникам підприємства;

- 2) виплату основної заробітної плати;
- 3) поповнення резервного фонду;
- 4) формування резерву сумнівних боргів;
- 5) сплату податку на прибуток.

Тест 7. Для визначення чистого прибутку підприємства використовуються такі показники...

- 1) непрямі податки;
- 2) загальний прибуток підприємства;
- 3) надходження від продажу акцій власної емісії;
- 4) виплата дивідендів;
- 5) податок на прибуток.

Тест 8. Ціну виробника формують...

- 1) собівартість продукції;
- 2) сума виплачених дивідендів;
- 3) акцизний збір;
- 4) норма прибутку в ціні;
- 5) податок на додану вартість.

Тест 9. Мінімальна частина чистого прибутку підприємства, яку відраховує до резервного капіталу, становить не менше як ...

- 1) 5 % чистого прибутку;
- 2) 10 % нерозподіленого прибутку;
- 3) 25 % чистого прибутку;
- 4) 5 % нерозподіленого прибутку;
- 5) 5 % валового прибутку.

Тест 10. Рентабельність операційної діяльності підприємства визначається з урахуванням таких показників:

- 1) прибуток від операційної діяльності;
- 2) операційні надходження;
- 3) виручка від реалізації продукції у цінах виробника;
- 4) поточні витрати на операційну діяльність;
- 5) нерозподілений прибуток.

ТЕМА 5. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

Виробниче об'єднання «Старт» у березні реалізувало продукції на загальну суму 160200 грн (у т.ч. ПДВ), в т.ч. на 70000 грн товари спеціального призначення для інвалідів за переліком, встановленим КМУ.

Вартість придбаних матеріалів, які відносять на витрати виробництва 64000 грн (без ПДВ).

Визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в бюджет.

Методичні вказівки до виконання:

- 1) операції, які оподатковуються: $(160200 - 70000) = 90200$ грн;
- 2) питома вага операцій, які оподатковуються: $(90200 / 160200 \times 100 \%) = 56,3 \%$;
- 3) податкове зобов'язання: $(90200 \times 20\% / 120\%) = 15033,33$ грн;
- 4) податковий кредит: $(64000 \times 56,3\% / 100\% \times 20\% : 100\%) = 7206,4$ грн;
- 5) ПДВ у бюджет: $(15033,33 - 7206,4) = 7826,93$ грн.

Подати декларацію необхідно до 20 квітня, а сплатити податок до 30 квітня.

Задача 2

Обсяги реалізації у січні поточного року лікєро-горілчаного заводу наведені у табл. 5.1.

Таблиця 5.1

Результати реалізації продукції

№ п/п	Найменування підакцизного товару	Собівартість 1 пляшки, грн	Норма прибутку, %	Кількість, шт.	Вміст спирту, %
1.	Горілка 0,5	12,3	25	10000	40
2.	Коньяк 0,7	29,1	30	5000	60
3.	Пиво 0,5	4,3	15	35000	-

Визначити суми акцизного збору та ПДВ, яку підприємство сплатить до бюджету.

Методичні вказівки до виконання:

- 1) *горілка*: акцизний податок: $(10000 \times 0,5 \times 0,4 \times 126,96) = 253920$ грн;
ПДВ у бюджет: $((12,3 + (12,3 \times 0,25)) \times 10000 + 253920) \times 0,2) = 81534$ грн;
- 2) *коньяк*: акцизний податок: $(5000 \times 0,7 \times 0,6 \times 126,96) = 266616$ грн;
ПДВ у бюджет: $((29,1 + (29,1 \times 0,3)) \times 5000 + 266616) \times 0,2) = 91153,2$ грн;
- 3) *пиво*: акцизний податок: $(35000 \times 0,5 \times 2,78) = 48125$ грн;
ПДВ у бюджет: $((4,3 + (4,3 \times 0,15)) \times 35000 + 48125) \times 0,2) = 44240$ грн;
- 4) сума акцизного податку: 568661 грн;
- 5) сума ПДВ у бюджет: 216927,2 грн.

Задача 3

Визначити величину податку на прибуток, який підлягає сплаті підприємством у бюджет, якщо відомо наступні дані:

1. Доходи від реалізації товарів, послуг, робіт (без ПДВ) становлять 65000 грн.
  2. Доходи від операційної курсової різниці – 7860 грн.
  3. Доходи від оперативної оренди – 3700 грн.
  4. Сума штрафів, неустойки та пені, отриманих за рішенням суду – 2350 грн.
  5. Сума витрат у зв'язку з підготовкою і веденням виробництва – 23900 грн.
  6. Витрати на відрядження адмінперсоналу, документально підтверджені – 900 грн.
  7. Сплата штрафу контрагенту – 1000 грн.
- Доходів від іншої звичайної діяльності у підприємства не було. Які терміни сплати податку?

Методичні вказівки до виконання:

- 1) доходи = $(65000 + 3700 + 2350) = 78910$ грн;
- 2) витрати = $(23900 + 900) = 24800$ грн;

- 3) прибуток = $78910 - 24800 = 54110$ грн;
 4) податок на прибуток = $54110 \times 0,18 = 9739,8$ грн.

1.2. Задачі для розв'язання

Задача 1

Виробниче об'єднання «Смарагд» виготовляє та реалізує ювелірні вироби. У березні поточного року об'єднанням виготовлено 1250 золотих обручок. Для встановлення ціни одиниці продукції є такі дані:

- витрати на придбання сировини – 171,0 грн;
- заробітна плата – 115,0 грн;
- інші витрати – 53,0 грн;
- амортизаційні відрахування – 18,5 грн.

Норма рентабельності – 45 %.

Відповідно до облікових даних у березні поточного року реалізовано:

1. Спеціалізованому магазину «Перлина» – 82 одиниці.
2. Ювелірному магазину «Яшма» – 50 одиниць.
3. На експорт – 35 одиниць.

Необхідно визначити відпускну ціну одиниці виготовленої продукції, суму ПДВ, яка підлягає сплаті в бюджет та вказати терміни сплати.

Задача 3

За звітний рік ПАТ «Бета» отримало результати діяльності, наведені у табл. 5.2.

Таблиця 5.2

Результати фінансової діяльності підприємства

млн грн

№	Показники / квартал	Доходи	Витрати	Фінансовий результат до оподаткування	Податок на прибуток
1	2	3	4	5	6
2	I кв. звіт. року	230	120		
3	II кв. звіт. року	80	160		

Продовження табл. 5.2

1	2	3	4	5	6
4	III кв. звіт. року	150	160		
5	IV кв. звіт. року	170	150		
6	Усього за звіт. рік	630	590		

Визначте податок на прибуток за звітний рік та терміни сплати.

Задача 3

Підприємство придбало машину «Ford» 2005 року випуску за 8000 дол. США. Об'єм циліндра двигуна – 2200 куб. см. Ставка ввізного мита – 25 %. Курс 1 дол. США на дату оформлення вантажно-митної декларації – 26,90 грн. Курс євро – 29,45 грн. Необхідно розрахувати суму непрямих податків, які сплатить підприємство під час перетині кордону.

1.3. Фінансова гра

Перше завдання «Дешифрувальник»: За допомогою поданих цифр та інформаційних даних дод. А відгадати словосполучення:

- 1) 223205553264622559;
- 2) 66224205532646;
- 3) 54265444;
- 4) 5356954405532654;
- 5) 5365;
- 6) 24743.

Друге завдання «Кросворд»:

По горизонталі:

2. Строк складання та надання органу Державної податкової служби податкової звітності.

3. Обов'язковий, індивідуально безоплатний платіж, що стягується органами державної влади різних рівнів з юридичних

осіб і фізичних осіб з метою фінансового забезпечення діяльності держави й (або) муніципальних утворень.

7. Фізичні або вартісні величини об'єкта оподаткування.

8. Принцип оподаткування, який полягає в тому, що зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки.

9. Суб'єкти оподаткування, які мають постійне місце проживання.

11. Товар, який є підакцизним.

12. Обов'язкові платежі, які встановлюються найвищими органами влади в державі і є обов'язковими до сплати за єдиними ставками на всій території України.

14. Податок, який належить до загальнодержавних податків та зборів.

16. Обов'язкові платежі, які можуть надходити до різних бюджетів.

18. Податок, який належить до місцевих зборів та податків.

20. Обов'язкові платежі, які справляються внаслідок наявності конкретного виду майна, що знаходиться в приватній, колективній та державних формах власності.

21. Функція, яка полягає в тому, що за допомогою податків формуються фінансові ресурси держави, забезпечує об'єктивні умови для утворення матеріальної основи функціонування суспільства.

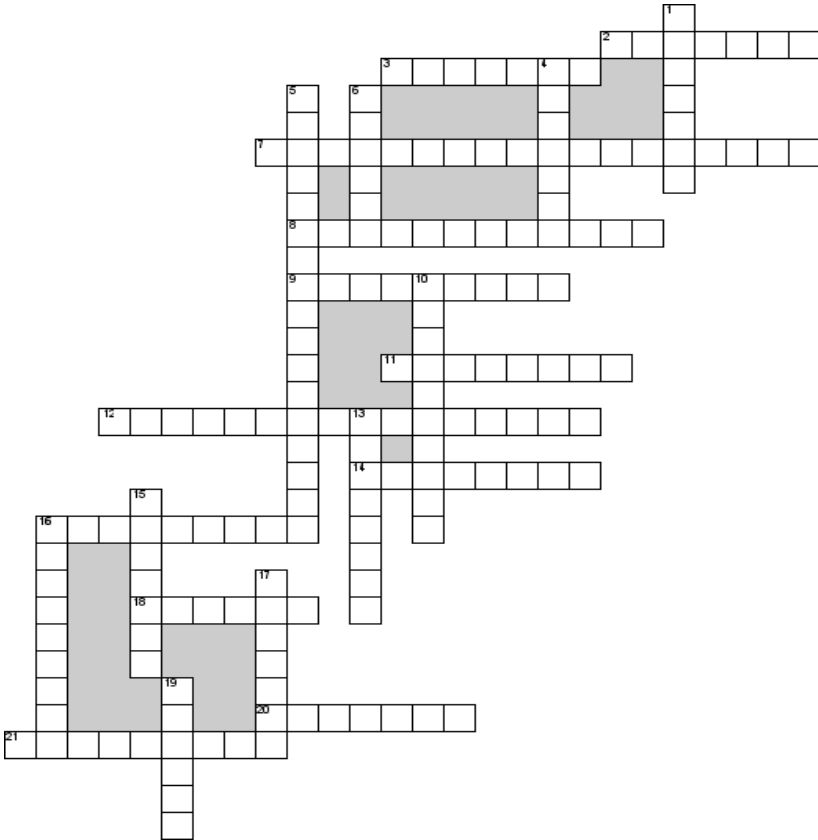
По вертикалі:

1. Обов'язкові платежі, які встановлюються місцевими органами влади і є обов'язковими до сплати за встановленими ставками тільки на певній території.

4. Обов'язкові платежі, які справляються за певними ставками від чітко визначеного об'єкта оподаткування.

5. Принцип, який декларує, що тягар оподаткування має розподілятися відповідно до платоспроможності платника податків.

6. Законодавчо встановлений розмір податку або збору, виходячи з об'єкта або одиниці оподаткування.

10. Документ, який подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених Кодексом) контролюючому органу у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата податкового зобов'язання, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку.

13. Розмір податку на додану вартість.

15. Фізична, або юридична особа, на яку законом покладається обов'язок сплати податку.

16. Обов'язкові платежі, які визначаються як розподілення загальної суми на певну кількість платників.

17. Сукупність податків і зборів, механізмів і способів їх розрахунку та сплати, а також суб'єктів податкової роботи, які забезпечують адміністрування і надходження податків і зборів до бюджету та інших державних цільових фондів.

19. Податкові законодавчо встановлені винятки з загальних правил оподаткування, які надають платникові можливість зменшити суму податку (збору), що підлягає сплаті, або звільняють його від виконання окремих обов'язків та правил, пов'язаних з оподаткуванням.

Третє завдання «Ребуси»:

1.4. Тестові завдання

Тест 1. Платниками податку на прибуток на території України є...

- 1) публічне акціонерне товариство – резидент України;
- 2) постійне представництво нерезидента;

3) філія підприємства, яке здійснює консолідовану сплату податку на прибуток;

4) об'єднання юридичних осіб, утримуване лише за рахунок внесків засновників, яке не здійснює господарської діяльності;

5) приватний підприємець.

Тест 2. *Об'єктом оподаткування податком на прибуток на території України є...*

1) чистий прибуток підприємства;

2) валовий прибуток підприємства;

3) оподаткований прибуток підприємства;

4) чистий дохід підприємства;

5) правильної відповіді немає.

Тест 3. *Об'єкт оподаткування податком на прибуток на території України визначається як...*

1) скоригований валовий дохід – валові витрати + амортизаційні відрахування;

2) виручка від реалізації продукції – собівартість продукції;

3) виручка від реалізації продукції – сума непрямих податків – собівартість;

4) фінансовий результат до оподаткування +(-) різниці;

5) правильної відповіді немає.

Тест 4. *До місцевих податків належать...*

1) єдиний податок, мито;

2) податок на прибуток, податок на доходи фізичних осіб;

3) єдиний податок, податок на майно;

4) акцизний податок, податок на прибуток;

5) правильної відповіді немає.

Тест 5. *Розмір податку на одиницю оподаткування – це...*

1) податковий період;

2) об'єкт оподаткування;

3) податкова ставка;

4) податкова система;

5) правильної відповіді немає.

Тест 6. *Податок на додану вартість до сплати в бюджет розраховується як...*

1) різниця між податковим зобов'язанням та податковим кредитом;

2) різниця між податковим кредитом та податковим зобов'язанням;

3) відношення податкового кредиту до податкового зобов'язання;

4) сума податкового зобов'язання та податкового кредиту.

5) правильної відповіді немає.

Тест 7. Від оподаткування ПДВ звільнено ...

1) операції з продажу вітчизняних продуктів дитячого харчування молочними кухнями;

2) послуги із виплати і надання пенсій із системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;

3) операції з експорту товарів;

4) правильні відповіді 1) і 2).

5) правильної відповіді немає.

Тест 8. Джерелом сплати ПДВ є...

1) чистий прибуток;

2) дохід (виручка) від реалізації товарів, робіт, послуг;

3) чистий дохід від реалізації товарів, робіт, послуг;

4) собівартість реалізованої продукції;

5) оподатковуваний прибуток.

Тест 9. Об'єктом оподаткування акцизним податком в Україні є...

1) обороти з реалізації вироблених в Україні підакцизних товарів;

2) обороти з передання товарів для своїх працівників;

3) вартість підакцизної продукції, що експортується;

4) митна вартість продукції, яка імпортується в межах бартерних операцій;

5) правильної відповіді немає.

Тест 10. Платниками акцизного податку в Україні є...

1) виробники підакцизної продукції;

2) особи, які реалізують підакцизні товари, конфісковані або безгосподарні;

3) фізична особа-резидент або нерезидент, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України;

4) усі відповіді правильні;

5) правильної відповіді немає.

ТЕМА 6. ОБІГОВІ КОШТИ

1.1. Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

Визначити потребу в обігових коштах у запасах сировини та матеріалів на рік, якщо:

1. Середньозважений інтервал між надходженнями сировини та матеріалів – 35 днів.
2. Поточний запас – ?
3. Страховий запас – ?
4. Час перебування партії сировини в дорозі – 4 дні.
5. Час необхідний для проведення розрахунків – 2 дні.
6. Норма запасу – ?
7. Річні витрати на придбання сировини матеріалів без урахування ПДВ – 65 тис. грн.

Методичні вказівки до виконання:

Знайдемо всі види запасів і норму запасу в днях:

- 1) поточний запас = $50\% \times \text{середньозважений інтервал між надходженням сировини і матеріалів} = 50\% \times 35 \text{ днів} = 17,5 \text{ днів}$;
- 2) страховий запас = $50\% \times \text{поточний запас} = 50\% \times 17,5 \text{ днів} = 8,75 \text{ днів}$;
- 3) транспортний запас = $\text{час перебування партії сировини в дорозі за мінусом часу проведення розрахунків} = 4 - 2 = 2 \text{ дні}$;
- 4) норма запасу в днях = $17,5 + 8,75 + 2 = 28,25 = 28 \text{ днів}$;
- 5) норма запасу в гривнях = $65000 \times 28 = 1820000 \text{ грн}$.

Задача 2

Визначити планову потребу в обігових коштах на наступний рік, якщо:

1. Сукупна потреба в обігових коштах, розмір яких залежить від зміни витрат на виробництво у звітному році – 54,3 тис. грн.
2. Сукупна потреба в обігових коштах, розмір яких не залежить від зміни витрат на виробництво у звітному році - 32,5 тис. грн.
3. Зростання виробничої програми у плановому році проти звітного - 15 %.

4. У плановому році в результаті реалізації заходів для поліпшення використання обігових коштів передбачається прискорення їх обороту на 3,1 %.

Методичні вказівки до виконання:

- 1) виробничий норматив = $54,3 \times 1,15 = 62,45$ тис. грн;
- 2) невиробничий норматив = $32,5 \times 1,075 = 34,94$ тис. грн;
- 3) загальний норматив в обігових коштах на плановий рік = $62,45 + 34,94 = 97,39$ тис. грн;
- 4) сума вивільнених з обігу коштів = $97,39 \times 3,1 \% / 100 \% = 3,02$ тис. грн;
- 5) норматив оборотних коштів = $97,39 - 3,02 = 94,37$ тис. грн.

Задача 3

За даними фінансової звітності ТДВ «Трембіта» проаналізуйте стан та ефективність використання оборотних активів (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Оцінка показників оборотності та ефективності використання оборотних активів

Показники	За попередній період	За звітний період	Відхилення (+, -)
Тривалість обороту, дні			
Кількість оборотів, раз			
Коефіцієнт завантаження			
Сума вивільнених коштів внаслідок прискорення оборотності оборотних активів, грн.			
Рентабельність оборотних активів, %			

Методичні вказівки до виконання:

1. Тривалість обороту оборотних активів ($T_{об.оа}$):

$$T_{об.оа} = ОА_{с.р.} / ЧД_{од.},$$

$$T_{об.оа} = (\Phi.1 (1195 \text{ гр. } 3 + 1195 \text{ гр. } 4) / 2) / (\Phi.2 (2000) / 360),$$

де $OA_{с.р.}$ – середньорічна вартість оборотних активів;

$ЧД_{од}$ – одноденна вартість виробленої продукції.

Характеризує кількість днів, протягом яких здійснюється один оборот оборотних активів.

Позитивним є зменшення цього показника.

2. Коефіцієнт оборотності оборотних активів:

$$K_{об.оа} = ЧД / OA_{с.р.},$$

$$K_{об.оа} = \Phi.2 (2000) / (\Phi.1 (1195 \text{ гр. } 3 + 1195 \text{ гр. } 4) / 2),$$

де Q ($ЧД$) – вартість виробленої продукції за рік.

Даний показник характеризує кількість оборотів, здійснюваних оборотними активами за рік.

Позитивним є зростання цього показника.

3. Коефіцієнт завантаження оборотних активів:

$$K_{зв.оа} = OA_{сеп} / ЧД,$$

$$K_{зв.оа} = (\Phi.1 (1195 \text{ гр. } 3 + 1195 \text{ гр. } 4) / 2) / \Phi.2 (2000).$$

Даний показник характеризує суму оборотних активів, яка використовується для виробництва 1 грн продукції.

Позитивним є зменшення цього показника.

1.2. Задачі для розв'язання

Задача 1

Визначити норматив обігових коштів щодо запасів сировини та матеріалів, якщо відомо:

– обсяг виробництва за собівартістю у IV кварталі звітнього року – 7200 тис. грн;

– час руху вантажу від постачальника – 18 днів;

– обробка документів у постачальника і в банківських установах – 3 дні;

– поштовий пробіг документів – 10 днів;

– підготовчий запас – 2 дні;

– поточний запас – 12 днів;

– страховий запас – 6 днів;

– технологічний запас – 5 днів.

Задача 2

Обчислити норматив оборотних коштів у незавершеному

виробництва, якщо протягом року буде виготовлено 1000 виробів, собівартість кожного з яких 183 грн. Тривалість циклу виготовлення – 9 днів, на його перших етапах затрачається 405 грн.

Задача 3

Визначити показники, які характеризують використання обігових коштів та суми вивільнених коштів, якщо:

1. Обсяг реалізації продукції за попередній рік – 25200 грн.
2. Середні залишки нормативних обігових коштів – 2800 грн.
3. Обсяг реалізації продукції в плановому році – 36000 грн.
4. Планове збільшення тривалості обороту – 4 дні.

1.3. Фінансова гра

Перше завдання «Дешифрувальник»: За допомогою поданих цифр та інформаційних даних дод. А відгадайте словосполучення:

- 1) 325264;
- 2) 75534052426;
- 3) 2658524045864;
- 4) 45864;
- 5) 242654404254624;
- 6) 664224466905256566;
- 7) 525656540246424.

Друге завдання «Кросворд»:

По горизонталі:

1. Частина оборотного капіталу, яка перебуває у сфері виробництва, називається оборотними виробничими ...

2. Залишки готової продукції на складі підприємств, відвантажені, але не оплачені покупцями товари, залишки коштів підприємств на поточному рахунку в банку, касі, у розрахунках, у дебіторській заборгованості, а також укладені в короткотермінові цінні папери.

3. Обчислена у встановленому порядку величина на кожний вид оборотних активів, тобто мінімальна їх величина, необхідна для розрахунку нормативу.

4. Запас, створюваний для гарантування безперервності виробництва у разі порушення умов та термінів постачання матеріалів.

5. Запас, який створюється для забезпечення процесу виробництва необхідними матеріальними ресурсами.

6. Оборотні кошти, до яких належать виробничі запаси; незавершене виробництво; напівфабрикати власного виготовлення; витрати майбутніх періодів та залишки готової продукції, які перебувають на складі.

По вертикалі:

1. Грошові кошти та їх еквіваленти, не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи 12-х місяців від дати балансу.

2. Процес розрахунку частини коштів, необхідної для забезпечення нормального і безперебійного процесу виробництва, реалізації продукції та розрахунків.

3. Метод нормування обігових коштів, перевагою якого є те, що він дає змогу здійснити розрахунок потреби в оборотних активах із урахуванням тенденцій і співвідношень у змінах обсягу виробництва й окремих видів запасів і затрат.

4. Запас, визначений у разі незбігання термінів вантажообороту та документообігу.

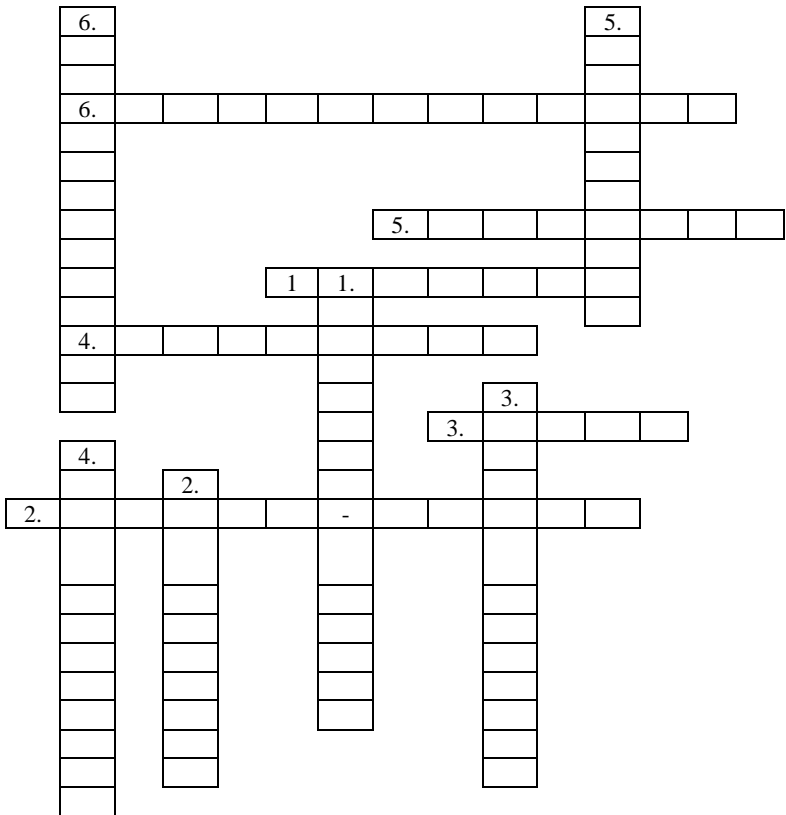
5. Метод нормування обігових коштів, перевагою якого є те, що він допомагає здійснити розрахунок потреби в оборотних активах із урахуванням тенденцій зміни обсягів виробництва та пришвидшення обороту оборотних активів підприємства.

6. Відношення суми прибутку до середніх залишків оборотних активів.

Третє завдання «Відгадайте слова»:

1. РІБОТОТЬСОН.
2. ПИСАЗА.
3. РІШОГОВ ТОШИК.

4. МОРАН.
5. БЕРЕНЬТАНІСТЬ.

1.4. Тестові завдання

Тест 1. Оборотні кошти у виробництві представлені...

- 1) готовою продукцією;
- 2) незавершеним виробництвом;
- 3) витратами майбутніх періодів;
- 4) допоміжними матеріалами;
- 5) напівфабрикатами власного виробництва.

Тест 2. *Причиною нестачі власних оборотних коштів на підприємстві є...*

- 1) значна дебіторська заборгованість покупців;
- 2) підвищення цін унаслідок інфляції;
- 3) неповний внесок платежів до бюджету;
- 4) перевиконання плану прибутку;
- 5) нецільове використання власних оборотних коштів.

Тест 3. *Неможливість підприємства задовольнити поточну потребу в оборотних коштах за рахунок власних засобів означає ...*

- 1) надлишок власних оборотних коштів;
- 2) абсолютне вивільнення оборотних коштів;
- 3) брак власних оборотних коштів;
- 4) оборотність оборотних коштів;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 4. *Відносне вивільнення оборотних коштів – це ...*

- 1) незначне зростання суми оборотних коштів від збільшення обсягів виробництва;
- 2) прискорення оборотності оборотних коштів від зменшення обсягів виробництва;
- 3) збільшення обсягів виробництва в плановому році за сталої суми оборотних коштів;
- 4) скорочення потреби в оборотних коштах від збільшення обсягів виробництва;
- 5) усі відповіді правильні.

Тест 5. *Вид запасу, який визначається у межах 50 % від інтервалу постачання ...*

- 1) страховий;
- 2) технологічний;
- 3) підготовчий;
- 4) транспортний;
- 5) поточний.

Тест 6. *До власних і притриманих до них джерел формування оборотних коштів належать...*

- 1) кредиторська заборгованість;
- 2) сталі пасиви;
- 3) випуск цінних паперів;

- 4) чистий прибуток;
- 5) банківський кредит.

Тест 7. За джерелами формування оборотні кошти поділяються на...

- 1) активні та пасивні;
- 2) власні та прирівняні до них;
- 3) нормовані та ненормовані;
- 4) залучені та позичені;
- 5) безоплатно одержані та одержані на основі платності.

Тест 8. Відповідно до методів планування оборотні кошти поділяються на ...

- 1) власні та прирівняні до них;
- 2) фонди обігу й виробничі фонди;
- 3) залучені та позичені;
- 4) нормовані та ненормовані;
- 5) кредиторську та дебіторську заборгованості.

Тест 9. Оборотні виробничі фонди та фонди обігу класифікуються за...

- 1) джерелами формування;
- 2) методами планування;
- 3) участю в кругообороті коштів;
- 4) принципами організації та регулювання;
- 5) структурою оборотних коштів.

Тест 10. У процесі розрахунку нормативу оборотних коштів економічним методом застосовують...

- 1) виробничий норматив;
- 2) коефіцієнт зростання витрат;
- 3) одноденний випуск продукції у IV кварталі поточного року;
- 4) норму запасу;
- 5) немає правильної відповіді.

ТЕМА 7. КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

На основі наведених даних необхідно визначити плату за факторингові послуги: комерційний банк викупив рахунки фактури у підприємства на суму 150 тис. грн; плата за кредит визначена у розмірі 30 % річних; середній термін обороту коштів у розрахунках із покупцями становить 20 днів; комісійна винагорода за факторингове обслуговування – 5 %.

Методичні вказівки до виконання:

- 1) плата за кредит: $150000 \times 0,3 \times 20 / 365 = 2465,7$ грн;
- 2) комісійна винагорода: $150000 \times 0,05 = 7500$ грн;
- 3) плата за факторинг: $2465,7 + 7500 = 9965,7$ грн.

Задача 2

Підприємство отримало кредит у розмірі 100 тис. грн з 1 лютого поточного року терміном на 5 місяців під 60 % річних. З 1 квітня поточного року процентна ставка знизилася на 15 %, а від 15 травня процентна ставка становить 40 %. У кредитному договорі передбачається щомісячне погашення кредиту рівними частинами. Визначити суму коштів, яка буде повернена підприємством комерційному банку після закінченню терміну користування кредитом.

Методичні вказівки до виконання:

- 1) % за місяць: $60 / 12 = 5$ %;
- 2) сума за 2 місяці: $100000 \times 0,05 \times 2 = 10000$ грн;
- 3) % після зміни процентної ставки: $(60 - 15) / 12 = 3,75$ %;
- 4) сума за 1,5 місяця: $60000 \times 0,0375 \times 1,5 = 3375$ грн;
- 5) % після зміни другої процентної ставки: $40 / 12 = 3,33$ %;
- 6) сума за 1,5 місяці (з 15.04 по 1.06): $30000 \times 0,0333 \times 1,5 = 1500$ грн;
- 7) сума нарахованих %: $10000 + 1500 + 3375 = 14875$ грн;
- 8) сума, яка підлягає поверненню: $100000 + 14875 = 114875$ грн.

Задача 3

Лізингодавець передає обладнання підприємству-лізингоотримувачу терміном на 5 років на умовах фінансового лізингу. Вартість обладнання становить 400 000 грн. Для фінансування угоди лізингодавець залучає банківський кредит на 5 років у сумі 400 000 грн під 25 % річних із щорічним погашенням відсотків та основної суми. Річна норма амортизації – 20 %, розмір щорічної маржі лізингодавця – 3 %, щорічного страхового платежу – 2 %. Періодичність виплати лізингових платежів щорічна.

Визначити суму лізингового платежу, результати оформити у формі таблиці.

Методичні вказівки до виконання:

- 1) відшкодування вартості обладнання щороку: $400 \times 20 \% = 80$ тис. грн;
- 2) плата за кредит: I рік = $400 \times 25 \% = 100$ тис. грн,
II рік = $320 \times 25 \% = 80$ тис. грн тощо;
- 3) лізингова маржа: $400 \times 3 \% = 12$ тис. грн;
- 4) страховий платіж: $400 \times 2 \% = 8$ тис. грн.

Таблиця 7.1

Динаміка формування лізингових платежів

тис. грн

№ з/п	Платежі	1 рік	2 рік	3 рік	4 рік	5 рік	Разом за 5 років
1.	Відшкодування вартості обладнання	80	80	80	80	80	400
2.	Вартість обладнання: $(400-80=320; 320-80=240$ тощо)	400	320	240	160	60	X
3.	Структура лізингового платежу: 3.1+3.3+3.3	120	100	80	60	35	395
3.1	плата за кредит	100	80	60	40	15	295
3.2	лізингова маржа	12	12	12	12	12	60
3.3	страховий платіж	8	8	8	8	8	40
4.	Лізинговий платіж: p.1 +p.3	200	180	160	140	115	795

1.2. Задачі для розв'язання

Задача 1

Підприємство 1.04 поточного року одержало кредит на суму 25 тис. грн терміном на 5 місяців під 40 % річних. Після двох місяців комерційний банк збільшив процентну ставку на 10 %, а ще через місяць – на 5 %. Термін погашення кредиту – 1.09 поточного року. Визначте суму коштів, яку підприємство повинно повернути банку 1.09.

Задача 2

Підприємство 5 березня поточного року одержало кредит на 30 тис. грн на 6 міс. під 30 % річних. З 5 червня процентна ставка підвищилася на 10 %. У кредитному договорі передбачені терміни погашення кредиту рівними частинами 5 червня та 5 вересня. Яку суму повинно повернути підприємство банку 5 вересня поточного року?

Задача 3

Підприємство 1 червня поточного року отримало кредит на суму 120 тис. грн терміном на 4 місяці під 40 % річних. У кредитному договорі передбачається щомісячне погашення кредиту рівними частинами та пеня за несвоєчасне повернення кредиту у розмірі 0,5 % від простроченої суми кредиту за кожний день прострочення. Залишок кредиту у сумі 30 тис. грн повернено комерційному банку 15 жовтня поточного року. Визначити суму коштів, яку поверне підприємство банку після закінчення терміну кредитування.

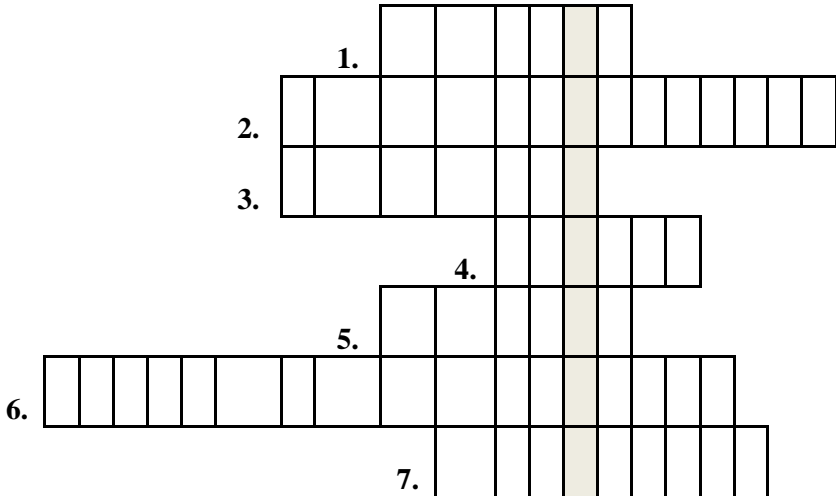
1.3. Фінансова гра

Перше завдання «Дешифрувальник»: За допомогою поданих цифр та інформаційних даних дод. А відгадати словосполучення. Наведені словосполучення характеризують п'ять груп коефіцієнтів, які застосовуються у світовій практиці для оцінки кредитоспроможності на основі системи фінансових коефіцієнтів.

- 1) 5642664525664;
- 2) 44424355664;

- 3) 52646252622559025626;
- 4) 52565655664;
- 5) 745256525250223349.

Друге завдання «Кросворд»:

Запитання до кросворду:

1. Коефіцієнт, який визначається як відношення суми чистого прибутку й амортизаційних відрахувань до загальної суми заборгованості підприємства.
2. Відносний показник ефективності роботи підприємства.
3. Ризик, пов'язаний із несвоєчасним завершенням кругообороту фондів та неефективним використанням ресурсів (фінансових, матеріальних, трудових).
4. Ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до економічних вигод у майбутньому.
5. Кошти та матеріальні цінності, які надаються резидентами або нерезидентами у користування юридичним або фізичним особам на визначений термін та під відсоток.
6. Здатність підприємства вчасно розплачуватися за взятими на себе борговими зобов'язаннями.

7. Моделі оцінки кредитоспроможності, використовувани для оцінки якості потенційних позичальників, які ґрунтуються на статистичних методах оцінки, зокрема множинному аналізі дискримінанта (МДА).

Третє завдання «Підберіть відповідність»:

№ п\п	Показник	№ п\п	Формула розрахунку
1.	Рентабельність продажу	А	$\frac{\text{Позиковий капітал}}{\text{Власний капітал}}$
2.	Коефіцієнт фінансового левериджу	Б	$\frac{\text{Власні оборотні кошти}}{\text{Власний капітал}}$
3.	Коефіцієнт автономії	В	$\frac{\text{Прибуток від реалізації продукції}}{\text{Виручка від реалізації продукції}}$
4.	Коефіцієнт загальної ліквідності	Г	$\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$
5.	Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	Д	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Валюта балансу}}$

1.4. Тестові завдання

Тест 1. Факторинг передбачає...

- 1) право регресних вимог до фактора;
- 2) більш високу плату порівняно з кредитом;
- 3) порівняно нетривалий термін;
- 4) розрахунки виключно векселями;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 2. Банк прийме як забезпечення позики...

- 1) власні акції підприємства-позичальника;

- 2) власне майно підприємства-позичальника;
- 3) майно, яке є у позичальника на правах відповідального зберігання;
- 4) депозитні кошти, розміщені в цьому банку;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 3. Згода банку-кредитора надати кредит у майбутньому в обсязі, який не перевищує заздалегідь обумовлений розмір за певний відрізок часу, без проведення додаткових спеціальних переговорів – це...

- 1) короткотермінова позика;
- 2) кредитна лінія;
- 3) ліміт кредитування;
- 4) контокорент;
- 5) усі відповіді правильні.

Тест 4. Предметом застави є...

- 1) майно, яке відповідно до законодавства України відчужується заставодавцем та на яке може бути накладене стягнення;
- 2) майно, яке стане власністю заставодавця після укладення договору застави;
- 3) об'єкти державної власності, приватизація яких заборонена законодавчими актами;
- 4) майнові комплекси державних підприємств і їхніх структурних підрозділів, які перебувають у процесі корпоратизації;
- 5) усі відповіді правильні.

Тест 5. Бланковий кредит – це кредит, виданий ...

- 1) під заставу цінних паперів;
- 2) із застосуванням підвищеної відсоткової ставки;
- 3) надійним позичальникам;
- 4) тільки в національній валюті України;
- 5) тільки під зобов'язання повернути кредит.

Тест 6. У товарній формі може надаватися ...

- 1) лізинговий кредит;
- 2) іпотечний кредит;
- 3) комерційний кредит;
- 4) банківський кредит;

5) усі відповіді правильні.

Тест 7. *Здатність позичальника в повному обсязі й у визначеній кредитною угодою термін розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями – це ...*

- 1) платоспроможність;
- 2) кредитоспроможність;
- 3) ліквідність;
- 4) надійність;
- 5) усі відповіді неправильні.

Тест 8. *Іпотечний кредит – це кредит, виданий під заставу...*

- 1) земельних ділянок;
- 2) квартир;
- 3) виробничих будівель;
- 4) транспортних засобів;
- 5) усі відповіді правильні.

Тест 9. *Овердрафт – це ...*

- 1) кредит, наданий як гарантійна послуга;
- 2) кредит, який надається в товарній формі;
- 3) короткотерміновий кредит, наданий надійному підприємству понад залишок коштів на його рахунку;
- 4) кредит, наданий в іноземній валюті;
- 5) усі відповіді неправильні.

Тест 10. *Позика, яка передбачає отримання плати за кредит у момент його надання, називається ...*

- 1) авалем;
- 2) амортизаційною;
- 3) дисконтною;
- 4) звичайною;
- 5) усі відповіді неправильні.

ТЕМА 8. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

1.1. Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

Необхідно на підставі даних фінансової звітності ТДВ «Трембіта» (дод. Б.1, Б.2, В.1, В.2, Г.1, Г.2, Д.1, Д.2, Е.1, Е.2) розрахувати показники забезпеченості основними засобами і занести у табл. 8.1.

Таблиця 8.1

Динаміка показників забезпечення основними засобами

Показники	За попередній період	За звітний період	Відхилення (+, -)
Фондомісткість, грн.			
Фондоозброєність, грн.			
Коефіцієнт реальної вартості			

За результатами розрахунків зробіть висновки.

Методичні вказівки до виконання:

1. Фондомісткість (ФМ):

$$\text{ФМ} = \text{ОЗ}_{\text{с.р.}} / Q,$$

$$\text{ФМ} = (\text{Ф.1 (1010 гр. 3 + 1010 гр. 4) / 2}) / \text{Ф.2 (2000)},$$

де $\text{ОЗ}_{\text{с.р.}}$ – середньорічна вартість основних засобів (залишкова);

Q (ЧД) – вартість виробленої продукції.

Характеризує забезпеченість підприємства основними засобами, визначається діленням основних засобів на вартість виробленої продукції. Позитивне зменшення цього показника.

2. Фондоозброєність ($\text{Ф}_{\text{оз.}}$):

$$\text{Ф}_{\text{оз.}} = \text{ОЗ}_{\text{с.р.}} / \text{Ч}_{\text{с.р.}}$$

$$\text{Ф}_{\text{оз.}} = (\text{Ф.1 (1010 гр. 3 + 1010 гр. 4) / 2}) / \text{Ф.1 ін.},$$

де $\text{Ч}_{\text{с.р.}}$ – середньооблікова чисельність працівників.

Показує розмір основних засобів на одного працюючого.

Позитивне є зростання цього показника.

3. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів в майні підприємства ($K_{p.v.}$):

$$K_{p.v.} = OZ_{c.p.} / A,$$

$$K_{p.v.} = \Phi.1 (1010) \text{ гр. 4} / \Phi.1 (1300) \text{ гр. 4}.$$

Задача 2

На підставі даних фінансової звітності ТДВ «Трембіта» розрахуйте показники стану основних засобів досліджуваного підприємства і занесіть у табл. 8.2.

Таблиця 8.2

Динаміка показників стану основних засобів

Показники	За попередній період	За звітний період	Відхилення (+,-)
Коефіцієнт оновлення			
Коефіцієнт вибуття			
Коефіцієнт зносу			
Коефіцієнт придатності			

За результатами проведеного дослідження зробіть висновки.

Методичні вказівки до виконання:

1. Коефіцієнт оновлення основних засобів ($K^{o.o.z.}$):

$$K^{o.o.z.} = OZ^o / OZ_{к.р.п.},$$

$$K^{o.o.z.} = \Phi.5 (260) \text{ гр. 5} / \Phi.1 (1010) \text{ гр. 4},$$

де OZ^o – вартість введених (оновлених) основних засобів;

$OZ_{п.р.п}$ – вартість основних засобів на кінець року.

Показує частку введених основних засобів у загальній їх вартості. Позитивне зростання цього показника.

2. Коефіцієнт вибуття основних засобів ($K^{B.o.z.}$):

$$K^{B.o.z.} = OZ^B / OZ_{п.р.п.},$$

$$K^{B.o.z.} = \Phi.5 (260) \text{ гр. 8} / \Phi.1 (1010) \text{ гр. 3},$$

де OZ^B – вартість виведених основних засобів;

$OZ_{п.р.п}$ – вартість основних засобів на початок року.

Характеризує інтенсивність вибуття основних виробничих засобів. Позитивне зменшення цього показника.

3. Коефіцієнт зносу основних засобів ($K^3_{оз.}$):

$$K^3_{оз.} = 3 / OЗ_{п.},$$

$$K^3_{оз.} = \Phi.1 (1012) \text{ гр. 4} / \Phi.1 (1011) \text{ гр. 4},$$

де 3 – сума зносу основних засобів;

$OЗ_{п.}$ – первісна вартість основних засобів.

Показує ступінь зносу основних виробничих засобів.

Позитивне зростання цього показника.

4. Коефіцієнт придатності основних засобів ($K^{пр.}_{оз.}$):

$$K^{пр.}_{оз.} = 1 - K^3_{оз.}$$

Відображає частину основних засобів, придатну для експлуатації. Позитивне зростання цього показника.

Задача 3

Первісна вартість верстата – 34 тис. грн, ліквідаційна вартість – 4 тис. грн. Термін експлуатації – 6 років. Розрахувати суму амортизаційних відрахувань на кожний рік експлуатації методом прискореного зменшення залишкової вартості.

Методичні вказівки до виконання:

1) річна сума амортизації за прямолінійним методом = (первісна вартість – ліквідаційна вартість) / термін використання = $(34000 - 4000) / 6 = 5000$ грн;

2) річна норма амортизації: $(5000 / 30000) \times 100 \% = 16,7 \%$;

3) подвоєна норма амортизації: $16,7 \times 2 = 33,4 \%$;

4) сума нарахованої амортизації за роками:

$$1 \text{ рік} = 34000 \times 0,334 = 11356 \text{ грн},$$

$$2 \text{ рік} = (34000 - 11356) \times 0,334 = 7563,1 \text{ грн},$$

$$3 \text{ рік} = (22635 - 7563,1) \times 0,334 = 5034,02 \text{ грн},$$

$$4 \text{ рік} = (15071,9 - 5034,02) \times 0,334 = 3352,65 \text{ грн},$$

$$5 \text{ рік} = (10037,88 - 3352,65) \times 0,334 = 2232,87 \text{ грн},$$

$$6 \text{ рік} = 30000 - (11356 + 7563,1 + 5034,02 + 3352,65 + 2232,87) = 30000 - 29538,64 = 461,36 \text{ грн}.$$

1.2. Завдання для розв'язання

Задача 1

Визначити місячну суму амортизаційних відрахувань прямолінійним методом, якщо вартість придбання і підготовки

до експлуатації вантажівки 100 тис. грн. Власник або керівник (уповноважена особа) вирішує, що експлуатувати цю вантажівку понад три роки нема потреби, а набагато вигідніше через три роки її продати, і сподівається отримати виручку 35 тис. грн.

Задача 2

Вартість закупленого обладнання становить 100 тис. грн, термін корисної експлуатації – 8 років, ліквідаційна вартість – 10 тис. грн. Визначити річну суму амортизації за кожний рік методом зменшення залишкової вартості її нарахування.

Задача 3

На підставі даних фінансової звітності ТДВ «Трембіта» розрахувати показники ефективності використання основних засобів і оформити відповідь як таблицю (табл. 8.3).

Таблиця 8.3

Динаміка показників ефективності використання основних засобів

Показники	За попередній період	За звітний період	Відхилення (+, -)
Фондовіддача основних засобів, грн			
Абсолютна сума прибутку на 1 грн основних засобів, грн.			
Рентабельність основних засобів, %			

Задача 4

Вартість закупленого обладнання становить 100 тис. грн, термін корисної експлуатації – 5 років, ліквідаційна вартість – 10 тис. грн. Обсяг виготовленої продукції за період корисного використання обладнання складає 120 тис. одиниць. За перший рік планується випустити 20 тис. одиниць продукції, в другий – 25 тис., третій 30 тис., четвертий – 30 тис., в п'ятий – 15 тис.

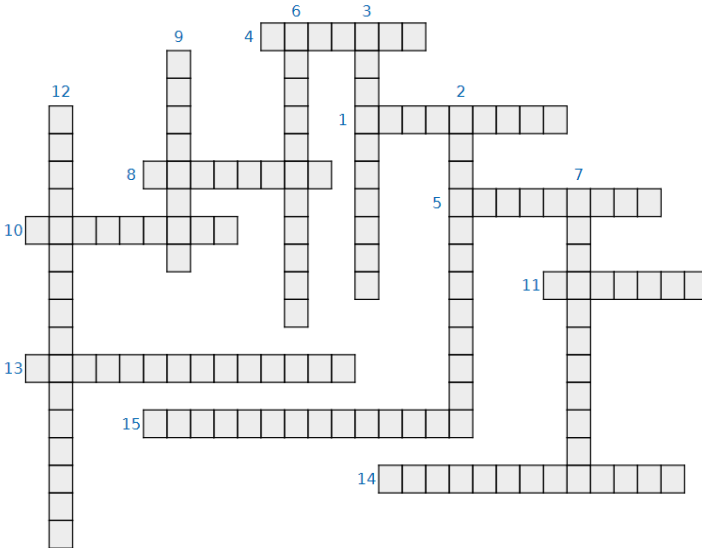
Визначити річну суму амортизації за кожний рік виробничим методом нарахування амортизації.

1.3. Фінансова гра

Перше завдання «Дешифрувальник»: За допомогою поданих цифр та інформаційних даних дод. А відгадайте словосполучення:

- 1) 6538463559;
- 2) 55623540652564;
- 3) 75535546644669;
- 4) 63562234954669;
- 5) 7434754403556;
- 6) 25566432749.

Друге завдання «Кросворд»:

По горизонталі:

1. Коефіцієнт стану основних засобів, який характеризує частку нових, введених в експлуатацію у звітному періоді основних засобів у складі усіх основних засобів, наявних на

кінець звітної періоду.

4. Частина виробничих основних засобів, яка забезпечує умови здійснення виробничого процесу.

5. Вид основних засобів, який охоплює будинки і споруди, передавальні пристрої, виробничий і господарський інвентар та інші основні засоби.

8. Вид зносу, який проявляється у постійній втраті техніко-економічних властивостей і, отже, втраті споживчої вартості, яка у міру використання необоротних активів переноситься на готовий продукт.

10. ... знос – це передчасне, до закінчення нормативного терміну фізичного зносу, відставання основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів унаслідок створення нових, більш прогресивних і економічно ефективних у експлуатації активів.

11. Коефіцієнт стану основних засобів, який показує, яка частка основних фондів, наявних на початок звітної періоду, вибула за цей період унаслідок старіння та зносу.

13. Показник забезпечення підприємства основними засобами, який показує, скільки основних засобів припадає на 1 гривню чистого доходу підприємства.

14. Метод нарахування амортизації, який розраховується діленням вартості основних засобів, які амортизуються на термін корисного використання основних засобів.

15. Вартість відтворення основних засобів за сучасних умов виробництва.

По вертикалі

2. ... вартість – сума коштів, яку підприємство очікує отримати від реалізації основних засобів після закінчення терміну їх корисного використання.

3. Метод нарахування амортизації, перевагою якого є зручність застосування для визначення амортизації автотранспорту залежно від його пробігу, верстатів та будь-якого виробничого обладнання.

6. Процес поступового перенесення вартості основних засобів на продукт, який виготовляється з їх допомогою.

7. Вид основних засобів.

9. Це історична або фактична собівартість основних засобів у грошовому вираженні сплачена або витрачена для їхнього придбання чи створення.

12. Показник забезпечення підприємства основними засобами, який показує, скільки основних засобів припадає на 1 працівника підприємства.

Третє завдання «Ребуси»:

1.4. Тестові завдання

Тест 1. Залежно від умов оновлення активи підприємства поділяються на ...

- 1) матеріальні та нематеріальні;
- 2) основні й оборотні;
- 3) монетарні та немонетарні;
- 4) виробничі та невиробничі основні засоби;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 2. Фондовіддача основних засобів розраховується як...

- 1) відношення суми виробленої продукції до середньорічної суми основних засобів;
- 2) відношення середньорічної суми основних засобів до

суми виробленої продукції;

3) відношення суми виробленої продукції до середньоспискової чисельності робітників;

4) відношення середньорічної суми основних засобів до середньоспискової чисельності робітників;

5) немає правильної відповіді.

Тест 3. Амортизація – це...

1) процес втрати засобами праці споживчих властивостей і вартості;

2) грошовий вираз перенесеної вартості основних засобів і нематеріальних активів на готовий продукт;

3) систематичний розподіл амортизованої вартості необоротних активів протягом терміну їх корисного використання;

4) поступове віднесення витрат на придбання, виготовлення, поліпшення основних засобів на зменшення оподаткованого прибутку в межах норм амортизаційних відрахувань;

5) немає правильної відповіді.

Тест 4. Для процесу розширеного відтворення основних засобів характерне те, що:

1) основним джерелом фінансування є амортизаційні відрахування;

2) відтворення основних засобів відбувається способом нового будівництва, а також завдяки модернізації і реконструкції діючих засобів праці;

3) вибулі основні засоби обов'язково замінюються на нові з більшою первісною вартістю;

4) за розширеного відтворення відбувається кількісне та якісне зростання на підприємстві основних засобів;

5) немає правильної відповіді.

Тест 5. Методом нарахування амортизаційних відрахувань, за яким ліквідаційна вартість об'єкта не впливає на річну норму та суму амортизації, є...

1) прямолінійний;

2) виробничий;

3) кумулятивний;

- 4) прискороного зменшення залишкової вартості;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 6. Сума, за якою може бути здійснений обмін активу або оплата зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, це вартість ...

- 1) первісна;
- 2) переоцінена;
- 3) ліквідаційна;
- 4) справедлива;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 7. Для будівель і споруд за справедливую вартість, як правило, беруть їхню...

- 1) ліквідаційну вартість;
- 2) ринкову вартість;
- 3) відновну вартість;
- 4) залишкову вартість;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 8. Показником, який характеризує рівень забезпеченості підприємства основними засобами, є...

- 1) рентабельність основних засобів;
- 2) коефіцієнт придатності основних засобів;
- 3) коефіцієнт реальної вартості основних засобів;
- 4) фондovіддача основних засобів;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 9. Показник, який визначає у вартісному вираженні кількість виробленої продукції на одну гривню основних засобів – це...

- 1) фондомісткість;
- 2) фондovіддача;
- 3) фондоозброєність;
- 4) рентабельність;
- 5) немає правильної відповіді.

Тест 10. Знайдіть правильні твердження:

- 1) показник рентабельності основних засобів характеризує майновий стан підприємства;
- 2) фондоозброєність – це показник, який показує, скільки вкладених в основні виробничі засоби коштів припадає на

кожну гривню реалізованої продукції;

3) коефіцієнт придатності основних засобів має обернену залежність до коефіцієнта зносу;

4) коефіцієнт оновлення розраховується як відношення первісної вартості введених за звітний період основних засобів до їх загальної вартості на початок цього періоду;

5) немає правильного твердження.

ТЕМА 9. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

На підставі даних фінансової звітності підприємства проаналізувати ліквідність балансу ТДВ «Трембіта» і вказати у табл. 9.1.

Таблиця 9.1.

Аналіз ліквідності балансу

тис. грн

Активи	Сума	Пасиви	Сума	Надлишок, недостача
Попередній період				
A1		П1		
A2		П2		
A3		П3		
A4		П4		
Баланс		Баланс		
Звітний період				
A1		П1		
A2		П2		
A3		П3		
A4		П4		
Баланс		Баланс		

Методичні вказівки до виконання:

Аналіз ліквідності балансу полягає в порівнянні активів, які згруповані за ступенем їх ліквідності і розміщені у порядку зменшення ліквідності, із зобов'язаннями за пасивами згрупованими за термінами їх погашення і розміщеними в порядку зростання цих термінів.

Пасиви балансу доцільно поділити на чотири групи:

1. Найбільш термінові зобов'язання (П1) – кредиторська заборгованість та інші найтерміновіші пасиви:

$$П1 = \Phi.1 (\sum 1610-1650) + \Phi.1 (1690).$$

2. Короткотермінові пасиви (П2) – короткотермінові кредити та позикові кошти:

$$П2 = \Phi.1 (1600) + \Phi.1 (1605).$$

3. Довгострокові пасиви (П3) – довгострокові кредити та позики:

$$П3 = \Phi.1 (1595) - (\Phi.1 (1520 + 1525 + 1530 + 1540)).$$

4. Постійні пасиви (П4) – власний капітал і приторгований до нього:

$$П4 = \Phi.1 (1495) + \Phi.1 (1520 + 1525 + 1530 + 1540) + \Phi.1 (1660 + 1665 + 1670).$$

Активи залежно від швидкості перетворення їх на кошти поділяють на чотири групи:

1. Найбільш ліквідні активи (А1) – кошти в касі, на розрахунковому рахунку, валютному та інших рахунках, а також короткотермінові фінансові вкладення:

$$А1 = \Phi.1 (1160 + 1165).$$

2. Активи, які можна швидко реалізувати (А2) – дебіторська заборгованість та інші активи.

$$А2 = \Phi.1 (\sum 1120-1155).$$

3. Активи, які повільно реалізуються (А3) – запаси та інші статті другого розділу активу.

$$А3 = \Phi.1 (1100+1110+1170+1190)$$

4. Активи, що важко реалізуються (А4) – необоротні активи:

$$А4 = \Phi.1 1095.$$

Поточна ліквідність балансу підприємства визначається порівнянням окремих груп пасивів та активів. Баланс

вважається ліквідним, якщо виконуються такі нерівності: $A_1 \geq P_1$; $A_2 \geq P_2$; $A_3 \geq P_3$; $A_4 \leq P_4$.

Задача 2

На підставі даних фінансової звітності ТДВ «Трембіта» розрахувати показники ліквідності підприємства і вказати у табл. 9.2.

Таблиця 9.2

Динаміка основних показників ліквідності підприємства

Показники	За попередній період	За звітний період	Відхилення (+,-)
Коефіцієнт загальної ліквідності			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності			
Коефіцієнт швидкої ліквідності			

Зробити висновки за результатами аналізу.

Методичні вказівки до виконання:

1. Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття) (К з.л.):

$$K_{з.л.} = OA / ПЗ,$$

$$K_{з.л.} = \Phi.1 (1195) \text{ гр. 4} / (\Phi.1 (1695) \text{ гр. 4} - \Phi.1 (1660 + 1665 + 1670)) \text{ гр. 4},$$

де ПЗ – поточні зобов'язання.

Характеризує суму поточних активів, яка припадає на одну гривню поточних зобов'язань. Оптимальне значення показника 1-1,5.

2. Коефіцієнт швидкої ліквідності (К ш. л.):

$$K_{ш.л.} = GK + ПФІ + ДЗ / ПЗ,$$

$$K_{ш.л.} = \Phi.1 (\sum 1115 - 1165) \text{ гр. 4} / (\Phi.1 (1695) \text{ гр. 4} - \Phi.1 (1660 + 1665 + 1670)) \text{ гр. 4}.$$

Характеризує суму абсолютноліквідних і середньоліквідних активів, яка припадає на одну гривню поточних зобов'язань. Оптимальне значення показника 0,7-0,8.

3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності (К а. л.):

$$К а. л. = Г К + П Ф І / П З,$$

$$К а. л. = \Phi.1 (1160) \text{ гр. 4} + \Phi.1 (1165) \text{ гр. 4} / (\Phi.1 (1695) \text{ гр. 4} - \Phi.1 (1660 + 1665 + 1670)) \text{ гр. 4.}$$

Є найбільш жорстким критерієм ліквідності підприємства і показує, яку частину короткотермінових зобов'язань можна за необхідності відшкодувати негайно. Рекомендоване значення показника 0,2-0,35.

Задача 3

На підставі даних фінансової звітності ТДВ «Трембіта» розрахувати показники фінансової стійкості підприємства і вказати у табл. 9.3.

Таблиця 9.3

Динаміка основних показників фінансової стійкості підприємства

Показники	За попередній період	За звітний період	Відхилення (+,-)
Коефіцієнт фінансової незалежності			
Коефіцієнт фінансової залежності			
Коефіцієнт фінансового левериджу			
Коефіцієнт фінансової стабільності			

Зробити висновки за результатами аналізу.

Методичні вказівки до виконання:

1. Коефіцієнт фінансової незалежності:

$$К ф.н. = В К / В Б,$$

$$К ф.н. = \Phi.1 (1495) \text{ гр. 4} / \Phi.1 (1900) \text{ гр. 4.}$$

Характеризує незалежність фінансового стану підприємства від зовнішніх джерел фінансування, показує частку власних

коштів підприємства у загальній сумі його джерел фінансування. Нормативне його значення рівне 0,5 і більше. Чим вище значення коефіцієнта, тим підприємство фінансово стійкіше, стабільніше і незалежніше від зовнішніх кредиторів.

2. Коефіцієнт фінансової залежності (*К ф.з.*):

$$К ф.з. = ПК / ВБ,$$

$$К ф.з. = \Phi.1 (1595) \text{ гр. 4} + \Phi.1 (1695) \text{ гр. 4} / \Phi.1 (1900) \text{ гр. 4}.$$

Характеризує залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Нормативне значення цього показника менше 0,5.

Зростання показника у динаміці означає збільшення частки позичених коштів у фінансуванні підприємства, а отже, втрату фінансової незалежності.

3. Коефіцієнт фінансового левериджу (ризик) (*К ф. л.*):

$$К ф. л. = ПК / ВК,$$

$$К ф. л. = \Phi.1 (1595) \text{ гр. 4} + \Phi.1 (1695) \text{ гр. 4} / \Phi.1 (1495) \text{ гр. 4}$$

Характеризує залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Нормативне значення менше 1.

За цим коефіцієнтом здійснюють найбільш загальну оцінку фінансової стійкості. Він показує, скільки одиниць залучених коштів припадає на кожен одиницю власних. Зростання показника у динаміці свідчить про посилення залежності підприємства від зовнішніх інвесторів і кредиторів, тобто про зниження фінансової стійкості, і навпаки.

4. Коефіцієнт фінансової стабільності (*К ф.с.*):

$$К ф.с. = ВК / ПК,$$

$$К ф.с. = \Phi.1 (1495) \text{ гр. 4} / \Phi.1 (1595) \text{ гр. 4} + \Phi.1 (1695) \text{ гр. 4}$$

Характеризує забезпеченість заборгованості власними коштами.

Нормативне значення становить більше 1.

1.2. Завдання для розв'язання

Задача 1

За даними табл. 9.4 визначити тип фінансової стійкості ПАТ «Мрія» протягом звітного періоду (виходячи з джерел формування окремих активів). Оцінити можливі фактори, які сприяли утворенню ситуації.

Таблиця 9.4

Вихідні дані для розрахунку

грн

Показники	На початок року	На кінець року
Власний капітал	97684	94779
Необоротні активи	82430	86786
Запаси	25956	29100
Довготермінові пасиви	7200	12700
Поточні зобов'язання	15836	14546
Тип фінансової стійкості		

Задача 2

Проаналізувати показники ліквідності ПАТ «Чернівецька меблева фабрика» за даними табл. 9.5.

Таблиця 9.5

Вихідні дані для аналізу

тис. грн

Показники	Попередній період	Звітний період
Оборотні активи – всього, в тому числі:	1 196	1 273
грошові кошти та їх еквіваленти	5	10
запаси	875	799
дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	190	260
товари	126	204
Поточні зобов'язання	1210	1315

Зробити висновки за результатами аналізу.

Задача 3

Визначити тривалість операційного та фінансового циклу ПАТ «Мрія» за звітний рік на основі даних табл. 9.6.

Таблиця 9.6

Вихідні дані для аналізу

Показник	тис. грн	
	Початок року	Кінець року
Виручка від реалізації продукції	20534	
Чистий прибуток	7980	
Дебіторська заборгованість	8450	8130
Кредиторська заборгованість	9150	9402
Запаси	17900	18200

Зробити висновки за результатами аналізу.

1.3. Фінансова гра

Перше завдання «Чарівні цифри»:

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

1. Назвати основні завдання фінансового аналізу.
2. Швидколіквідні активи належать до групи ...
а) А1; б) А2; в) А3; г) А4.
3. Дайте визначення поняттю «фінансова стабільність»
4. Завдання бонус.
5. Назвати показники фінансової стійкості.
6. Коефіцієнт фінансової залежності визначається як відношення ...
а) вк до пк; б) пк до к; в) пк до вк; г) вк до к.
7. Завдання бонус.
8. Кризовий тип фінансової стійкості характеризується ...
9. Коефіцієнт фінансової стійкості визначається як відношення...
а) вк до пк; б) пк до к; в) пк до вк; г) вк до к.
10. Охарактеризувати типи фінансової стійкості.
11. Завдання бонус.

12. Дайти визначення поняття «ділова активність».
13. Коефіцієнт фінансової незалежності визначається як відношення ...
а) вк до пк; б) пк до к; в) пк до вк; г) вк до к.
14. Завдання бонус.
15. Ліквідність активів – це.
16. Охарактеризувати матричний метод комплексної оцінки фінансового стану
17. Ліквідність балансу – це...
18. Завдання бонус.
19. Описати елементи фінансової стабільності.
20. Коефіцієнт фінансового левериджу визначається як відношення ...
а) вк до пк; б) пк до к; в) пк до вк; г) вк до к.
21. Завдання бонус.
22. Охарактеризувати абсолютно стійкий тип фінансової стійкості.
23. Охарактеризувати рівні ділової активності.
24. Нормативне значення коефіцієнта фінансового левериджу повинно бути ...
а.) <1; б.) <0,5; в.) >2; г.) >0,5.

Друге завдання «Встановити відповідність»:

Таблиця 9.7

Вихідні дані

	ПОКАЗНИК		ФОРМУЛА
1	2	3	4
1.	Величина власних оборотних коштів	А	$\frac{\text{Довготермінові зобов'язання}}{\text{власний капітал} + \text{довготермінові зобов'язання}}$
2.	Коефіцієнт автономії (незалежності)	Б	$\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{поточні зобов'язання}}$
3.	Коефіцієнт фінансової залежності	В	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{позиковий капітал}}$

Продовження табл. 9.7

1	2	3	4
4.	Коефіцієнт довготермінового залучення капіталу	Г	<u>Власні оборотні кошти</u> власний капітал
5.	Коефіцієнт загальної (поточної) ліквідності	Д	<u>ГК+ПФІ</u> поточні зобов'язання
6.	Коефіцієнт фінансового левереджу	Е	<u>Позиковий капітал</u> майно
7.	Коефіцієнт маневреності власних коштів	Є	<u>Власний капітал</u> необоротні активи
8.	Коефіцієнт забезпеченості запасами	Ж	Операційний прибуток/ ЧВР × 100 %
9.	Рентабельність за операційним прибутком	З	100 % / рентабельність активів
10.	Коефіцієнт інвестування	И	<u>Позиковий капітал</u> власний капітал
11.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	І	Власний капітал – Необоротні активи
12.	Коефіцієнт фінансової стабільності	Ї	<u>Власний капітал</u> майно
13.	Коефіцієнт проміжної (швидкої) ліквідності	Й	<u>ГК+ПФІ+ВО+ДЗ</u> поточні зобов'язання
14.	Термін окупності активів	К	<u>Власні оборотні кошти</u> запаси

Третє завдання «Ребуси»:

1.

2.

3.

1.4. Тестові завдання

Тест 1. Фінансовий стан підприємства характеризується...

- 1) сукупністю виробничо-господарських факторів;
- 2) системою показників, які відображають наявність фінансових ресурсів;
- 3) системою показників, що відображають наявність, розміщення й використання фінансових ресурсів;
- 4) формування та використання фінансових ресурсів;
- 5) усі відповіді правильні.

Тест 2. Фінансовий стан підприємства залежить від...

- 1) фінансової політики підприємства;
- 2) випуску продукції;
- 3) реалізації продукції;
- 4) результатів виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності підприємства;
- 5) ефективності використання фінансових ресурсів.

Тест 3. Основними завданнями аналізу фінансового стану є...

- 1) дослідження результатів господарської діяльності підприємства;
- 2) аналіз бухгалтерської звітності;

3) оцінка ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, прибутковості та ефективності використання майна підприємства;

4) планування фінансової діяльності підприємства;

5) дослідження фінансових ресурсів.

Тест 4. *Фінансовий аналіз є складовою частиною...*

1) аналізу господарської діяльності підприємства;

2) аналізу фінансової діяльності підприємства;

3) аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства;

4) аналізу виробничого обліку;

5) аналізу бухгалтерської звітності.

Тест 5. *Зовнішній фінансовий аналіз має такі особливості...*

1) орієнтація на публічну звітність підприємства та максимальна відкритість результатів аналізу.

2) різноманітність цілей і інтересів суб'єктів аналізу та множинність об'єктів-користувачів.

3) орієнтація на зовнішніх користувачів.

4) здійснення аналізу зовнішніми аналітиками.

5) зовнішній предмет дослідження.

Тест 6. *Кризовий фінансовий стан підприємства – це...*

1) коли запаси й витрати забезпечуються сумою власних оборотних коштів та довгостроковими позиковими джерелами;

2) коли запаси й витрати не забезпечуються всіма джерелами їх формування;

3) коли запаси й витрати забезпечуються джерелами їх формування;

4) коли запаси й витрати забезпечуються за рахунок усіх основних джерел формування запасів і витрат;

5) усі відповіді неправильні

Тест 7. *Майновий стан підприємства характеризують такі показники:*

1) загальний коефіцієнт покриття;

2) коефіцієнт зносу основних засобів;

3) коефіцієнт покриття запасів;

4) коефіцієнт критичної оцінки;

5) усі відповіді неправильні.

Тест 8. *Методи фінансового аналізу – це ...*

- 1) комплекс науково-методичних інструментів та принципів дослідження фінансового стану підприємства;
- 2) статистичні методи;
- 3) математичні методи;
- 4) формалізовані методи;
- 5) усі відповіді неправильні.

Тест 9. *Предметом фінансового аналізу підприємства є...*

- 1) майно та капітал підприємства.
- 2) основні та оборотні кошти підприємства.
- 3) прибуток та цінні папери підприємства.
- 4) фінансові ресурси підприємства, їх формування та використання.
- 5) фінанси підприємства.

Тест 10. *Який показник належить до групи показників ліквідності та платоспроможності?*

- 1) коефіцієнт покриття;
- 2) коефіцієнт концентрації залученого капіталу;
- 3) частка виробничих запасів у активах;
- 4) коефіцієнт оборотності оборотних активів;
- 5) маневреність власних оборотних коштів.

ТЕМА 10. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

1.1. Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

ТОВ «Річка» на I квартал 2018 року запланувало такі показники:

- залишок коштів на початок періоду: у січні – 5 тис. грн, лютому – 7 тис. грн, березні – 6 тис. грн;
- надходження: у січні – 15 тис. грн, лютому – 17 тис. грн, березні – 16 тис. грн;
- видатки: у січні – 14 тис. грн, лютому – 17 тис. грн, березні – 15 тис. грн.

Фактичний стан грошових надходжень та видатків такий:

- залишок коштів на початок періоду: у січні – 5 тис. грн, лютому – 6 тис. грн, березні – 5 тис. грн;
- надходження: у січні – 16 тис. грн, лютому – 17 тис. грн, в березні – 14 тис. грн;
- видатки: у січні – 15 тис. грн, лютому – 16 тис. грн, березні – 16 тис. грн;
- у січні виявлено додаткові резерви коштів у сумі 5 тис. грн.

Скласти оперативний фінансовий план ТОВ «Річка», проаналізувати отримані дані та визначити можливі причини відхилення планових показників від фактичних.

Методичні вказівки до виконання:

Чистий грошовий потік є різницею між вхідними та вихідними грошовими потоками (табл. 10.1).

Таблиця 10.1
Оперативний фінансовий план ТОВ «Річка»

тис. грн

Місяці	Надходження		Витрати		Чисті грошові надходження (1)-(2)		Залишок на початок місяця		Залишок на кінець місяця (3)+(4)		Резерв		Надлишок або дефіцит (5)+(6)	
	1		2		3		4		5		6		7	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт	План	Факт	План	Факт	План	Факт	План	Факт
Січень	15	16	14	15	1	1	5	5	6	6	-	5	6	11
Лютий	17	17	17	16	0	1	7	6	7	7	-	-	7	7
Березень	16	14	15	16	2	-2	6	5	8	3	-	-	8	3
Усього за I кварт.	48	47	46	47	3	0	18	16	21	16	0	5	21	21

Задача 2

У звітному періоді ТДВ «Чернівецький хімзавод» виготовило та реалізувало продукції в обсязі 3500 шт., зокрема лаків – 1500 шт., фарб – 2000 шт. У зв'язку з підвищенням попиту на продукцію та розширенням ринків її збуту наступного періоду підприємство планує збільшити обсяг реалізації лаків на 15 %, фарб – на 17 %.

Реалізацію продукції планується здійснювати у такий спосіб: протягом першого кварталу – 25 % загального обсягу виготовленої продукції, другого – 20 %, третього – 25 %, четвертого – 30 %. Ціни на продукцію наведені в табл. 10.2.

Скласти бюджет реалізації продукції на наступний період.

Таблиця 10.2

Бюджет реалізації продукції ТДВ «Чернівецький хімзавод»

Показник	У середньому за 1 день	Квартал			
		I	II	III	IV
1. Обсяг реалізації, шт.: - лаки - фарби					
2. Ціна одиниці продукції, грн:- лаки - фарби	34,65 45,10	33,00 44,00	34,00 45,00	35,0 45,00	36,00 46,00
3. Обсяг реалізації, грн: - лаки - фарби					

Методичні вказівки до виконання:

- 1) плановий обсяг реалізації лаків: $1500 \times 1,15 = 1725$ шт.
- 2) плановий обсяг реалізації фарб: $2000 \times 1,17 = 2340$ шт.
- 3) поквартальний обсяг реалізації відповідно до плану у натуральних і вартісних одиницях наведений в табл. 10.3

Таблиця 10.3

Бюджет реалізації продукції ТДВ «Чернівецький
хімзавод»

Показник	У середньому за 1 день	Квартал			
		I	II	III	IV
Обсяг реалізації, шт: - лаки - фарби	5 6	431 585	345 468	431 585	518 702
Обсяг реалізації, грн: - лаки - фарби	173,25 270,6	14223 25740	11730 21060	15085 26325	18648 32392

Задача 3

Спрогнозувати рух та залишок коштів у наступному кварталі та розробити платіжний календар із розбивкою по місяцях, якщо:

1. У середньому 90% товарів реалізуються за готівку, а 10 % – у кредит. Як правило, підприємство надає своїм покупцям кредит на 1 місяць.

2. 70 % платежів сплачуються покупцями вчасно, тобто протягом місяця, а решта 30 % – протягом наступного місяця.

3. Обсяги реалізації товарів у плановому кварталі:

- квітень – 35 тис. грн;
- травень – 37 тис. грн;
- червень – 40 тис. грн.

4. Обсяги реалізації у звітному періоді:

- лютий – 30 тис. грн;
- березень – 32 тис. грн.

5. Вартість товарів становить 75 % від обсягу реалізації і сплачується 80 % за фактом поставки і 20 % у кредит, який надається на місяць.

6. Постійні витрати – 5 тис. грн щомісяця. Змінні витрати та податки, що сплачуються протягом місяця, – 30 % від обсягу реалізації за готівку.

7. Залишок готівкових коштів на 1 квітня – 10 тис. грн.

Методичні вказівки до виконання:

Залишок коштів на кінець періоду = Залишок коштів на початок періоду + Надходження коштів – Витрачання коштів

Таблиця 10.4

Динаміка формування коштів

Показники	квітень	травень	червень
Залишок коштів на початок	10,0	4,39	-1,34
Надходження коштів:	34,64	36,71	39,64
- реалізація за готівку	$35 \times 0,9 = 31,5$	$37 \times 0,9 = 33,3$	$40 \times 0,9 = 36$
- вчасне погашення дебіторської заборгованості	$32 \times 0,1 \times 0,7 = 2,24$	$35 \times 0,1 \times 0,7 = 2,45$	$37 \times 0,1 \times 0,7 = 2,59$
- прострочена дебіторська заборгованість	$30 \times 0,1 \times 0,3 = 0,9$	$32 \times 0,1 \times 0,3 = 0,06$	$35 \times 0,1 \times 0,3 = 1,05$
3. Витрачання коштів:	40,25	42,44	45,35
- негайна оплата	$35 \times 0,75 \times 0,8 = 21$	$37 \times 0,75 \times 0,8 = 22,2$	$40 \times 0,75 \times 0,8 = 24$
- постійні витрати	5	5	5
- змінні витрати та податки	$31,5 \times 0,3 = 9,45$	$33,3 \times 0,3 = 9,99$	$36 \times 0,3 = 10,8$
4. Залишок грошових коштів на кінець	4,39	-1,34	-7,05

1.2. Задачі для розв'язання

Задача 1

За наведеними даними визначте планову суму операційного прибутку ПАТ «Камалія», якщо наступного року плануються такі показники діяльності:

1. Дохід (виручка) від реалізації продукції – 2870 тис. грн.
2. Сума непрямих податків – 478 тис. грн.
3. Собівартість реалізованої продукції – 2195 тис. грн.

4. Адміністративні витрати – 80 тис. грн.
5. Витрати на збут – 27 тис. грн.
6. Втрати від участі в капіталі – 3 тис. грн.
7. Інші операційні витрати – 5 тис. грн.
8. Дохід від реалізації інших оборотних активів – 4 тис. грн.
9. Дохід від реалізації іноземної валюти – 11 тис. грн.
10. Сума доходів від надзвичайної діяльності – 2 тис. грн.

Задача 2

Визначити загальну суму доходів ПАТ «Олімп» від фінансово-інвестиційних операцій, якщо:

1. Виручка від реалізації продукції підприємства за рік становитиме 25054 грн.

2. У квітні підприємство планує придбання облігацій на суму 12 000 грн; за цими облігаціями очікується виплата у розмірі 36 % річних.

3. У жовтні підприємство планує вкласти у депозити тимчасово вільні кошти розміром 9000 грн на 2 місяці під 18 % річних.

4. Підприємство бере участь у спільній діяльності іншого підприємства з укладенням вільних коштів у статутний капітал спільного підприємства, його частка у статутному капіталі СП становить 30 %.

Спільне підприємство передбачає такі результати господарської діяльності:

- очікуваний прибуток – 45 тис. грн;
- розподіл 20 % прибутку між учасниками спільної діяльності.

Задача 3

На основі наведених даних скласти платіжний календар (оперативний фінансовий план) підприємства на квартал:

- витрати на невідкладні потреби – 2 тис. грн;
- виручка від реалізації – 128 тис. грн;
- сплата % за кредит – 12 тис. грн;
- сплата рахунків постачальників – 32 тис. грн;

- прострочена дебіторська заборгованість – 9 тис. грн;
- сплата податків – 22 тис. грн;
- виплата заробітної плати – 85 тис. грн;
- надходження коротктермінового кредиту – 75 тис. грн;
- реалізація основних фондів – 25 тис. грн;
- залишки коштів – 18 тис. грн;
- інші витрати – 20 тис. грн;
- прострочена кредиторська заборгованість – 23 тис. грн;
- погашення коротктермінового кредиту – 75 тис. грн;
- інші надходження – 16 тис. грн.

1.3. Тестові завдання

Тест 1. *Фінансова стратегія підприємства визначає...*

- 1) сутність системи контролю;
- 2) довгостермінову мету фінансово-господарської діяльності;
- 3) мету фінансово-господарського аналізу;
- 4) стан системи управління;
- 5) правильної відповіді немає.

Тест 2. *Фінансове планування – це...*

- 1) процес фінансового аналізу виробничого підприємства;
- 2) сукупність методів та заходів із прогнозування діяльності підприємства;
- 3) процес узгодження фінансових ресурсів за джерелами формування та напрямками їх використання в обсягах і часі;
- 4) процес управління фінансово-господарською діяльністю підприємства короткотерміновому періоді;
- 5) правильної відповіді немає.

Тест 3. *Відправною точкою під час бюджетування є...*

- 1) бюджет реалізації;
- 2) бюджет виробництва;
- 3) бюджет ресурсів за умови їх обмеженості;
- 4) бюджет прибутків і збитків;
- 5) правильної відповіді немає.

Тест 4. *Сутність розрахунково-аналітичного методу планування фінансових показників полягає у ...*

1) розробленні варіантів планових розрахунків для вибору найоптимальнішого варіанта;

2) розрахунку показників на підставі аналізу фактичних даних з урахуванням перспектив їх змін у плановому періоді;

3) розрахунку показників на основі певних фінансових норм і техніко-економічних нормативів;

4) балансуванні доходів і витрат фінансового плану із зазначенням джерел покриття кожної статті витрат;

5) правильної відповіді немає.

Тест 5. *Сутність оперативного фінансового планування полягає у ...*

1) складанні й виконанні платіжного календаря, касового плану та здійсненні розрахунку потреб у короткотермінових залученнях коштів чи їх ефективному розміщенні;

2) розробленні фінансової стратегії та фінансової політики за окремими аспектами фінансової діяльності;

3) опосередкуванні процесу впровадження стратегії, створенні умов для контролю за реалізацією заходів із досягнення стратегічних завдань;

4) визначенні найважливіших показників, пропорцій і темпів розширеного відтворення та є головною формою реалізації мети підприємства;

5) правильної відповіді немає.

Тест 6. *Прогнозування ліквідності у фінансовому плануванні здійснюється на основі ...*

1) узгодження вхідного грошового потоку від інвестиційної діяльності у запланованому періоді;

2) зіставлення обсягів виробництва та реалізації у запланованому періоді;

3) фіксації факторів, які найбільше впливають на прогнозування результатів діяльності підприємства;

4) зіставлення грошових надходжень і видатків, які очікуються у плановому періоді;

5) правильної відповіді немає.

Тест 7. *Збалансованості фінансових ресурсів можна досягти...*

1) покриваючи дефіцит ресурсів збільшенням дохідної частини до необхідного рівня (якщо підприємство має вільний доступ до ринків капіталів);

2) зменшуючи планові обсяги грошових видатків (якщо підприємство має обмежені можливості фінансування);

3) збільшуючи обсяги продажу продукції в кредит за умови підвищення цін та зменшуючи власну кредиторську заборгованість;

4) усі попередні відповіді правильні;

5) правильної відповіді немає.

Тест 8. *Золоте правило балансу полягає в тому, що...*

1) потребу в капіталі для фінансування необоротних активів покривається за рахунок власного капіталу та довготермінових позичок;

2) фінансовий капітал мобілізований на термін, не менший від того, на який цей капітал заморожується в необоротних та оборотних активах підприємства;

3) довготермінові капіталовкладення фінансуються за рахунок коштів, мобілізованих на довготерміновий період;

4) структура співвідношення між власним і позиковим капіталом підприємства оптимальна;

5) усі відповіді правильні.

Тест 9. *Гнучкий бюджет – це...*

1) план, узгоджений за напрямками та підрозділами;

2) план, у якому витрати та фінансові показники не змінюються залежно від обсягів виробництва й реалізації;

3) план, у якому фіксуються значення факторів, які найбільше впливають на прогнозування результатів діяльності підприємства та на обсяг запланованих інвестиційних витрат за прийнятими проектами;

4) план, у якому витрати та фінансові результати змінюються залежно від обсягів виробництва та реалізації;

5) правильної відповіді немає.

Тест 10. *Фінансові бюджети відображають ...*

1) результати поточної (оперативної) діяльності і, насамперед, показники доходу та здійснених поточних витрат;

2) вплив прийнятих рішень у виробничій, комерційній, інвестиційній діяльності підприємства на його фінансові ресурси;

3) обсяг запланованих інвестиційних витрат за прийнятими проектами;

4) фінансовий стан підприємства на певну дату;

5) правильної відповіді немає.

ТЕМА 11. ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

Визначити ймовірність банкрутства підприємства згідно з моделлю Альтмана на підставі таких даних:

Таблиця 11.1

Вихідні дані для оцінки ймовірності банкрутства

Показник	Сума, тис. грн
Прибуток до оподаткування	738,6
Вартість активів підприємства	12122,4
Виручка від реалізації продукції	14675,4
Вартість власного капіталу	11245,7
Залучений капітал	876,7
Робочий капітал	2806,0
Нерозподілений прибуток	380,2

Методичні вказівки до виконання:

Інтегральний показник за моделлю Альтмана розраховується як:

$$ZA = 1,2x_1 + 1,4x_2 + 3,3x_3 + 0,6x_4 + 1,0x_5,$$

де x_1 – відношення робочого капіталу до загальної вартості активів;

x_2 – відношення чистого прибутку до загальної вартості активів;

x_3 – відношення чистого доходу до загальної вартості

активів;

x_4 – відношення ринкової капіталізації компанії (ринкової вартості акцій) до суми заборгованості;

x_5 – відношення обсягу продаж до загальної вартості активів.

$$X1 = 2806,0 / 12122,4 = 0,231$$

$$X2 = 380,2 / 12122,4 = 0,031$$

$$X3 = 738,6 / 12122,4 = 0,061$$

$$X4 = 11245,7 / 876,7 = 12,827$$

$$X5 = 14675,4 / 12122,4 = 1,211$$

Значення показника «Z» так пов'язане з імовірністю банкрутства: $Z < 1,8$ – дуже висока; $1,81 < Z < 2,70$ – висока; $2,71 < Z < 2,99$ – можлива; $Z > 3,00$ – дуже низька

Задача 2

Господарський суд в рамках провадження справи про банкрутство ПАТ «Дельта» прийняв рішення про його ліквідацію. Витрати на ведення справи про банкрутство склали 95 тис. грн. Чистий дохід від реалізації ліквідаційної маси склав 1,2 млн. грн. Визначити, в якій послідовності та в якому обсязі будуть задоволені такі вимоги кредиторів:

- заборгованість з оплати праці – 120 тис. грн;
- виплата вихідної допомоги працівникам – 200 тис. грн;
- заборгованість перед місцевим бюджетом – 60 тис. грн;
- заборгованість перед власниками облігацій – 150 тис. грн;
- витрати на оплату послуг ліквідатора – 20 тис. грн;
- заборгованість перед державним бюджетом – 20 тис. грн;
- заборгованість перед комерційним банком за кредити – 500 тис. грн, в тому числі забезпечені заставою – 400 тис. грн;
- заборгованість перед постачальниками – 450 тис. грн.

Методичні вказівки до виконання:

- 1) перша черга: $95 + 20 + 400 + 120 + 200 = 835$ тис. грн;
- 2) друга черга: 0;
- 3) третя черга: $60 + 20 = 80$ тис. грн;
- 4) четверта черга: $=450+100+150=700$ тис. грн.;
 $450: 285 \times 0,64 = 182,4$ тис. грн.;
 $100: 285 \times 0,14 = 39,9$ тис. грн.;

150: $285 \times 0,22 = 62,7$ тис. грн.

Задача 3

На підставі вихідних даних (табл. 11. 2) розрахувати ефект фінансового левєриджу на підприємствах та зробити висновки.

Таблиця 11.2

Показники	Підприємство		
	СП «Сузір'я»	ТОВ «Ріка»	ТОВ «Колор»
Середній розмір капіталу, всього, тис. грн	450	630,0	840,0
У тому числі: власний капітал, тис. грн	270	346,5	252,0
позиковий капітал, тис. грн	180	283,5	588,0
Прибуток, тис. грн	90	138,6	201,6
Середній рівень відсотків за кредит, %	16	17,0	16,5

Методичні вказівки до виконання:

Підприємства мають у своєму складі позикові кошти, отже, існує ефект фінансового левєриджу.

1) визначаємо рентабельність активів по підприємствах:

СП «Сузір'я»: $R_a = (90 / 450) \times 100 \% = 20 \%$;

ТОВ «Ріка»: $R_a = (138,6 / 630,0) \times 100 \% = 22 \%$;

ТОВ «Колор»: $R_a = (201,6 / 840,0) \times 100 \% = 24 \%$.

2) розраховуємо ефект фінансового левєриджу:

СП «Сузір'я»: $EFL = (1 - 0,25) \times (0,20 - 0,16) \times 180 / 270 = 0,12$;

ТОВ «Ріка»: $EFL = (1 - 0,25) \times (0,22 - 0,17) \times 283,5 / 630,0 = 0,163$;

ТОВ «Колор»: $EFL = (1 - 0,25) \times (0,24 - 0,165) \times 588,0 / 840,0 = 0,153$.

Висновок: ТОВ «Ріка» має вищий показник рентабельності власного капіталу порівняно з іншими підприємствами.

1.2. Завдання для розв'язання

Задача 1

Господарський суд в рамках провадження справи про

банкрутство ПАТ «Пошук» прийняв рішення про його ліквідацію. Витрати на ведення справи про банкрутство становили 35 тис. грн. Чиста виручка від реалізації ліквідаційної маси склала 510 тис. грн. Визначити, в якій послідовності та в якому обсязі будуть задоволені такі вимоги кредиторів:

- заборгованість з оплати праці – 70 тис. грн;
- виплата вихідної допомоги працівникам – 140 тис. грн;
- заборгованість перед власниками облігацій – 150 тис. грн;
- витрати на оплату послуг ліквідатора – 20 тис. грн;
- заборгованість перед державним бюджетом – 20 тис. грн;
- заборгованість перед комерційним банком за кредити – 130 000, в тому числі забезпечені заставою – 10 тис. грн;
- заборгованість перед постачальниками – 50 тис. грн.

Задача 2

Визначити ймовірність банкрутства підприємства згідно з моделлю Таффлера, якщо:

1. Прибуток	– 1500 тис. грн.
2. Короткотермінові зобов'язання	– 1990 тис. грн.
3. Оборотні активи	– 4340 тис. грн.
4. Загальні зобов'язання	– 3130 тис. грн.
5. Активи	– 8000 тис. грн.
6. Виручка від реалізації	– 5659 тис. грн.

Задача 3

Прийнято рішення реорганізувати акціонерне товариство «Х», приєднавши його до акціонерного товариства «У». Відношення, згідно з яким обмінюються корпоративні права в разі приєднання, 2:3. Як доплату до корпоративних прав ПАТ «У» виплачує на користь акціонерів ПАТ «Х» компенсацію в розмірі 2,5 грн за кожну акцію номінальною вартістю 50 грн.

Обчислити, на скільки збільшиться статутний фонд, і складемо баланс ПАТ «У» після приєднання до нього ПАТ «Х», якщо баланси обох підприємств до реорганізації мали такий вигляд:

Таблиця 11.3

Баланс ПАТ «Х» до реорганізації, тис. грн

Актив		Пасив	
1. Основні засоби	500	1. Статутний капітал	420
2. Запаси і витрати	150	2. Додатковий капітал	60
3. Дебіторська заборгованість	100	3. Резервні фонди	40
4. Грошові кошти	20	4. Зобов'язання	250
Баланс	770	Баланс	770

Баланс ПАТ «У» до реорганізації, тис. грн

Таблиця 11.4

Актив		Пасив	
1. Основні засоби	1400	1. Статутний капітал	1200
2. Запаси і витрати	300	2. Додатковий капітал	300
2. Дебіторська заборгованість	200	3. Резервні фонди	200
4. Грошові кошти	100	4. Зобов'язання	300
Баланс	2000	Баланс	2000

Побудуйте баланс підприємства «У» після реорганізації.

1.3. Тестові завдання

Тест 1. До головних факторів, які зумовлюють стратегічну кризу на підприємстві належать...

- 1) дефіцити в організаційній структурі;
- 2) незадовільна структура капіталу;
- 3) зайві виробничі потужності;
- 4) незадовільна робота з кредиторами;
- 5) низький рівень контролювання якості.

Тест 2. Санація підприємства – це ...

- 1) надання підприємству зовнішньої фінансової допомоги;
- 2) задоволення вимог кредиторів та виконання зобов'язань перед бюджетом;
- 3) сукупність усіх заходів, здатних забезпечити фінансове оздоровлення підприємства;
- 4) те саме, що й реструктуризація;

5) система заходів фінансового характеру.

Тест 3. *Фінансова санація охоплює...*

- 1) рефінансування дебіторської заборгованості;
- 2) призначення тимчасової адміністрації;
- 3) реалізацію соціального плану;
- 4) реструктуризацію заборгованості;
- 5) технічне переобладнання виробництва.

Тест 4. *До функціональних завдань менеджменту санації належать ...*

- 1) санаційний аудит;
- 2) організація реалізації проекту санації;
- 3) розробка санаційної концепції;
- 4) пошук альтернатив;
- 5) організація контролю за виконанням проекту санації.

Тест 5. *Модель проведення санації підприємства містить...*

- 1) причинно-наслідковий аналіз фінансової кризи;
- 2) оголошення підприємства банкрутом;
- 3) формування санаційної стратегії;
- 4) рішення суду про санацію;
- 5) внесення до реєстру неплатоспроможних підприємств.

Тест 6. *Основною метою санаційного аудиту є...*

- 1) визначення достовірності звітності підприємства, її повноти й відповідності чинному законодавству;
- 2) формування висновків щодо реального фінансового стану підприємства;
- 3) оцінка санаційної спроможності підприємства на підставі аналізу фінансово-господарської діяльності та наявної санаційної концепції;
- 4) розробка санаційної концепції підприємства;
- 5) визначення повноти та правильності нарахування та сплати податкових платежів у бюджет;

Тест 7. *Замовниками санаційного аудиту підприємства, яке перебуває у фінансовій кризі, можуть бути...*

- 1) позикодавець (наприклад банківський консорціум) – якщо вирішується питання про надання санаційного кредиту;
- 2) підприємство-боржник – якщо воно виходить із пропозицією про укладання мирової угоди та проведення санації

під час провадження справи про банкрутство;

3) державна комісія з цінних паперів та фондового ринку – у разі емісії цінних паперів;

4) потенційний санатор, якщо вирішується питання про санацію підприємства через його реорганізацію (злиття, приєднання);

5) консалтингова фірма – у разі розробки плану санації.

Тест 8. Під час аналізу виробничо-господарської діяльності аудитор проводить таку роботу:

1) аналізує структуру позикового капіталу;

2) розраховує показники ліквідності та платоспроможності;

3) аналізує склад витрат на виробництво;

4) аналізує рух основних фондів та амортизаційних відрахувань;

5) оцінює показники праці.

Тест 9. До головних показників, які характеризують структуру капіталу та фінансову незалежність підприємства, належать...

1) показник фінансового левериджу;

2) показник абсолютної ліквідності;

3) коефіцієнт покриття;

4) коефіцієнт автономії;

5) коефіцієнт фінансової стабільності.

Тест 10. Підприємство вважається неплатоспроможним ...

1) якщо наявних активів у ліквідній формі недостатньо для задоволення в установлений строк вимог, пред'явлених до підприємства кредиторами;

2) якщо коефіцієнт абсолютної ліквідності є менший за 0,2;

3) якщо коефіцієнт покриття дорівнює 1;

4) за надто низького значення показника фінансового левериджу;

5) за наявності в арбітражному суді позову кредиторів.

ВІДПОВІДІ ДО ФІНАНСОВОЇ ГРИ

ТЕМА 1. Основи фінансів підприємств

Завдання 1. Фінанси підприємств, форма власності, засновники, фінансові ресурси, капітал.

Завдання 2. *По горизонталі:* 4. – фінанси підприємств, 5. – розподільча, 6. – ресурси.

По вертикалі: 1. – механізм, 2. – контрольна, 3. – саморегулювання, 7. – важелі, 8. – ознаки, 9. – суб'єкти, 10. – об'єкт.

Завдання 3. 1. – витрат, грошових;
2. – фінансової, стану, витрат;
3. – підприємстві, діяльності, рівні;

ТЕМА 2. Організація грошових розрахунків підприємств

Завдання 1. Акредитив, казначейські зобов'язання, безготівкові розрахунки, векседавець, бенефеціар.

Завдання 2. 1. – розрахунки, 2. – готівкові, 3. – безготівкові розрахунки, 4. – місцеві, 5. – міжміські, 6. – міжнародні, 7. – ліміт, 8. – поточні, 9. – бюджетні, 10. – кредитні, 11. – депозитні, 12. – платіжне доручення, 13. – акредитив, 14. – вексель, 15. – розподільчий.

Завдання 3. 1. – ні, 2. – так, 3. – ні, 4. – так, 5. – ні, 6. – так, 7. – так, 8. – ні, 9. – так, 10. – так, 11. – ні, 12. – так, 13. – ні, 14. – ні, 15. – так.

ТЕМА 3. Грошові надходження підприємств

Завдання 1. Продукція, відпускна ціна, ціноутворення, виручка, вхідний потік, кошти.

Завдання 2. *По горизонталі:* 1. – зовнішні, 2. – грошовий потік, 3. – незалежний, 4. – збалансування, 5. – фінансовий потік, 6. – Бівера, 7. – внутрішні, 8. – рентабельності активів, 9. – фінансова, 10. – ex-post аналіз, 11. – ефективності, 12. –

інвестиційна, 13. – надходження, 14. – непрямий, 15. – дискретний, 16. – майбутній.

По вертикалі: 1. – операційна, 2. – регулярний, 3. – достатності, 4. – чистий, 5. – фінансовий потік, 6. – реінвестування, 7. – прямий, 8. – надлишковий, 9. – cash-flow, 10. – валовий, 11. – ліквідності, 12. – теперішній.

Завдання 3. 1. – надходження;

2. – собівартість;

3. – ціна.

ТЕМА 4. Формування і розподіл прибутку

Завдання 1. Прибуток, рентабельність, соціальна функція, чистий прибуток, валовий прибуток, розподільча функція, термін окупності.

Завдання 2. *По горизонталі:* 3. – рентабельність, 5. – інфляція, 6. – операційна, 9. – валовий.

По вертикалі: 1. – резервний, 2. – нерозподілений, 4. – собівартість, 7. – зовнішні, 8. – фінансові, 10. – залишкових.

Завдання 3. 1. – продукція;

2. – витрати;

3. – актив;

4. – капітал.

ТЕМА 5. Оподаткування підприємств

Завдання 1. База оподаткування, ставка податку, платники, непрямий податок, мито, акциз.

Завдання 2. *По горизонталі:* 2. – звітний, 3. – податок, 7. – база оподаткування, 8. – стабільність, 9. – резиденти, 11. – алкоголь, 12. – загальнодержавні, 14. – акцизний, 16. – регулюючі, 18. – єдиний, 20. – майнові, 21. – фіскальна.

По вертикалі: 1. – місцеві, 4. – окладні, 5. – платоспроможність, 6. – ставка, 10. – декларація, 13. – двадцять, 15. – суб'єкт, 16. – розкладність, 17. – система, 19. – пільги.

Завдання 3. 1. – демпінг;

2. – податок;

3. – платіж.

ТЕМА 6. Обігові кошти

Завдання 1. Запаси, фонди обігу, грошові кошти, кошти, власний капітал, тривалість обороту, оборотні активи.

Завдання 2. *По горизонталі:* 1. – фондами, 2. – засоби обігу, 3. – норма, 4. – страховий, 5. – поточний, 6. – технологічний.

По вертикалі: 1. – оборотні активи, 2. – нормування, 3. – коефіцієнтний, 4. – транспортний, 5. – економічний, 6. – рентабельність.

Завдання 3. 1.– оборотність;
2. – запаси;
3. – грошові кошти;
4.– норма;
5. – рентабельність.

ТЕМА 7. Кредитування підприємств

Завдання 1. Прибутковості, ліквідності, обслуговування боргу, оборотності, фінансового важеля.

Завдання 2. *По горизонталі:* 1. – Бівера, 2. – рентабельність, 3. – діловий, 4. – активи, 5. – кредит, 6. – платоспроможність, 7. – прогнози.

По вертикалі: Рейтинг.

Завдання 3.

Показник	1	2	3	4	5
Формула розрахунку	В	А	Д	Г	Б

ТЕМА 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів

Завдання 1. Розширення, монтажні роботи, фондомісткість, рентабельність, фізичний знос, амортизація

Завдання 2. По горизонталі: 1. – оновлення, 4. – пасивна, 5. – виробничі, 8. – фізичний, 10. – моральний, 11. – вибуття, 13. – фондомісткість, 14. – прямолінійний, 15. – відновлювальна.

По вертикалі: 2. – ліквідаційна, 3. – виробничий, 6. – амортизація, 7. – невиробничі, 9. – первісна, 12. – фондоозброєність.

Завдання 3. 1. – амортизація;
2. – ремонт;
3. – будівництво.

ТЕМА 9. Оцінка фінансового стану підприємства

Завдання 1. Таблиця з балами

1 5	2 4	3 3	4 +2	5 5	6 4	7 -2	8 3
9 4	10 5	11 +2	12 3	13 4	14 -2	15 3	16 5
17 3	18 +2	19 5	20 4	21 -2	22 3	23 5	24 4

Завдання 2.

Показник	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Формула розрахунку	І	Ї	Е	А	Б	И	Г	К	Ж	Є	Д	В	Й	З

Завдання 3. 1. – баланс;
2. – капітал;
3. – ліквідність.

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

1. **Абсолютні величини** показують кількісні розміри економічного явища в одиницях міри, ваги, обсягу, площі, вартості тощо безвідносно до розміру інших явищ. Абсолютні величини слугують базою для розрахунку відносних величин. Абсолютне зростання дорівнює величині аналізованого показника.

2. **Активи підприємства** – ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому.

3. **Активи, що швидко реалізуються (A2)** – активи, для перетворення яких у наявні кошти потрібен певний час. До цієї групи можна включити дебіторську заборгованість, платежі по якій очікуються протягом 12 місяців після звітної дати, та інші оборотні активи.

4. **Активи, що повільно реалізуються (A3)** – найменш ліквідними активами є запаси. Ліквідність цієї групи залежить від своєчасності відвантаження продукції, швидкості і правильності оформлення банківських документів, швидкості платіжного документообігу в банку, а також від якості та попиту на продукцію, її конкурентоспроможності, платоспроможності покупців, форми розрахунків і т. ін.

5. **Активи, що важко реалізуються (A4)** – активи, призначені для використання в господарській діяльності протягом тривалого періоду часу. В цю статтю можна включити статті I розділу активу балансу «Необоротні активи».

6. **Аналіз фінансового стану** – комплекс дій щодо вивчення й аналізу результатів фінансово-господарської діяльності організацій, підприємств, фірм з метою визначення ступеня ефективності використання основних фондів і оборотних коштів для реалізації програм (статутних завдань) організацій, установ, виявлення можливих недоліків, порушень, невикористаних резервів підвищення результативності діяльності

7. **Аналіз** – логічний метод наукового дослідження, суть якого полягає в уявному або практичному розчленуванні єдиного цілого на складові частини й вивчення їх у всій багатоманітності суттєвих взаємозв'язків.

8. **Баланс** – звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи та пасиви (зобов'язання та власний капітал), які ним контролюються.

9. **Банкрутство** – пов'язана з недостатністю активів у ліквідній формі неспроможність юридичної особи задовольнити в установленій для цього строк пред'явлені до нього з боку кредиторів вимоги і виконати зобов'язання перед бюджетом.

10. **Беззбитковий обсяг виробництва і реалізації** (мертва точка, точка рівноваги) – розраховується діленням суми умовно-постійних витрат на різницю між ціною виробу і питомими умовно-змінними витратами.

11. **Безнадійна дебіторська заборгованість** – поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість у її неповерненні боржником або за якою минув строк позовної давності.

12. **Бухгалтерська звітність** – звітність, яка складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів.

13. **Валовий дохід** – грошова форма вартості, знову створеної працею за певний проміжок часу. Визначається як різниця між вартістю реалізації продукції та матеріальними витратами на її виробництво.

14. **Валовий прибуток** – визначається як різниця між чистим доходом (виручкою) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), визначеною за прямими і цеховими витратами.

15. **Валові інвестиції** – це загальний обсяг інвестування за певний період, який спрямований на нове будівництво, придбання засобів виробництва та приріст товарно-матеріальних засобів.

16. **Вертикальний (структурний) аналіз** – визначення структури підсумкових фінансових показників з виявленням впливу кожної позиції звітності на результат у цілому.

17. **Витрати** – зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками).

18. **Витрати інвестиційної діяльності** – сума витрат, пов'язаних з придбанням фінансових інвестицій, необоротних активів, майнових комплексів та іншими платежами за наслідками інвестиційної діяльності підприємства.

19. **Витрати майбутніх періодів** – витрати, які зроблені підприємством у даному звітному періоді, але підлягають урахуванню в собівартості продукції (робіт, послуг) у майбутніх періодах.

20. **Витрати на збут** – витрати, які виникли впродовж звітного періоду в процесі операційної діяльності підприємства, пов'язані з реалізацією (збутом) продукції (товарів, робіт, послуг).

21. **Витрати операційної діяльності** – сума витрат, які виникли в результаті операційної діяльності і виражені собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) та іншими витратами, що виникли в процесі операційної діяльності підприємства.

22. **Витрати фінансової діяльності** – сума витрат, пов'язаних з погашенням відсотків за позиками, сплатою дивідендів та іншими платежами за наслідками фінансової діяльності підприємства.

23. **Власний капітал** – це частина в активах підприємства, яка залишається після вирахування його зобов'язань.

24. **Власні фінансові ресурси** – прибуток, накопичення, амортизаційні відрахування, суми, виплачені страховими компаніями у вигляді відшкодування за збиток, інші види активів – основні засоби, земельні ділянки, промислова власність і залучені ресурси – кошти від продажу акцій, добровісні й інші внески, кошти, що надаються вищими за рангом холдинговими й акціонерними компаніями, промислово-фінансовими групами на основі подальшого їх неповернення.

25. **Горизонтальний (часовий) аналіз** – порівняння кожної позиції звітності з попереднім періодом.

26. **Грошовий потік від інвестиційної діяльності** – потік коштів, що утворюються в результаті реальних інвестицій підприємства. Визначається як чиста зміна постійних активів підприємства.

27. **Грошовий потік від операційної поточної діяльності підприємства** – це надходження від щоденної роботи підприємства.

28. **Грошовий потік від фінансової діяльності підприємства** – потік коштів, який утворюється за рахунок залучення підприємством нових джерел фінансування.

29. **Грошовий потік підприємства** – сукупність розподілених у часі надходжень і виплат коштів генерованих його господарською діяльністю.

30. **Грошові кошти** – готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання.

31. **Групування** – засіб розподілу сукупності на однорідні за ознаками елементи застосовують в аналізі для того, щоб розкрити зміст середніх підсумкових показників і впливу окремих одиниць на ці середні.

32. **Дебіторською заборгованістю** – суму заборгованості дебіторів підприємству на певну дату.

33. **Державні інвестиції** – це вкладання капіталу яке провадять центральні та місцеві органи влади й управління бюджетних, позабюджетних фондів і позичених коштів.

34. **Деталізація** – прийом, який широко використовують при аналізі чинників факторів і результатів господарської діяльності в часі та місці (просторі). За допомогою цього прийому виявляють позитивні та негативні дії окремих чинників, результати впливу яких, як правило, взаємно протилежні.

35. **Довгострокова дебіторська заборгованість** – сума дебіторської заборгованості, яка не виникає у ході нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу.

36. **Довгострокові пасиви (ПЗ)** – довгострокові кредити банків, позикові кошти та інші довгострокові пасиви.

37. **Довгострокові зобов'язання** – всі зобов'язання, які не є поточними зобов'язаннями.

38. **Довгострокові фінансові інвестиції** – це інвестиції на період більше одного року, а також усі інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент, фінансові інвестиції, які згідно з відповідними положеннями (стандартами) обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств, інші фінансові інвестиції.

39. **Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)** – загальна сума надходжень від продажу за результатами операційної діяльності без вирахування наданих знижок, повернення про даних товарів, непрямих податків.

40. **Дохід від надзвичайних подій** – надходження грошових коштів в результаті відшкодування витрат страховими компаніями, благодійні внески та інші, які відповідають визначенню надзвичайних подій.

41. **Дохід від участі в капіталі** – сума доходу, отриманого від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться за методом участі в капіталі.

42. **Дохід інвестиційної діяльності** – дохід від реалізації фінансових інвестицій, необоротних активів, майнових комплексів, отримані відсотки і дивіденди та інші надходження від інвестиційної діяльності.

43. **Дохід майбутніх періодів** – наперед отримані платежі за роботи, послуги, які будуть виконані у майбутньому, попередня орендна плата тощо.

44. **Дохід фінансової діяльності** – сума надходжень власного капіталу, отриманих позик та інших доходів фінансової діяльності.

45. **Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)** – різниця між загальною сумою доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та сумами нарахованих податків, зборів, знижок та інших платежів, які підлягають вирахуванню з доходу.

46. **Доходи** – збільшення економічних вигод у вигляді надходжень активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників).

47. **Екстенсивні інвестиції** – це інвестиції на розширення (збільшення) виробничого потенціалу.

48. **Еквіваленти грошових коштів** – короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються незначним ризиком зміни їхньої вартості.

49. **Забезпечення** – це зобов'язання, сума або строк погашення якого на дату балансу не визначені.

50. **Збалансований інвестиційний портфель** – портфель, який складається з фінансових інструментів, які повною мірою відповідають цілям та критеріям його формування виходячи з політики фінансового інвестування, що розробляється на підприємстві.

51. **Збиток** – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

52. **Звичайна діяльність** – будь-яка основна діяльність підприємства, а також операції, які її забезпечують або виникають внаслідок її проведення.

53. **Звіт про власний капітал** – звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

54. **Звіт про рух грошових коштів** – звіт, який відображає надходження та видаток грошових коштів у результаті діяльності підприємства у звітному періоді.

55. **Звіт про фінансові результати** – звіт про доходи, витрати та фінансові результати діяльності підприємства.

56. **Зобов'язання** – заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що містять в собі економічні вигоди.

57. **Зовнішній фінансовий аналіз** – аналіз, який здійснюється відносно господарюючих суб'єктів, регіонів, держави з метою оцінки їх місця, відповідно, у ринковому

середовищі за класифікаційними ознаками підприємств, регіонів в державі, держави в світовому господарстві.

58. **Злиття підприємств** – форма реорганізації суб'єктів господарювання, яка здійснюється шляхом об'єднання підприємства (або кількох підприємств), яке перебуває у фінансовій кризі, з іншим, фінансово стійкішим підприємством (або кількома підприємствами).

59. **Інвестиційна діяльність** – це сукупність операцій із придбання та продажу довгострокових (необоротних) активів, а також короткострокових (поточних) фінансових інвестицій, які не є еквівалентами грошових коштів.

60. **Інвестиційний проект** – це сукупність поєднаних в одне ціле намірів і практичних дій з метою здійснення інвестиційних вкладень, з метою забезпечення визначених конкретних фінансових, економічних, виробничих і соціальних заходів з метою отримання прибутку.

61. **Інвестиції** – це грошові, майнові, інтелектуальні цінності, які вкладають в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою отримання прибутку.

62. **Індексація вартості основних засобів** – щорічна переоцінка основних засобів з метою доведення їх початкової вартості до поточної ринкової вартості.

63. **Іноземні інвестиції** – це вкладання капіталу іноземних громадян, юридичних осіб і держав.

64. **Капітал** – це матеріальні засоби і грошові кошти, вкладені в підприємство з метою здійснення підприємницької діяльності.

65. **Капітальні вкладення** – частина інвестицій, спрямована на відтворення основних засобів виробничого і не виробничого призначення, на створення нових, реконструкцію і розвиток наявних основних засобів, включаючи об'єкти соціальної сфери. Це витрати на придбання довгострокових активів, які функціонують протягом тривалого періоду, з поступовою амортизацією ціни.

66. **Коефіцієнт ефективності грошового потоку (КЕГП)** – це відношення чистого грошового потоку (ЧГП) до

величини валового негативного потоку (суми відпливу грошових коштів).

67. **Коефіцієнт загальної оборотності капіталу** – відношення чистої виручки від реалізації до середньої вартості загального капіталу за певний період.

68. **Коефіцієнт оборотності власного капіталу** – відношення чистої виручки від реалізації до середньої за період вартості власного капіталу.

69. **Коефіцієнт оборотності готової продукції** – відношення чистої виручки від реалізації продукції до середньої за період величини готової продукції.

70. **Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості** – відношення чистої виручки від реалізації до середньої за період дебіторської заборгованості.

71. **Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості** – відношення чистої виручки від реалізації до середньої за період кредиторської заборгованості.

72. **Коефіцієнт оборотності мобільних засобів** – відношення чистої виручки від реалізації до середньої за період величини мобільних засобів (запаси, грошові кошти, розрахунки, інші оборотні активи) по балансу.

73. **Коефіцієнт оборотності матеріальних оборотних коштів** – відношення чистої виручки від реалізації до середньої за період вартості запасів по балансу.

74. **Коефіцієнт покриття** (загальний коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності) – узагальнюючий показник ліквідності. Розраховується відношенням поточних активів до поточних зобов'язань.

75. **Коефіцієнт фінансової незалежності** (коефіцієнт автономності, коефіцієнт власності) – це відношення власного капіталу до загального капіталу (валюти балансу).

76. **Коефіцієнт фінансової залежності** – відношення позикового капіталу до загального капіталу (валюти балансу).

77. **Коефіцієнтом фінансового ризику** (плече фінансового важеля) – це відношення позикового капіталу до власного.

78. **Коефіцієнт швидкої (проміжної) ліквідності** – це відношення суми грошових коштів, короткострокових фінансових вкладень і дебіторської заборгованості до поточної кредиторської заборгованості.

79. **Коефіцієнти рентабельності** – система показників, які характеризують здатність підприємства створювати необхідний прибуток у процесі своєї господарської діяльності.

80. **Консолідована фінансова звітність** – звітність, яка відображає фінансовий стан і результати діяльності юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці.

81. **Короткострокові пасиви (П2)** – короткострокові позикові кредити банків та інші позики, що підлягають погашенню протягом 12 місяців після звітної дати.

82. **Ліквідаційна процедура** – здійснення щодо визнаного банкрутом підприємства заходів, пов'язаних із задоволенням вимог кредиторів шляхом продажу його майна та ліквідації юридичної особи боржника.

83. **Ліквідність** – це здатність і швидкість підприємства перетворювати свої активи в гроші для покриття своїх необхідних платежів у міру настання їх строків.

84. **Ліквідність балансу** – це ступінь покриття боргових зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких у гроші відповідає строку погашення платіжних зобов'язань.

85. **Ліцензійна власність** – це придбані інвестором права власності чи користування, які фіксуються ліцензіями.

86. **Маневреність власного капіталу** – показник, який характеризує, яка частка власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності, тобто вкладається в обігові кошти, а яка його частка капіталізується.

87. **Мирова угода** – процедура досягнення домовленості між боржником та кредиторами щодо пролонгації сплати належних кредиторам платежів або щодо зменшення суми боргів.

88. **Надзвичайна подія** – подія або операція, яка відрізняється від звичайної діяльності підприємства та

повторювання якої не очікується періодично або в кожному наступному звітному періоді.

89. **Надзвичайний прибуток** – це різниця між надзвичайними доходами (надходження на покриття витрат) і надзвичайними витратами (вартість втрачених активів);

90. **Найбільш ліквідні активи (A1)** – суми по всіх статтях грошових коштів та їх еквівалентів, які можуть бути використані для здійснення поточних розрахунків негайно. До цієї групи включають також поточні фінансові інвестиції (цінні папери).

91. **Найбільш строкові зобов'язання (П1)** – кредиторська заборгованість, за товари, роботи, послуги, поточні зобов'язання за розрахунками, інші короткострокові пасиви.

92. **Необоротні активи** – всі активи, які не є оборотними.

93. **Неоплачений капітал** – сума заборгованості власників за внесками до статутного капіталу.

94. **Неплатоспроможність** – пов'язана з недостатністю активів у ліквідній формі неспроможність суб'єкта підприємницької діяльності виконати платіжні зобов'язання, строк сплати яких настав.

95. **Нерозподілений прибуток** – сума прибутку, яка реінвестована в підприємство, або сума непокритого збитку.

96. **Нетто-інвестиції** – це інвестиції на заснування проекту (початкові інвестиції).

97. **Нове будівництво** – створення виробничих потужностей за новими проектами на нових площах. Сюди належить будівництво підприємств, окремих виробництв, які після завершення будівництва переводяться на окремий баланс;

98. **Нормативні моделі** – це моделі, які уможливають порівняння фактичних результатів діяльності підприємства із нормативними. Ці моделі застосовують, як правило, у внутрішньому фінансовому аналізі. Їх суть полягає у встановленні нормативів на кожен статтю витрат стосовно технологічних процесів, видів виробів та у розгляді і з'ясуванні причин відхилень фактичних даних від цих нормативів.

99. **Об'єкт фінансового аналізу** – конкретне підприємство та його фінансовий стан.

100. **Облікова політика** – сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

101. **Оборотні активи** – це грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи підприємства, призначені для реалізації або споживання протягом операційного циклу чи протягом 12 місяців із дати складання балансу.

102. **Оборотні виробничі фонди** – оборотні кошти у виробних запасах і виробництві.

103. **Операційний цикл** – проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отриманням коштів від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг.

104. **Операційна діяльність** – основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю.

105. **Основні засоби** – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва чи поставки товарів, надання послуг, здачі в оренду іншим особам чи для виконання адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року.

106. **Пайовий капітал** – це сукупність коштів фізичних і юридичних осіб, добровільно розміщених у товаристві для здійснення його фінансово-господарської діяльності.

107. **Платоспроможність** – це можливість підприємства наявними грошовими ресурсами своєчасно погасити свої строкові зобов'язання.

108. **Попередній аналіз** – це дослідження можливої діяльності підприємства до початку будь-яких господарських операцій і пов'язаний з фінансовим плануванням, розробкою проєктів, вибором і обґрунтуванням варіантів управлінських рішень, які визначають майбутній стан економічної системи.

109. Порівняльний аналіз – це внутрішньогосподарський аналізі порівняння зведених показників звітності за окремими показниками фірми, дочірніх фірм, підрозділів, цехів, так і міжгосподарський аналізі і порівняння показників даної фірми з показниками конкурентів, з середньогалузевими і середніми загальноекономічними даними.

110. Поточна дебіторська заборгованість – сума дебіторської заборгованості, яка не виникає у ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

111. Поточні фінансові інвестиції – фінансові інвестиції на термін, який не перевищує один рік, які можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент (крім інвестицій, які є еквівалентом грошових коштів).

112. Пояснювальна записка – сукупність показників і пояснень основних факторів, що вплинули на господарські та фінансові результати роботи підприємства.

113. Предикативні моделі – це моделі прогностичного характеру, які використовують для прогнозування доходів та прибутку підприємства, його майбутнього фінансового стану.

114. Прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.

115. Примітки до фінансових звітів – сукупність показників і пояснень, яка забезпечує деталізацію та обґрунтованість статей фінансових звітів.

116. Пряме інвестиційне підприємство – це акціонерне чи неакціонерне підприємство, у якому іноземний інвестор є власником не менше 10% звичайних акцій або їхнього еквівалента в неакціонерному підприємстві, або ж має право голосу в акціонерному підприємстві.

117. Реальні інвестиції – це вкладання коштів (майна) у реальні активи – матеріальні й нематеріальні.

118. Резервний капітал – входить до складу власного капіталу підприємства, формується за рахунок нерозподіленого прибутку.

119. **Реінвестування** – використання нерозподіленого прибутку для цілей фінансування розширення діяльності підприємства.

120. **Реконструкція виробництва** – переобладнання діючих цехів виробництв здійснюється за єдиним комплексним проектом підприємства в цілому

121. **Рентабельність активів** – фінансовий коефіцієнт, який характеризує ефективність використання всіх активів підприємства.

122. **Рентабельність продажів** – відношення прибутку від реалізації продукції до витрат, пов'язаних з виробництвом і реалізацією продукції.

123. **Ретроспективний фінансовий аналіз** – це вид аналізу, який проводиться після закінчення певного часового періоду діяльності господарюючих суб'єктів та одержання від них звітності.

124. **Санація підприємства** – комплекс послідовних, взаємопов'язаних заходів фінансово-економічного, виробничо-технічного, організаційного, соціального характеру, спрямованих на виведення господарюючого суб'єкта з кризи і відновлення або досягнення його прибутковості та конкурентоспроможності в довгостроковому періоді.

125. **Статутний капітал** – це загальна вартість активів, які є внеском власників, учасників капіталу підприємства або виділені державою на правах повного господарського відання.

126. **Суб'єкт фінансового аналізу** – фінансові аналітики, які зацікавлені в діяльності підприємства з будь-яких причин.

127. **Сумнівний борг** – поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, щодо якої існує невпевненість у її погашенні боржником.

128. **Технічне переоснащення** – комплекс заходів, спрямованих на підвищення техніко-економічного рівня виробництва окремих ділянок цехів, виробництв за допомогою механізації, автоматизації виробничого процесу, запровадження прогресивної технології та ноу-хау, заміни фізично зношеного та морально застарілого обладнання.

129. **Точка безбитковості** (поріг рентабельності) – показник, який характеризує обсяг реалізації продукції, при якому сума чистого доходу підприємства дорівнює загальній сумі постійних витрат.

130. **Трендовий аналіз** – порівняння кожної позиції звітності з рядом попередніх періодів і визначення тренда, тобто основної тенденції динаміки показника, очищеної від випадкових впливів і індивідуальних особливостей окремих періодів.

131. **Факторний аналіз** – дослідження впливу окремих показників-факторів на величину показника, який розглядається як результат стохастичних і детермінованих (функціональних) зв'язків.

132. **Фінансова діяльність** – діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства.

133. **Фінансова стійкість підприємства** – спроможність підприємства забезпечити фінансову діяльність за рахунок власних коштів, не допускаючи невинуватої кредиторської заборгованості, та своєчасно розраховуватись за своїми зобов'язаннями.

134. **Фінансове планування** – процес розробки систем фінансових планів, які забезпечують розвиток підприємства необхідними фінансовими ресурсами на період, що планується.

135. **Фінансовий аналіз** – це процес дослідження фінансового стану й основних результатів фінансової діяльності підприємства з метою виявлення резервів подальшого підвищення його ринкової вартості й забезпечення ефективного розвитку.

136. **Фінансові інвестиції** – це вкладання коштів у різні фінансові активи, насамперед цінні папери або інші інструменти фінансового ринку.

137. **Фінансовий стан підприємства** – комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства; визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою

показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.

138. **Фондовіддача основних засобів** – відношення чистої виручки від реалізації до середньої за період величини основних засобів.

139. **Хеджування (захист від втрат)** – це спосіб зменшення ризику господарської діяльності укладенням довгострокової угоди на поставку продукції між постачальником і споживачем, наприклад, контракти на поставку зерна під урожай наступного року.

140. **Чиста виручка** – це валова виручка (надходження) підприємства за мінусом ПДВ, акцизного збору та інших відрахувань з доходу.

141. **Чистий дисконтований прибуток** – різниця між доходами підприємства за деякий період і витратами, пов'язаними з одержанням цих доходів, приведена до поточної вартості базового періоду.

142. **Чистий прибуток** – це та частина прибутку, яка залишається у розпорядженні суб'єкта господарювання після нарахування податку на прибуток з метою оподаткування та інших платежів до бюджету за рахунок прибутку;

143. **Чисті активи** – активи підприємства за вирахуванням його зобов'язань.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 3436-IV. Із змінами та доповненнями. // <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. Із змінами та доповненнями. // <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України прийнятий Верховною Радою України в редакції від 22 грудня 2011 року №4212-VI із змінами та доповненнями // <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: від 07.02.2013 № 73 / Міністерство фінансів України, Наказ.
5. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: від 19 січня 2006 року № 14 / Міністерство економіки України, Наказ. Із змінами і доповненнями.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: від 20.10.1999 № 246 / Міністерство фінансів України, Наказ. Із змінами і доповненнями.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92 // Все про бухгалтерський облік. – 2001. – № 37 (583).
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: від 31.03.1999 № 87 / Міністерство фінансів України, Наказ // zakon.rada.gov.ua.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: від 31.03.1999 № 87 / Міністерство фінансів України, Наказ // zakon.rada.gov.ua.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: від 08.10.1999 № 237 / Міністерство фінансів України, Наказ. Із змінами і доповненнями.

11. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: від 21.01.2004 р. № 22 / Національний банк України, Постанова. Із змінами і доповненнями.

12. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: від 15.12.2004 р. № 637 / Національний банк України, Постанова. Із змінами і доповненнями.

13. Азаренкова Г. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. для самост. вивчення дисципліни / Г. М. Азаренкова, Т. М. Журавель, Р. М. Михайленко – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 287 с.

14. Алексєєв І. В. Інноваційний розвиток підприємств регіону та його фінансове забезпечення / І. В. Алексєєв, С. В. Паранчук, О. С. Червінська // Регіональна економіка. – 2012. – №2. – С. 99–108.

15. Аранчій В. І. Фінанси підприємств: навч. посіб. / В. І. Аранчій – К.: «Професіонал», 2004. – 304 с.

16. Арич М. І. Концептуальні підходи до визначення фінансово-економічних результатів підприємства / М. І. Арич // Економіка та держава. – 2013. – №7. – С. 66–69.

17. Атамас П. Методичні підходи до аналізу грошових потоків за матеріалами звіту про рух грошових коштів / П. Атамас, О. Атамас // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – №5. – С. 13–19.

18. Беялов Т. Е. Інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємств легкої промисловості / Т. Е. Беялов // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – №1. – С. 219–226.

19. Беялова Т. Е. Платоспроможність як інструмент запобігання банкрутству на підприємстві / Т. Е. Беялова, Г. В. Грицай // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – №5. – С. 169–172.

20. Бердар М. М. Фінансова стратегія стійкого розвитку підприємства і підходи до її обґрунтування / М. М. Бердар // Економіка та держава. – 2014. – №9. – С. 52–55.

21. Бердар М. М. Фінанси підприємств. навч. посіб. / М. М. Бердар – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

22. Біла О. Г. Фінанси підприємств: навч. посіб. / О. Г. Біла –

Львів: «Магнолія 2006», 2008. – 383 с.

23. Білик М. Д. Фінансовий стан підприємства: теорія, методика, практика / М. Д. Білик, І. Л. Котов // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – №5. – С. 86–92.

24. Болдирєва К. В. Категорія прибутку в системі відносин малого підприємництва / К. В. Болдирєва // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – №3. – С. 145–153.

25. Бочаров В. Аналіз грошового потоку / В. Бочаров // Фінансовий ринок України. – 2011. – №10. – С. 23–24.

26. Буряк П. Ю. Змістовне вираження та складові фінансового механізму інтегрованих підприємницьких структур / П. Ю. Буряк, О. В. Лівіновська // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – №1. – С. 132–137.

27. Васильчак С. В. Основні підходи до організації управління фінансовими ресурсами підприємництва / С. В. Васильчак, О. Р. Жидяк // Економіка АПК. – 2011. – №10. – С. 78–80.

28. Ведернікова С. В. Удосконалення кредитних відносин між банками та підприємствами / С. В. Ведернікова // Економіка та держава. – 2015. – №2. – С. 75–78.

29. Власова Н. О. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Н. О. Власова, О. А. Круглова, Л. І. Безгінова – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 271 с.

30. Гідулян А. Актуальні питання поліпшення методики оцінки кредитоспроможності позичальників банками України / А. Гідулян // Вісник Національного банку України. – 2012. – №1. – С. 50–53

31. Гнип Н. О. Організаційно-економічні засади прогнозування фінансового потенціалу підприємств / Н. О. Гнип // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2010. – №1. – С. 64–67

32. Говорушко Т. Управління грошовими потоками та забезпечення фінансової рівноваги підприємства / Т. Говорушко, І. Ситник // Світ фінансів. – 2013. – №1. – С. 62–67.

33. Гоголь Т. А. Інформаційні потреби користувачів фінансової звітності малих і великих підприємств / Т. А. Гоголь

// Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – №1. – С. 90–95.

34. Гриньова В. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / В. М. Гриньова, В. О. Коюда – 3-тє вид., стер. – К.: Знання – Прес, 2006. – 423 с.

35. Давиденко Н. М. Вплив фінансової системи на фінансове забезпечення підприємств / Н. М. Давиденко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – №9. – С. 76–80.

36. Дорошенко А. П. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті діагностики загального фінансового стану підприємства / А. П. Дорошенко // Ефективна економіка. – 2013. – №2. – Режим доступу: <http://www.economy.наука.com.ua>

37. Дробишева О. О. Оцінка платоспроможності підприємства в системі антикризового управління / О. О. Дробишева // Економіка і управління. – № 4. – 2013. – С. 129–133.

38. Дякон Л. Л. Формування стратегічного фінансового контролінгу підприємства / Л. Л. Дякон // Економіка та держава. – 2012. – №8. – С. 36–38

39. Жилінська Л. О. Напрями формування стратегії управління фінансовим станом підприємства / Л. О. Жилінська // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2015. – №3. – С. 177–183.

40. Жолнерчик А. Ю. Теоретико-методологічні аспекти фінансового стану підприємства / А. Ю. Жолнерчик, І. О. Добровольська // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – №6. – С. 142–146.

41. Камінська Ю. Складання Звіту про фінансову позицію підприємства / Ю. Камінська // Бухгалтер і комп'ютер. – 2015. – №1–2. – С. 19–25.

42. Каріка І. М. Покращення фінансового стану підприємства за рахунок розробки механізму поповнення оборотних коштів / І. М. Каріка // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2009. – №6. – С. 106–111.

43. Качура А. Є. Модель формування оптимальної

структури джерел фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств / А. Є. Качура // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2009. – №1. – С. 74–81.

44. Коваленко В. В. Методика діагностики ймовірності виникнення фінансової кризи на підприємстві (на прикладі виноробної промисловості) / В. В. Коваленко, В. І. Фучеджи // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №4. – С. 136–143.

45. Коваленко О. Облік вибуття об'єкта основних засобів у вигляді внеску до статутного капіталу / О. Коваленко // Все про бухгалтерський облік. – 2012. – №58. – С. 16–18.

46. Коваленко О. В. Експрес-діагностика неплатоспроможності як необхідна складова механізму запобігання загрози банкрутства підприємства / О. В. Коваленко // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2013. – №1. – С. 119–123.

47. Кузьмін О. Є. Оцінювання впливу мотиваційного потенціалу підприємства на основні показники його фінансово-господарської діяльності / О. Є. Кузьмін, Р. В. Фещур, В. Б. Горбань // Регіональна економіка. – 2016. – №2. – С. 89–98.

48. Линенко А. В. Обґрунтування вибору фінансової стратегії підприємства / А. В. Линенко, Т. О. Сніжко // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2009. – №1. – С. 109–113.

49. Лисевич С. Г. Управління фінансовою стійкістю та фактори, що впливають на неї / С. Г. Лисевич, В. К. Веліканова // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2013. – Вип. 1 (6), Т. 2. – С. 211–215.

50. Лищенко О. Г. Управління дебіторською заборгованістю як фактором фінансової стійкості підприємства / О. Г. Лищенко, І. С. Середа // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2010. – №3. – С. 84–89.

51. Любенко Н. М. Удосконалення механізму управління фінансовою стійкістю підприємства / Н. М. Любенко, Є. С. Герасименко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – №6. – С. 128–132.

52. Любенко Н. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Н. М. Любенко – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.

53. Мельникова М. О. Застосування прогностичної регресійної моделі для оцінювання рівня фінансового стану підприємства / М. О. Мельникова // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2016. – №1. – С. 69–76.
54. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств: навч. посіб. / О. О. Непочатенко – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 328 с.
55. Олександренко І. В. Діагностика ліквідності платоспроможності підприємства / І. В. Олександренко // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – №6. – С. 419–426.
56. Онисько С. М. Фінанси підприємств: підруч. для студентів вищих закладів освіти / С. М. Онисько, П. М. Марич – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: «Магнолія 2006», 2008. – 367 с.
57. Партин Т. О. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Т. О. Партин, А. Г. Загородній – 2-ге вид., перер. і доп. – К.: Знання, 2006. – 379 с.
58. Перевознюк В. Теоретична концептуалізація фінансових ресурсів підприємства / В. Перевознюк // Світ фінансів. – 2013. – №1. – С. 68–74.
59. Пилипчук О. В. Прибуток як узагальнений показник господарсько-фінансової діяльності підприємства / О. В. Пилипчук // Формування ринкових відносин в Україні. – 2010. – №2. – С. 26–30.
60. Попович О. В. Сучасні підходи до управління фінансовими взаємовідносинами підприємств / О. В. Попович, В. В. Матвеев // Економіка. Фінанси. Право. – 2009. – №8. – С. 29–31.
61. Римарчук А. М. Фактори управління оборотними активами / А. М. Римарчук // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – №9. – С. 11–18.
62. Роговий А. В. Концептуальні засади розвитку фінансового планування в системі менеджменту акціонерного товариства / А. В. Роговий // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 1. – С. 45–50.
63. Сафронська І. М. Методичні підходи до комплексної оцінки фінансового стану підприємства / І. М. Сафронська, Г. С. Белай // Економіка та держава. – 2009. – №11. – С. 104–105.
64. Семенов А. Г. Фактори забезпечення фінансовими

ресурсами підприємства в період фінансової кризи / А. Г. Семенов, О. І. Павленко // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2010. – №3. – С. 155–158.

65. Третяк Н. М. Фінансові інструменти оновлення основних засобів сільськогосподарських підприємств / Н. М. Третяк // Економіка та держава. – 2015. – №7. – С. 40–42.

66. Уварова О. Залучення фінансування: на які способи може розраховувати підприємство / О. Уварова // Все про бухгалтерський облік. – 2015. – №11. – С. 6–16.

67. Фещенко О. П. Теоретичні засади фінансового стану підприємства / О. П. Фещенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – №11. – С. 187–192.

68. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: навч. посіб. / О. С. Філімоненков – К.: Кондор, 2005. – 400 с.

69. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: підруч. / О. С. Філімоненков, І. Д. Дема – К.: Алерта, 2009. – 496 с.

70. Фінанси підприємств: підруч. / керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – 7-ме вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2008. – 552 с.

ДОДАТОК А

Циферблат для розгадування слів по системі
дешифровщик

1	2 А Б В Г	3 Д Е Є Ж З
4 І І І К Л	5 М Н О П	6 Р С Т У
7 Ф Х Ц Ч	8 Ш Щ	9 Я Ю Ъ

ДОДАТОК Б.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

	Дата (рік, місяць, число)	2016	01	01
Підприємство <u>Товариство з додатковою відповідальністю за ЄДРПОУ «Трембіта»</u>		00310166		
Територія <u>ЧЕРНІВЕЦЬКА</u> за КОАТУУ		7310100000		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство</u> за КОПФГ з додатковою відповідальністю		250		
Вид економічної діяльності <u>Виробництво іншого верхнього одягу</u>		14.13		
Середня кількість працівників ¹ <u>671</u>				
Адреса, телефон <u>вул. Комарова, буд.3, м. Чернівці, ЧЕРНІВЕЦЬКА обл., 58018</u>				

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2015 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	24
первісна вартість	1001	88	113
накопичена амортизація	1002	88	89
Незавершені капітальні інвестиції	1005	9869	12569
Основні засоби	1010	20279	33570
первісна вартість	1011	44889	60274
знос	1012	24610	26704
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-

Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	30148	46163
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	346	1696
Виробничі запаси	1101	206	288
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	140	1408
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3632	2510
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	1038	1172
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	955	1400
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	791	8942
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	8912
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	14	108
Усього за розділом II	1195	6776	15828
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	-	-
Пасив			
	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3110	3110
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	777	777
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	28677	48288
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	32564	52175
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-

Довгострокові кредити банків	1510	688	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	1972
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	688	1972
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	28	87
розрахунками з бюджетом	1620	962	4650
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	538	539
розрахунками з оплати праці	1630	1006	2103
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	49	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	428	426
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	661	39
Усього за розділом III	1695	3672	7844
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	36924	61991

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Б.2

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2017		01
Підприємство <u>Товариство з додатковою відповідальністю за ЄДРПОУ «Трембіта»</u>	00310166		
Територія <u>ЧЕРНІВЕЦЬКА</u> за КОАТУУ	7310100000		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з додатковою відповідальністю</u> за КОПФГ	250		
Вид економічної діяльності <u>Виробництво іншого верхнього одягу</u> за КВЕД	14.13		
Середня кількість працівників ¹ <u>681</u>			
Адреса, телефон <u>вул. Комарова, буд.3, м. Чернівці, ЧЕРНІВЕЦЬКА обл., 58018</u>			

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1000	24	19
накопичена амортизація	1001	113	113
незавершені капітальні інвестиції	1002	89	94
Незавершені капітальні інвестиції	1005	12 569	653
Основні засоби	1010	33 570	70 008
первісна вартість	1011	60 274	99 244
знос	1012	26 704	29 236
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-

інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	46 163	70 680
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 696	5 431
Виробничі запаси	1101	288	799
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	1 408	4 632
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 510	698
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	1 172	772
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 400	1 666
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	8 942	412
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	8 912	412
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	108	88
Усього за розділом II	1195	15 828	9 067
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	61 991	79 747

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 110	3 110
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	777	777
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	48 288	64 674

Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	52 175	68 561
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	1 972	2 171
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	1 972	2 171
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	2 261
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	87	477
розрахунками з бюджетом	1620	4 650	791
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	539	848
розрахунками з оплати праці	1630	2 103	2 942
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	1 218
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	426	424
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	39	54
Усього за розділом III	1695	7 844	9 015
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	61 991	79 747

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК В.1

Дата (рік, місяць, число) 2016 | 01 | 01

Підприємство Товаристо з додатковою відповідальністю за ЄДРПОУ
«Трембіта»

КОДИ		
2016	01	01
00310166		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2015 рік

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	93853	54252
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(55492)	(40133)
Валовий:			
прибуток	2090	38361	14119
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	8158	3356
Адміністративні витрати	2130	(8133)	(4621)
Витрати на збут	2150	(682)	(467)
Інші операційні витрати	2180	(7524)	(2691)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	30180	9696
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	36	199
Фінансові витрати	2250	(10)	(164)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(324)	(1677)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	29882	8054
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(5802)	(1669)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	24080	6385
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	24080	6385

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	11361	9671
Витрати на оплату праці	2505	42164	19198
Відрахування на соціальні заходи	2510	7563	6993
Амортизація	2515	2260	2077
Інші операційні витрати	2520	2311	2981
Разом	2550	65659	40920

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК В.2

Дата (рік, місяць, число) 2017 | 01 | 01

Підприємство Товариство з додатковою відповідальністю за ЄДРПОУ
«Трембіта» 00310166

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	97 347	93 853
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(62 330)	(55 492)
Валовий: прибуток	2090	35 017	38 361
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	2 748	8 158
Адміністративні витрати	2130	(10 122)	(8 133)
Витрати на збут	2150	(833)	(682)
Інші операційні витрати	2180	(3 003)	(7 524)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	23 807	30 180
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	36
Фінансові витрати	2250	(-)	(10)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(324)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	23 807	29 882
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(4 531)	(5 802)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	19 276	24 080
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	19 276	24 080

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	9 427	11 361
Витрати на оплату праці	2505	50 045	42 164
Відрахування на соціальні заходи	2510	10 875	7 563
Амортизація	2515	2 649	2 260
Інші операційні витрати	2520	3 596	2 311
Разом	2550	76 592	65 659

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник
Головний бухгалтер

ДОДАТОК Г.1

		КОДИ	
Дата (рік, місяць, число)	2016	01	01
Підприємство _____ Товариство з додатковою відповідальністю «Трембіта» _____ за (найменування) ЄДРПОУ			

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2015 рік

Форма № 3

Код за
ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	96493	49225
Повернення податків і зборів	3005	1145	851
у тому числі податку на додану вартість	3006	1145	851
Цільового фінансування	3010	1150	448
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	2182
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	212	5
Інші надходження	3095	-	32
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(31019)	(14519)
Праці	3105	(17842)	(15404)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(8735)	(7489)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(9438)	(3627)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(1083)	(415)
Інші витрачання	3190	(-)	(530)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	30883	10759
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	149	-

Надходження від отриманих: відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(17903)	(5203)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-17754	-5203
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	977	4736
Сплату дивідендів	3355	(4181)	(-)
Інші платежі	3390	(10)	(164)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-5168	-4900
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	7961	656
Залишок коштів на початок року	3405	791	22
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	190	113
Залишок коштів на кінець року	3415	8942	791

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Г.2

		КОДИ	
Дата (рік, місяць, число)	2017	01	01
Підприємство _____ Товариство з додатковою відповідальністю «Трембіта» _____ за (найменування) ЄДРПОУ _____			

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2016 рік

Форма № 3

Код за
ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	100 369	96 493
Повернення податків і зборів	3005	2 521	1 145
у тому числі податку на додану вартість	3006	2 521	1 145
Цільового фінансування	3010	987	1 150
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	67	212
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	-	-
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(16 987)	(31 019)

1	2	3	4
Праці	3105	(37 590)	(17 842)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(10 541)	(8 735)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(18 887)	(9 438)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(8 758)	(2 564)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(10 129)	(6 874)
Витрачання на оплату авансів	3135	(141)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(932)	(1 083)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(-)	(-)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	18 866	30 883
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	149
Надходження від отриманих: відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(27 177)	(17 903)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-27 177	-17 754
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	2 261	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-

1	2	3	4
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(2)	(-)
Погашення позик	3350	-	977
Сплату дивідендів	3355	(2 702)	(4 181)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(60)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-443	-5 168
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-8 754	7 961
Залишок коштів на початок року	3405	8 942	791
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	224	190
Залишок коштів на кінець року	3415	412	8 942

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Д.1

			КОДИ
	Дата (рік, місяць, число)	2016	01 01
Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю «Трембіта»	за	ЄДРПОУ
	(найменування)	00310166	

Звіт про власний капітал

за _____ Рік 2015 _____ р.

Форма N 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	3 110	-	-	777	28677	-	-	32564
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	3 110	-	-	777	28677	-	-	32564
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	24080	-	-	24080
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(4469)	-	-	(4469)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-

Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	19611	-	-	19611
Залишок на кінець року	4300	3 110	-	-	777	48288	-	-	48288

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Д.2

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю «Трембіта»	2017	01	01
	за ЄДРПОУ	00310166		
	(найменування)			

Звіт про власний капітал

за _____ Рік 2016 _____ р.

Форма N 4   Код за ДКУД   1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	3 110	-	-	777	48 288	-	-	52 175
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	3 110	-	-	777	48 288	-	-	52 175
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	19 276	-	-	19 276
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-2 890	-	-	-2 890
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-

Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	16 386	-	-	16 386
Залишок на кінець року	4300	3 110	-	-	777	64 674	-	-	68561

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Е.1

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства фінансів України
від 29 листопада 2000 р. № 302
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28 жовтня 2003 р. № 602)

Підприємство "Товариство з додатковою відповідальністю "Трембіта"
Територія ЧЕРНІВЕЦЬКА
Орган державного управління
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з додатковою відповідальністю
Вид економічної діяльності Виробництво іншого верхнього одягу
Одиниця виміру: тис. грн.

Дата /рік, місяць, число/
за СДРНОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
2015	12	31
00310166		
7310100000		
250		
14.13		

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за 2015 рік

Форма № 5

Код за ДКУД

1801008

I. Нематеріальні активи

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уніжка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
Права користування природними ресурсами	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права користування майном	020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права на комерційні позначення	030	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Права на об'єкти промислової власності	040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ним права	050	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	25	1
	060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші нематеріальні активи	070	86	86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	86	86
Разом	080	88	88	25	-	-	-	-	-	-	-	-	113	89
Гудвіл	090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3 рядка 080 графа 14

вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(081)

вартість оформлених у заставу нематеріальних активів

(082)

вартість створених підприємством нематеріальних активів

(083)

вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань

(084)

3 рядка 080 графа 5

накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(085)

3 рядка 080 графа 15

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі				
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	зносу			первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	зносу	одержані за фінансовою орендою		передані в оперативну оренду		
															первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Земельні ділянки	100	1195	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1195	-	-	-	-	
Інвестиційна нерухомість	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Капітальні витрати на поліпшення земель	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	26282	9580	11800	-	-	191	98	687	-	-	-	-	37891	10169	-	-	3335	1541
Машини та обладнання	130	16483	14420	3814	-	-	9	9	1451	-	-	-	-	20288	15862	-	-	-	-
Транспортні засоби	140	367	153	-	-	-	-	-	73	-	-	-	-	367	226	-	-	-	-
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	423	344	35	-	-	-	-	45	-	-	-	-	458	389	-	-	-	-
Тварини	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші основні засоби	180	139	113	-	-	-	64	58	3	-	-	-	-	75	58	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тимчасові (нетитульні) споруди	210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Природні ресурси	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предмети прокату	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	260	44889	24610	15649	-	-	264	165	2259	-	-	-	-	60274	26704	-	-	3335	1541

3 рядка 260 графа 14

вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності
вартість оформлених у заставу основних засобів
залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо)
первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів

(261) _____

(262) _____

(263) _____

(264) _____

3 рядка 260 графа 8

основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів
вартість основних засобів, призначених для продажу
залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій
вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування

(2641) _____

(265) _____

(2651) _____

(266) _____

3 рядка 260 графа 5

Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду

(267) _____

3 рядка 260 графа 15

знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності

(268) _____

3 рядка 105 графа 14

вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю

(269) _____

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
1	2	3	4
Капітальне будівництво	280	-	12569
Придбання (виготовлення) основних засобів	290	15649	-
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	300	-	-
Придбання (створення) нематеріальних активів	310	-	-
Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів	320	-	-
Інші	330	-	-
Разом	340	15649	12569

3 рядка 340 графа 3

капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість (341) _____
 фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій (342) _____

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року	
			довгострокові	поточні
1	2	3	4	5
А. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:				
асоційовані підприємства	350	-	-	-
дочірні підприємства	360	-	-	-
спільну діяльність	370	-	-	-
Б. Інші фінансові інвестиції в:				
частки і паї у статутному капіталі інших підприємств	380	-	-	-
акції	390	-	-	-
облігації	400	-	-	-
інші	410	-	-	-
Разом (розд. А + розд. Б)	420	-	-	-

3 рядка 1035 графа 4 Балансу Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:
 за собівартістю (421) _____
 за справедливою вартістю (422) _____
 за амортизованою собівартістю (423) _____

3 рядка 1160 графа 4 Балансу Поточні фінансові інвестиції відображені:
 за собівартістю (424) _____
 за справедливою вартістю (425) _____
 за амортизованою собівартістю (426) _____

V. Доходи і витрати

Найменування показника	Код рядка	Доходи	Витрати
1	2	3	4
А. Інші операційні доходи і витрати			
Операційна оренда активів	440	445	222
Операційна курсова різниця	450	7099	4464
Реалізація інших оборотних активів	460	144	122
Штрафи, пені, неустойки	470	-	1019
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	480	-	-
Інші операційні доходи і витрати	490	470	1646
у тому числі:			
відрахування до резерву сумнівних боргів	491	X	1220
непродуктивні витрати і втрати	492	X	-
Б. Доходи і втрати від участі в капіталі за інвестиціями в:			
асоційовані підприємства	500	-	-
дочірні підприємства	510	-	-
спільну діяльність	520	-	-
В. Інші фінансові доходи і витрати			
Дивіденди	530	-	X
Проценти	540	X	10
Фінансова оренда активів	550	-	-
Інші фінансові доходи і витрати	560	-	-
Г. Інші доходи і витрати			
Реалізація фінансових інвестицій	570	-	-
Доходи від об'єднання підприємств	580	-	-
Результат оцінки корисності	590	-	-
Неопераційна курсова різниця	600	36	324
Безоплатно одержані активи	610	-	X
Списання необоротних активів	620	X	-
Інші доходи і витрати	630	-	-

Товарообмінні (бартерні) операції з продукцією (товарами, роботами, послугами) (631) _____

Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарообмінними (бартерними) контрактами з пов'язаними сторонами (632) _____ %

3 рядків 540 - 560 графа 4 фінансові витрати, включені до собівартості продукції основної діяльності (633) _____

VI. Грошові кошти

Найменування показника	Код рядка	На кінець року
1	2	3
Каса	640	-
Поточний рахунок у банку	650	8912
Інші рахунки в банку (акредитиви, чековий книжки)	660	-
Грошові кошти в дорозі	670	-
Еквіваленти грошових коштів	680	30
Разом	690	8942

3 рядка 1090 гр. 4 Балансу Грошові кошти, використання яких обмежено (691) _____

VII. Забезпечення і резерви

Види забезпечень і резервів	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звітний рік		Використано у звітному році	Стороновано невикористану суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на кінець року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710	-	6113	-	4141	-	-	1972
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів	750	-	-	-	-	-	-	-
	760	-	-	-	-	-	-	-
	770	-	-	-	-	-	-	-
Резерв сумнівних боргів	775	643	1220	-	-	-	-	1863
Разом	780	643	7333	-	4141	-	-	3835

VIII. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік	
			збільшення чистої вартості реалізації*	уцінка
1	2	3	4	5
Сировина і матеріали	800	145	-	-
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810	17	-	-
Паливо	820	11	-	-
Тара і тарні матеріали	830	-	-	-
Будівельні матеріали	840	-	-	-
Запасні частини	850	113	-	-
Матеріали сільськогосподарського призначення	860	-	-	-
Поточні біологічні активи	870	-	-	-
Малопічні та швидкозношувані предмети	880	2	-	-
Незавершене виробництво	890	-	-	-
Готова продукція	900	1408	-	-
Товари	910	-	-	-
Разом	920	1696	-	-

3 рядка 920 графа 3   Балансова вартість запасів: (921) _____
 відображених за чистою вартістю реалізації (922) _____
 переданих у переробку (923) _____
 оформлених в заставу (924) _____
 переданих на комісію (925) _____
 Активи на відповідальному зберіганні (позабалансовий рахунок 02) (926) _____
 3 рядка 1200 графа 4   Балансу запаси, призначені для продажу

IX. Дебіторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т. ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	2510	2510	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	950	1400	1400	-	-

Списано у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості (951) _____
 Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами (952) _____

X. Нестачі і втрати від цесування цінностей

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Виявлено (списано) за рік нестачі і втрат	960	-
Визнано заборгованістю винних осіб у звітному році	970	-
Сума нестачі і втрат, остаточне рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)	980	-

* визначається за п. 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

XI. Будівельні контракти

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Дохід за будівельними контрактами за звітний рік	1110	-
Заборогованість на кінець звітного року:		-
валова замовників	1120	-
валова замовникам	1130	-
з авансів отриманих	1140	-
Сума затриманих коштів на кінець року	1150	-
Вартість виконаних субпідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами	1160	-

XII. Податок на прибуток

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	5802
Відстрочені податкові активи:		
на початок звітного року	1220	-
на кінець звітного року	1225	-
Відстрочені податкові зобов'язання:		
на початок звітного року	1230	-
на кінець звітного року	1235	-
Включено до Звіту про фінансові результати - усього	1240	5802
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1241	5802
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	-
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	-
Відображено у складі власного капіталу - усього	1250	-
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1251	-
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	-
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	-

XIII. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Нараховано за звітний рік	1300	2260
Використано за рік - усього	1310	2260
в тому числі на:		
будівництво об'єктів	1311	-
придбання (виготовлення) та поліпшення основних засобів	1312	2260
з них машини та обладнання	1313	2260
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	-
погашення отриманих на капітальні інвестиції позик	1315	-
	1316	-
	1317	-

XIV. Біологічні активи

Групи біологічних активів	Код рядка	Обліковуються за первісною вартістю								Обліковуються за справедливою вартістю						
		залишок на початок року		надійшло за рік	вибуло за рік		нараховано амортизації за рік	втрати від зменшення корисності	вигоди від відновлення корисності	залишок на кінець року		залишок на початок року	надійшло за рік	зміни вартості за рік	вибуло за рік	залишок на кінець року
		первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація				первісна вартість	накопичена амортизація					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Довгострокові біологічні активи	1410															
- усього																
в тому числі:																
робоча худоба	1411															
продуктивна худоба	1412															
багаторічні насадження	1413															
	1414															
інші довгострокові біологічні активи	1415															
Поточні біологічні активи	1420		X			X	X				X					
- усього																
в тому числі:																
тварини на вирощуванні та відгодівлі	1421		X			X	X				X					
біологічні активи в стані біологічних перетворень	1422		X			X	X				X					
	1423		X			X	X				X					
інші поточні біологічні активи	1424		X			X	X				X					
Разом	1430															

3 рядка 1430 графа 5 і графа 14

вартість біологічних активів, придбаних за рахунок цільового фінансування

(1431) _____

3 рядка 1430 графа 6 і графа 16

залишкова вартість довгострокових біологічних активів, первісна вартість поточних біологічних активів і справедлива вартість біологічних активів, утрачених унаслідок надзвичайних подій

(1432) _____

3 рядка 1430 графа 11 і графа 17

балансова вартість біологічних активів, щодо яких існують передбачені законодавством обмеження права власності

(1433) _____

XV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів

Найменування показника	Код рядка	Вартість первісного визнання	Витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями	Результат від первісного визнання		Уцінка	Виручка від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибуток +, збиток -) від	
				дохід	витрати				реалізації	первісного визнання та реалізації
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Продукція та додаткові біологічні активи рослинництва - усього	1500		( )		( )			( )		
у тому числі:										
зернові і зернобобові	1510		( )		( )			( )		
з них:										
пшениця	1511		( )		( )			( )		
соя	1512		( )		( )			( )		
соняшник	1513		( )		( )			( )		
ріпак	1514		( )		( )			( )		
цукрові буряки (фабричні)	1515		( )		( )			( )		
картопля	1516		( )		( )			( )		
плоди (зерняткові, кісточкові)	1517		( )		( )			( )		
інша продукція рослинництва	1518		( )		( )			( )		
додаткові біологічні активи рослинництва	1519		( )		( )			( )		
Продукція та додаткові біологічні активи тваринництва - усього	1520		( )		( )			( )		
у тому числі:										
приріст живої маси - усього	1530		( )		( )			( )		
з нього:										
великої рогатої худоби	1531		( )		( )			( )		
свиней	1532		( )		( )			( )		
молоко	1533		( )		( )			( )		
вовна	1534		( )		( )			( )		
яйця	1535		( )		( )			( )		
інша продукція тваринництва	1536		( )		( )			( )		
додаткові біологічні активи тваринництва	1537		( )		( )			( )		
продукція рибиництва	1538		( )		( )			( )		
	1539		( )		( )			( )		
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи - разом	1540		( )		( )			( )		

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Е.2

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства фінансів України
від 29 листопада 2000 р. № 302
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28 жовтня 2003 р. № 602)

Підприємство Товариство з додатковою відповідальністю "Трембіта"
 Територія ЧЕРНІВЕЦЬКА
 Орган державного управління _____
 Організаційно-правова форма господарювання Товариство з додатковою відповідальністю
 Вид економічної діяльності Виробництво іншого верхнього одягу
 Одиниця виміру: тис. грн.

Дата /рік, місяць, число/ _____
 за ЄДРПОУ _____
 за КОАТУУ _____
 за СПОДУ _____
 за КОІФГ _____
 за КВЕД _____

КОДИ		
2016	12	31
00310166		
7310100000		
250		
14.13		

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за 2016 рік

Форма № 5

Код за ДКУД

1801008

I. Нематеріальні активи

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права користування майном	020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права на комерційні позначення	030	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Права на об'єкти промислової власності	040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ним права	050	25	1	-	-	-	-	-	5	-	-	-	25	6
	060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші нематеріальні активи	070	86	86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	86	86
Разом	080	113	89	-	-	-	-	-	5	-	-	-	113	94
Гудвіл	090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3 рядка 080 графа 14

вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(081) - _____

вартість оформлених у заставу нематеріальних активів

(082) - _____

вартість створених підприємством нематеріальних активів

(083) - _____

3 рядка 080 графа 5

вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань

(084) - _____

3 рядка 080 графа 15

накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(085) - _____

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос	одержані за фінансовою орендою		передані в оперативну оренду	
															первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100	1195	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1195	-	-	-	-	-
Інвестиційна нерухомість	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	37891	10169	26439	-	-	-	-	758	-	-	-	64330	10927	-	-	3299	1639
Машини та обладнання	130	20288	15862	3454	-	-	112	112	1775	-	-	-	23630	17525	-	-	-	-
Транспортні засоби	140	367	226	-	-	-	-	-	74	-	-	-	367	300	-	-	-	-
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	458	389	7332	-	-	-	-	34	-	-	-	7790	423	-	-	-	-
Тварини	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші основні засоби	180	75	58	-	-	-	-	-	3	-	-	-	75	61	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	-	-	1857	-	-	-	-	-	-	-	-	1857	-	-	-	-	-
Тимчасові (нетитульні) споруди	210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Природні ресурси	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предмети прокату	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	260	60274	26704	39082	-	-	112	112	2644	-	-	-	99244	29236	-	-	3299	1639

3 рядка 260 графа 14

вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності
вартість оформлених у заставу основних засобів
залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо)
первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів
основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів

(261) -
(262) -
(263) -
(264) 15162
(2641) -
(265) -
(2651) -
(266) -
(267) -
(268) -
(269) -

3 рядка 260 графа 8

вартість основних засобів, призначених для продажу

3 рядка 260 графа 5

залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій
вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування

Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду

3 рядка 260 графа 15

знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності

3 рядка 105 графа 14

вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік		На кінець року
		2	3	
1	2	3	4	5
Капітальне будівництво	280	-	653	-
Придбання (виготовлення) основних засобів	290	37225	-	-
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	300	1857	-	-
Придбання (створення) нематеріальних активів	310	-	-	-
Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів	320	-	-	-
Інші	330	-	-	-
Разом	340	39082	653	-

3 рядка 340 графа 3

капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість (341)

фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій (342)

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року		
			довгострокові		поточні
			4	5	
1	2	3	4	5	
A. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:					
асоційовані підприємства	350	-	-	-	
дочірні підприємства	360	-	-	-	
спільну діяльність	370	-	-	-	
B. Інші фінансові інвестиції в:					
частки і паї у статутному капіталі інших підприємств	380	-	-	-	
акції	390	-	-	-	
облігації	400	-	-	-	
інші	410	-	-	-	
Разом (розд. A + розд. B)	420	-	-	-	

3 рядка 1035 графа 4 Балансу

Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю (421) _____

за справедливою вартістю (422) _____

за амортизованою собівартістю (423) _____

3 рядка 1160 графа 4 Балансу

Поточні фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю (424) _____

за справедливою вартістю (425) _____

за амортизованою собівартістю (426) _____

V. Доходи і витрати

Найменування показника	Код рядка	Доходи		Витрати
		3	4	
1	2	3	4	5
A. Інші операційні доходи і витрати				
Операційна оренда активів	440	426	236	-
Операційна курсова різниця	450	2200	1854	-
Реалізація інших оборотних активів	460	8	6	-
Штрафи, пені, неустойки	470	-	18	-
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	480	-	134	-
Інші операційні доходи і витрати	490	114	755	-
у тому числі:				
відрахування до резерву сумнівних боргів	491	X	535	-
непродуктивні витрати і втрати	492	X	-	-
B. Доходи і витрати від участі в капіталі за інвестиціями в:				
асоційовані підприємства	500	-	-	-
дочірні підприємства	510	-	-	-
спільну діяльність	520	-	-	-
V. Інші фінансові доходи і витрати				
Дивіденди	530	-	X	-
Проценти	540	X	-	-
Фінансова оренда активів	550	-	-	-
Інші фінансові доходи і витрати	560	-	-	-
Г. Інші доходи і витрати				
Реалізація фінансових інвестицій	570	-	-	-
Доходи від об'єднання підприємств	580	-	-	-
Результат оцінки корисності	590	-	-	-
Неопераційна курсова різниця	600	-	-	-
Безоплатно одержані активи	610	-	X	-
Списання необоротних активів	620	X	-	-
Інші доходи і витрати	630	-	-	-

Товарообмінні (бартерні) операції з продукцією (товарами, роботами, послугами) (631) _____

Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарообмінними (бартерними) контрактами з пов'язаними сторонами (632) _____ %

3 рядки 540 - 560 графа 4 фінансові витрати, включені до собівартості продукції основної діяльності (633) _____

VI. Грошові кошти

Найменування показника	Код рядка	На кінець року	
		2	3
1	2	3	4
Каса	640	-	-
Поточний рахунок у банку	650	63	-
Інші рахунки в банку (акредитиви, чекові книжки)	660	-	-
Грошові кошти в дорозі	670	-	-
Еквіваленти грошових коштів	680	349	-
Разом	690	412	-

3 рядка 1090 гр. 4 Балансу

Грошові кошти, використання яких обмежено

(691) _____

VII. Забезпечення і резерви

Види забезпечень і резервів	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звітний рік		Використано у звітному році	Сторновано невикористану суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на кінець року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710	1972	4734	-	4535	-	-	2171
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо об'явлених контрактів	750	-	-	-	-	-	-	-
	760	-	-	-	-	-	-	-
	770	-	-	-	-	-	-	-
Резерв сумнівних боргів	775	1863	535	-	2375	-	-	23
Разом	780	3835	5269	-	6910	-	-	2194

VIII. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік	
			збільшення чистої вартості реалізації*	уцінка
1	2	3	4	5
Сировина і матеріали	800	511	-	-
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810	82	-	-
Паливо	820	3	-	-
Тара і тарні матеріали	830	-	-	-
Будівельні матеріали	840	-	-	-
Запасні частини	850	182	-	-
Матеріали сільськогосподарського призначення	860	-	-	-
Поточні біологічні активи	870	-	-	-
Малюючі та швидкозношувані предмети	880	21	-	-
Незавершене виробництво	890	-	-	-
Готова продукція	900	4632	-	-
Товари	910	-	-	-
Разом	920	5431	-	-

3 рядка 920 графа 3	Балансова вартість запасів:		
	відображених за чистою вартістю реалізації	(921)	_____
	переданих у переробку	(922)	_____
	оформлених в заставу	(923)	_____
	переданих на комісію	(924)	_____
	Активи на відповідально зібранні (позабалансовий рахунок 02)	(925)	_____
3 рядка 1200 графа 4	Балансу запаси, призначені для продажу	(926)	_____

* визначається за п. 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

IX. Дебіторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т. ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	698	585	113	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	950	1666	1666	-	-

Списано у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості (951) _____

Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами (952) _____

X. Нестачі і втрати від цування цінностей

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Виявлено (списано) за рік нестачі і втрат	960	-
Визнано заборгованістю винних осіб у звітному році	970	-
Сума нестачі і втрат, остаточне рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)	980	-

XI. Будівельні контракти

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Дохід за будівельними контрактами за звітний рік	1110	-
Заборгованість на кінець звітного року:		-
валова замовників	1120	-
валова замовникам	1130	-
з авансів отриманих	1140	-
Сума затриманих коштів на кінець року	1150	-
Вартість виконаних субпідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами	1160	-

XII. Податок на прибуток

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	
Відстрочені податкові активи:		
на початок звітного року	1220	
на кінець звітного року	1225	
Відстрочені податкові зобов'язання:		
на початок звітного року	1230	
на кінець звітного року	1235	
Включено до Звіту про фінансові результати - усього	1240	
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1241	
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	
Відображено у складі власного капіталу - усього	1250	
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1251	
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	

XIII. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Нараховано за звітний рік	1300	
Використано за рік - усього	1310	
в тому числі на:		
будівництво об'єктів	1311	
придбання (виготовлення) та поліпшення основних засобів	1312	
з них машини та обладнання	1313	
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	
погашення отриманих на капітальні інвестиції позик	1315	
	1316	
	1317	

XIV. Біологічні активи

Групи біологічних активів	Код рядка	Обліковуються за первісною вартістю								Обліковуються за справедливою вартістю						
		залишок на початок року		надійшло за рік	вибуло за рік		нараховано амортизації за рік	втрати від зменшення корисності	вигоди від відновлення корисності	залишок на кінець року		залишок на початок року	надійшло за рік	зміни вартості за рік	вибуло за рік	залишок на кінець року
		первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація				первісна вартість	накопичена амортизація					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Довгострокові біологічні активи	1410															
- усього																
в тому числі:																
робоча худоба	1411															
продуктивна худоба	1412															
багаторічні насадження	1413															
	1414															
інші довгострокові біологічні активи	1415															
Поточні біологічні активи	1420		X			X	X				X					
- усього																
в тому числі:																
тварини на вирощуванні та відгодівлі	1421		X			X	X				X					
біологічні активи в стані біологічних перетворень	1422		X			X	X				X					
	1423		X			X	X				X					
інші поточні біологічні активи	1424		X			X	X				X					
Разом	1430															

3 рядка 1430 графа 5 і графа 14

вартість біологічних активів, придбаних за рахунок цільового фінансування

(1431) _____

3 рядка 1430 графа 6 і графа 16

залишкова вартість довгострокових біологічних активів, первісна вартість поточних біологічних активів і справедлива вартість біологічних активів, утрачених унаслідок надзвичайних подій

(1432) _____

3 рядка 1430 графа 11 і графа 17

балансова вартість біологічних активів, щодо яких існують передбачені законодавством обмеження права власності

(1433) _____

XV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів

Найменування показника	Код рядка	Вартість первісного визнання	Витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями	Результат від первісного визнання		Уцінка	Виручка від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибуток +, збиток -) від	
				дохід	витрати				реалізації	первісного визнання та реалізації
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Продукція та додаткові біологічні активи рослинництва - усього	1500		( )		( )			( )		
у тому числі:										
зернові і зернобобові	1510		( )		( )			( )		
з них:										
пшениця	1511		( )		( )			( )		
соя	1512		( )		( )			( )		
соняшник	1513		( )		( )			( )		
ріпак	1514		( )		( )			( )		
цукрові буряки (фабричні)	1515		( )		( )			( )		
картопля	1516		( )		( )			( )		
плоди (зерняткові, кісточкові)	1517		( )		( )			( )		
інша продукція рослинництва	1518		( )		( )			( )		
додаткові біологічні активи рослинництва	1519		( )		( )			( )		
Продукція та додаткові біологічні активи тваринництва - усього	1520		( )		( )			( )		
у тому числі:										
приріст живої маси - усього	1530		( )		( )			( )		
з нього:										
великої рогатої худоби	1531		( )		( )			( )		
свиней	1532		( )		( )			( )		
молоко	1533		( )		( )			( )		
вовна	1534		( )		( )			( )		
яйця	1535		( )		( )			( )		
інша продукція тваринництва	1536		( )		( )			( )		
додаткові біологічні активи тваринництва	1537		( )		( )			( )		
продукція рибництва	1538		( )		( )			( )		
	1539		( )		( )			( )		
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи разом	1540		( )		( )			( )		

Керівник

Головний бухгалтер

Навчальне видання

ГУМЕНЮК МАР'ЯНА МИРОСЛАВІВНА

ПРАКТИКУМ ІЗ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Навчальний посібник

Відповідальний за випуск **Юрій Е.О.**
Літературний редактор *В.П. Ряднова*

Підп. до друку 15.01.2020. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Ум. друк. арк. 9,1.
Обл.-вид. арк. 9,8. Тираж 50 пр. Зам. Н-001.

Видавництво та друкарня Чернівецького національного
університету
58012, м. Чернівці, вул. Коцюбинського, 2
e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 891 від 08.04.2002 р.